Dzisiaj w numerze spis jarmarków i targów na r. 1937

Dziś 12 stron — Cena numeru 10 gr

Orędownik

Ilustrowany dziennik narodowy

Nr. 18 (302 Ł) — WYDANIE POŚWIĄTECZNE — Wtorek, dnia 29 grudnia 1936

Wielkie operacje wojsk powstańczych

na froncie Sevilla — Madryt

Czerwoni zostali odrzuceni o 30 km — Ożywienie działań wojennych dokoła Malagi

Salamanca. (PAT). Święta Bożego Narodzenia na froncie madryckim i na odcinku Somosierry minęły zupełnie spokojnie. W prowincji Kordoba natomiast, gdzie dotychczas rozgrywały się operacje o drugorzędnem znaczeniu, wojska powstańcze wszczęły działania na wielką skalę. Jak donosi korespondent Havasa, kolumny powstańcze, posuwające się wzdłuż drogi Sevilla — Madryt, odepchnęły wojska rządowe o 30 kilometrów w kierunku Andujar. Opór wojsk rządowych pomimo obecności oddziałów międzynarodowych był słaby. Powstańcy zajęli Bujalence i Montoro na połowie drogi pomiędzy Kordobą a Andujarem. Nad całą okolicą panują góry Siera Morena, stanowiące trudną do przebycia zagrodę. Prowincja Ciudad Real, w której wojska rządowe przygotowują się do operacji o charakterze zaczepnym, jest od północy broniona przez góry Toledo, od południa przez wyżyny Sierra Morena. Można się do niej dostać jedynie od strony wschodniej. Posuwanie się wojsk powstańczych w tym właśnie kierunku stanowi poważne niebezpieczeństwo dla wojsk rządowych. Działania wojsk powstańczych na tym odcinku prawdopodobnie wkrótce pozwolą na uwolnienie garstki nacjonalistów, broniących się od trzech miesięcy w Santa Maria del Cabeza w pobliżu Andujaru.

Akcji, prowadzonej w prowincji Kordoba, towarzyszy ożywienie działań wojennych w pobliżu Malagi.

Korespondent Havasa przypuszcza, iż w Andaluzji na wybrzeżach śródziemnomorskich przygotowują się poważne wydarzenia.

BOMBARDOWANIE MADRYTU

Madryt. (PAT). Rada obrony Madrytu komunikuje: 50 dzień obrony Madrytu powstańcy o godz. 4 rano zaczęli gwałtowny atak na kilku odcinkach frontu, a w szczególności w dzielnicy uniwersyteckiej.

Centrum miasta było bombardowane przez artylerję.

Wojska republikańskie stawiają zacięty opór atakowi powstańców. Bitwa trwa już od 8 godzin.

GEN. FRANCO WIZYTUJE FRONT

Salamanka. (PAT.) Generał Franco odwiedził w ubiegły piątek nieoczekiwanie pozycje powstańcze na froncie Sierra. Towarzyszył mu gen. Mola. Wieczorem gen. Franco powrócił do Salamanki.

ATAK 13 SAMOLOTÓW

Madryt. (PAT). Urzędowo komunikują, że pozycje rządowe dokoła Oviedo zostały zaatakowane przez 13 samolotów powstańczych. Eskadra rządowa zmusiła samoloty powstańcze do ucieczki. W pobliżu Posada i Dellanera powstańcy zaatakowali wojska rządowe, które jednakże zmusiły ich do ustąpienia.

STORPEDOWANY STATEK

Walencja. (PAT). Z Tarragony donoszą, iż łódź podwodna, której przynależności nie udało się stwierdzić, usiłowała storpedować statek „Mangallanes" w chwili, gdy przygotowywał się do opuszczenia portu. Wyrzucone przez łódź podwodną torpedy znaleziono na plaży, odległej o 1.500 metrów od portu. Są one rzekomo pochodzenia włoskiego. Agencja Havasa donosi, iż w pobliżu Barcelony usiłowano również storpedować transportowiec, zbliżający się do portu. Torpedę rzekomo wyłowili rybacy.

ZAJĘTY LEN AMERYKAŃSKI

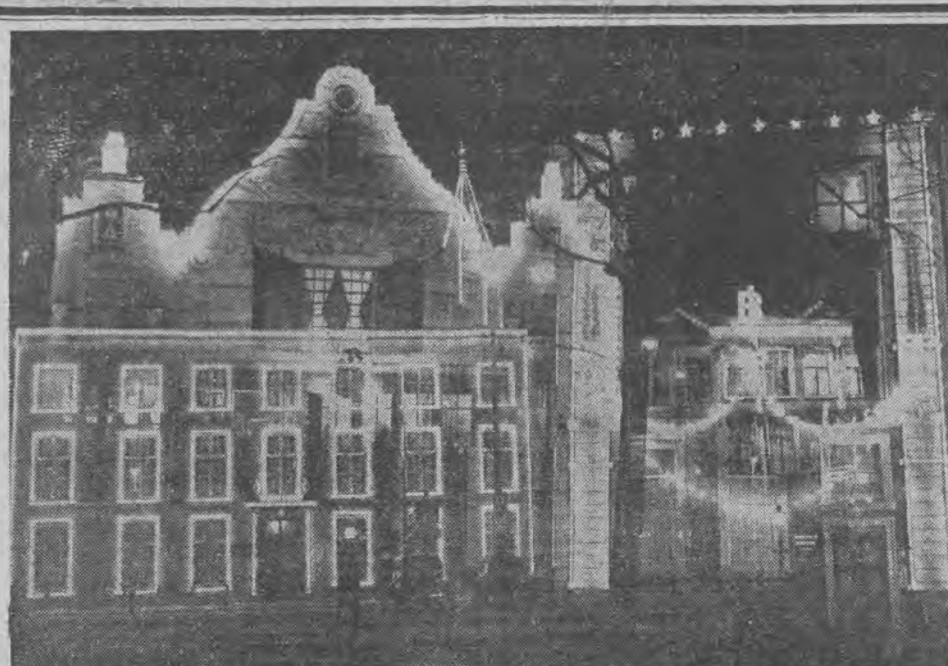
Waszyngton. (PAT). Departament stanu polecił swemu przedstawicielowi w Walencji nadesłanie raportu w sprawie zajęcia przez rząd hiszpański ładunku lnu wartości 400 tys. dolarów. Ładunek ten, należący do przedsiębiorstwa amerykańskiego w Minneapolis, znajdował się na pokładzie okrętu hiszpańskiego, który opuścił Buenos Aires 3 grudnia.

WYDALENIE PRZEDSTAWICIELA RZĄDU NARODOWEGO Z MEKSYKU

Meksyk. (PAT.) Rząd meksykański na podstawie artykułu 33 konstytucji wydalił z Meksyku przedstawiciela rządu w Burgos Ramona de Pujadas Y Gaston, jako uciążliwego cudzoziemca. Zawiadomienie o wydaleniu zostało wręczone 23 grudnia. Przedstawiciel rządu w Burgos powinien opuścić Meksyk najpóźniej 30 bm. Ramon de Pujadas Y Gaston, były sekretarz ambasady hiszpańskiej, opuścił ambasadę w pierwszych dniach wojny domowej, wypowiadając się za powstańcami. Prawdopodobnie przedstawiciel rządu w Burgos wyjedzie z Meksyku 30 grudnia na pokładzie okrętu niemieckiego.

ŚCIGANY STATEK FRANCUSKI

Casablanca. (PAT.) Statek francuski „Cap des Palmes" rozesłał następującą depeszę iskrową: Ścigani byliśmy w ciągu 20 minut w odległości 3 mil na południe i południowywschód od Pointe Carnero przez dwa hiszpańskie statki patrolne, z których jeden dał trzy strzały ostrzegawcze i rozkazał nam zatrzymać się. Zasygnalizowaliśmy nazwę naszego statku i oświetliliśmy flagę, lecz odmówiliśmy wykonania polecenia. Jedziemy w dalszym ciągu do Dakaru.

Cała Holandja przygotowuje się do uroczystości zaślubin księżniczki Juljanny z księciem Bernardem Lippe-Biesterfeld. Na zdjęciu widzimy iluminowane i przystrojone domy w Hadze.

Trzęsienie ziemi w Japonji

Tokjo. (PAT) Według ostatnich wiadomości trzęsienie ziemi, które nawiedziło wyspę Iniijima uszkodziło przeszło 500 domów. Jedna osoba utraciła życie, 10 odniosło rany. Dwa domy zostały całkowicie zburzone.

Dymisja marsz. Czang-Kai-Szeka?

Paryż. (PAT.) Korespondent „Petit Parisien" w Szanghaju donosi, iż Czang-Sue-Liang prawdopodobnie wyjedzie wkrótce do Europy. Armja jego, według krążących pogłosek, zostanie oddana pod dowództwo gen. Yen-Si-Czana.

Czang-Kai-Szek zamierza obecnie spędzić jakiś czas w swej wiosce rodzinnej w prowincji Cze-Jang.

Tokio. (PAT.) Prasa japońska, komentując uwolnienie Czang-Kai-Szeka, wyraża pogląd, że przyczyniły się do tego głównie wysiłki gen. Yen-Si-Czana, oraz wpływy angielsko-amerykańskie.

„Niszi-Niszi" przypuszcza, iż rząd nankiński zajmie obecnie stanowisko bardziej nieprzejednane w stosunku do Japonji.

Szanghaj. (PAT). Czang-Kai-Szek w wywiadzie z przedstawicielem agencji chińskiej „Central News" oświadczył m. in.: Odpowiedzialny jestem jako wódz naczelny, że nie umiałem wprowadzić armji na prostą drogę. Centralny komitet podejmie sankcje, jakie uzna za konieczne. Dziękuję wszystkim władzom cywilnym i wojskowym, które spełniły swój obowiązek utrzymania ładu. Dziękuję mym rodakom, opinji publicznej i kierującym mężom stanu krajów zaprzyjaźnionych za zainteresowanie, jakie okazali dla mego losu.

Stan zdrowia Ojca św.

Miasto Watykańskie. (KAP.) Ojciec św. spędził spokojnie noc i dzień Bożego Narodzenia. Wysłuchał trzy msze i przyjął Komunję św. W dniu tym Papież nikogo nie przyjmował, nawet najbliższej rodziny.

Do Watykanu napłynęła olbrzymia ilość depesz od panujących, szefów państw i rządów z życzeniami zdrowia dla Papieża.

Cita del Vaticano. (PAT.) W stanie zdrowia Ojca św. nastąpiło dalsze polepszenie. Ojciec św. przyjął dzisiaj, jak zwykle, sekretarza stanu, kardynała Pacelli.

Nowy Nuncjusz Apostolski w Polsce

Miasto Watykańskie. (KAP.) Ojciec św. zamianował arcybiskupa tyt. Syrakuz, Filipa Cortesi, nuncjuszem apostolskim w Warszawie.

Nowy nuncjusz apostolski w Polsce urodził się w roku 1876 na Sycylji. Od roku 1910 mgr. Cortesi zajmuje kolejno stanowiska sekretarza, a następnie audytora nuncjatury w Kolumbji, Argentynie, Brazylji. W r. 1921 został mianowany nuncjuszem apostolskim w Chile, a w 1926 w Argentynie i Paragwaju. W czerwcu 1936 roku arcybiskup Cortesi został mianowany nuncjuszem w Madrycie, jednak z powodu wojny domowej w tym kraju nie mógł objąć swego stanowiska.

Blok państw zachodnio-azjatyckich

Bagdad. (PAT). Tutejsze koła polityczne poważnie liczą się z ewentualnością ścisłego porozumienia państw zachodnio - azjatyckich: Turcji, Iranu, Iraku i Afganistanu. Jednocześnie wypowiadane są opinje, że taki blok podważyłby ideę związku pan-arabskiego, którą Anglja jeszcze do niedawna usilnie popierała, jak również mógłby się ujemnie odbić na przyjaźni turecko-sowieckiej.

Szarańcza w Egipcie

Kair. (PAT). Egipskie ministerstwo rolnictwa zostało zaalarmowane meldunkami z górnego Egiptu o pojawieniu się szarańczy na pograniczu pustyni libijskiej. Zwykle szarańcza rozpoczyna swój lot ku dolinie Nilu dopiero w kwietniu. W celu sprawdzenia tych doniesień wysłano na zwiady parę samolotów. Do najbardziej zagrożonych okręgów wyjechali inspektorzy ochrony rolnictwa.

Akcja niemieckiej floty wojennej koło Bilbao

Chodzi podobno o uwolnienie statku zatrzymanego przez okręty hiszpańskie

Londyn. (PAT). Według informacyj z tutejszych kół politycznych na wody hiszpańskie udały się następujące okręty wojenne niemieckie: pancerniki „Deutschland", „Admirał Scherr", krążownik „Koeln" i dwie flotylle torpedowców.

Przypuszczają, iż okręty te skoncentrują się w pobliżu Bilbao, domagając się uwolnienia parowca „Palos".

Paryż. (PAT). Agencja Havasa donosi z Berlina:

W kołach cudzoziemskich Berlina przypuszczają, iż niemieckie okręty wojenne otrzymały rozkaz udania się w kierunku Bilbao. Powodem tego zarządzenia ma być zatrzymanie przez dwa okręty hiszpańskie parowca niemieckiego „Palos".

Oficjalne koła niemieckie, jak zaznacza korespondent Havasa, odmawiają wyjaśnień na temat „koniecznych zarządzeń", które według komunikatu niemieckiego biura informacyjnego zostały wydane w celu uwolnienia statku.

Protest Anglji i Francji w Berlinie

przeciw mieszaniu się Niemiec w sprawy hiszpańskie

Paryż. (PAT). Agencja Havasa donosi z Berlina:

Ambasador Francji Francois Poncet i ambasador Wielkiej Brytanji sir Eric Phips udali się do niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych i wręczyli szefowi sekcji prawniczej Gauesowi dwie noty, dotyczące bardziej ścisłego stosowania przez Niemcy zasady nieinterwencji w sprawy hiszpańskie.

W RZYMIE NIE PROTEST, LECZ PROŚBA

Londyn. (PAT). Reuter donosi z Rzymu, że ambasador brytyjski i chargé d'affaires francuski zakomunikowali min. Ciano prośbę francusko-angielską co do najściślejszej współpracy w kwestji nieinterwencji w Hiszpanji.

O układ włosko-angielski

Londyn. (PAT). W kołach politycznych uważają, iż jest małoprawdopodobnem, by tekst układu włosko-angielskiego został ogłoszony przed nowym rokiem. Ostateczna redakcja tekstu nie została jeszcze ustalona. — Niewiadomo, jakiego tytułu rząd brytyjski użyje w stosunku do szefa państwa włoskiego. Redaktor dyplomatyczny „Reutera" przypuszcza, iż zostanie użyta formuła „rząd włoski bez wymienienia tytułu" króla i cesarza lub „imperjum włoskie", ponieważ uznanie podboju Abisynji będzie mogło być zdecydowane dopiero po posiedzeniu Ligi Narodów, które usunęłoby istniejące obecnie trudności.

Oświadczenie braci Zamorra

Barcelona. (PAT). Ludwik i Józef Alcala Zamorra, synowie b. prezydenta republiki hiszpańskiej, zamieścili w prasie barcelońskiej wyjaśnienia, przeczące oświadczeniom, jakie uczynił ich ojciec. Synowie b. prezydenta Hiszpanji twierdzą, iż powrócili do Hiszpanji z własnej woli, bez żadnego postronnego nacisku, przeciwnie byli zmuszeni przezwyciężyć presję, jaką wywierano na nich, by pozostali we Francji. Zaprzeczają oni kategorycznie jakoby zaopatrzono ich w fałszywe paszporty.

Niszczenie polskich zabytków w Gdańsku

Gdańsk,29. 12. Gdańsk posiada, a właściwie posiadał, wiele pamiątek, będących dowodem dawnych więzów, łączących Rzeczpospolitę z jej naturalnym portem.

W ostatnim czasie wszystkie pamiątki systematycznie niszczono, dopuszczając się nieraz wręcz wandalskich wyczynów.

Orły polskie poprzerabiano lub przemalowano na orły hohenzollernowskie,np. na bramie Żuław (Werdertor), podobnież na bramie Niskiej. Działo się to jednak nie w czasie zaboru, lecz po utworzeniu wolnego miasta traktatem wersalskim. W 1922 r. „zniknęła" tarcza z orłem polskim, która wisiała na suficie zimowej Izby Radnej obok herbu Prus Królewskich. W przewodnikach niemieckich można spotkać się od 1926 r. z jakimś „Fahnentraegerem", kiedy naprawdę chodzi tu o statutę króla Zygmunta Augusta, którą postawiono w 1561 r. W 1927 r. przemalowano orły polskie na Bramie Panieńskiej (Frauentor) i Bramie Kramarskiej (Haekertor)z czerwonych na czarne. Taki sam los spotkał orły polskie na domu burmistrza gdańskiego Ferbera (Langgasse 28). Takie przykłady możnaby wymienić bez końca. Szczytem wandalizmu jednak jest połamanie skrzydeł orłom polskim, wykonanym z żelaza, przy studni Neptuna.

Zabytek ten, pochodzący z 17-go wieku, został najpierw uszkodzony, co w 1935 r. stało się powodem do zupełnego usunięcia orłów. Gdańsk, który wiernie małpuje wszystkie posunięcia niemieckie, wykonuje również umowę o wymianie kulturalnej w tak niezwykły sposób! (ZAP.)

Sztorm nad polskiem morzem

Port rybacki w Wielkiej Wsi całkowicie pod wodą — Na Helu podmyte podstawy wydmy

Puck. (PAT). Po gwałtownej burzy, jaka przeszła nad morzem polskiem, poziom wód Bałtyku znacznie się podniósł. Wysoka fala zalała miejscami plaże i podchodzi aż do wydm. Budujący się port rybacki w Wielkiej Wsi jest prawie całkowicie pod wodą. Fala zalewa molo zachodnie tylko w części, gdyż nadbudowa betonowa na przestrzeni 60 metrów zabezpiecza odcinek portu. Molo wschodnie, nie posiadające nadbudowy, znajduje się całkowicie pod wodą. Wiatr dmie z północy. Miejscami podmyte zostały ponownie wydmy na półwyspie helskim i pod Karwią. Szkód w porcie w Wielkiej Wsi nie skonstatowano, gdyż zalewana jest jedynie konstrukcja palowa mola, na której dopiero stanie nadbudowa właściwego falochronu.

Francja fortyfikuje granicę północno-wschodnią

Lille. (PAT). Pogłoski o planach fortyfikowania północno-wschodniego odcinka granicy francuskiej znalazły ostatnio potwierdzenie w wizycie, złożonej w Armentieres i kilku innych miejscowościach nad granicą belgijską przez grupę oficerów francuskiego sztabu generalnego.

Według doniesień „Grand Echo", wychodzący w Lille, celem wizyty było ustalenie planu dyslokacji oddziałów, powołanych do rozpoczęcia robót fortyfikacyjnych, których przybycie spodziewane jest na wiosnę 1937 r. Według doniesień „Grand Echo", projektowane jest wykonanie kompleksu fortecznego budowli w okolicy Armentieres, oraz dwóch innych siłami cywilnemi. Pierwsze prace obliczone są na 2 miesiące i mają się rozpocząć w marcu 1937 r.

Zmarł Leon Wyczółkowski

Warszawa. (PAT). W niedzielę popołudniu zmarł w Warszawie, na skutek ciężkiego zapalenia płuc profesor Warszawskiej Akademji Sztuk Pięknych, jeden z największych współczesnych malarzy polskich, Leon Wyczółkowski.

Zmarły liczył lat 84.

Ś. p. prof. Leon Wyczółkowski pochowany będzie na cmentarzu parafjalnym we Wtelnie pod Bydgoszczą, gdzie posiada małą posiadłość ziemską.

Zgon gen. Seeckta

Berlin. (Tel. wł.). W niedzielę popołudniu zmarł po krótkiej chorobie generał-płk. w stanie spoczynku Hans von Seeckt, sławny organizator Reichswehry, zwolennik wojskowego sojuszu Niemiec z Rosją i wróg Polski.

Trzęsienie ziemi w Japonji

Tokjo. (PAT). Dzisiaj rano około godz. 9 w pobliżu wyspy Niijima dały się odczuć gwałtowne wstrząsy podziemne. Trzęsienie ziemi, które trwało dość krótko, spowodowało zawalenie się licznych domów. Komunikacje telefoniczne i telegraficzne w wielu miejscach zostały przerwane.

Obchód ośmnastej rocznicy powstania wielkopolskiego

Poznań, 27 grudnia

Osiemnastą rocznicę wybuchu powstania wielkopolskiego w dniu 27 grudnia uczczono wtym roku skromnym tylko obchodem. Miasto przybrane było sztandarami o barwach narodowych. O godz. 9 odbyło się w kościele farnym nabożeństwo, które odprawił uczestnik powstania ks. prałat Steinmetz. Kazanie okolicznościowe, transmitowane przez radjo, wygłosił rektor seminarjum duchownego w Poznaniu, ks. dr. Kowalski. W nabożeństwie uczestniczyli przedstawiciele władz i organizacje powstańcze ze sztandarami. Po nabożeństwie odbył się przegląd oddziałów organizacyj powstańczych na placu Wolności przez władze.

W południe w wypełnionej po brzegi sali kinoteatru „Słońce" odbyła się akademja, urządzona staraniem Towarzystwa Uczestników Powstania Wlkp. im. Ign. Paderewskiego. Płomienne przemówienie okolicznościowe wygłosił ks. prałat Prądzyński. Deklamacje, składające się z wyjątków „Przedświtu" Krasińskiego i „Legendy żeglarskiej" Henryka Sienkiewicza, wygłosiła p. Aleksandra Rydlewska.

Po południu do zgromadzonych na placu Wolności członków organizacyj powstańczych wygłoszono przemówienie. Po uczczeniu poległych bohaterów powstania minutą milczenia deklamację o bohaterstwie ludu wielkopolskiego wygłosiła p. Halina Szydłowska-Rydlewska. Następnie zapalono ognisko i na zakończenie odśpiewano przy wtórze orkiestry wojskowej „Rotę". Z placu Wolności organizacje powstańcze udały się pod Pomnik Wdzięczności, gdzie po zapaleniu zniczy i złożeniu wieńców, ks. prałat Taczak odmówił modlitwy, poczem odśpiewano hymn „Boże coś Polskę" i wymaszerowano na groby poległych na cmentarzu w Górczynie, gdzie złożono wieńce. (kl.)

Mistrzostwa Polski w siatkówce

Żeńskie mistrzostwa Polski w siatkówce odbędą się w Łodzi w dniach 4, 5 i 6 stycznia w sali Ymca. Impreza ta zapowiada się bardzo ciekawie. Udział bowiem zgłosiło osiem drużyn, mistrzów poszczególnych okręgów. Wszystkie zespoły rozegrają codziennie po dwa spotkania.

Tytuł zdobędzie drużyna, która wywalczy najwięcej punktów. Udział biorą następujące zespoły:

AZS-Warszawa (mistrz Polski), Polonja-Warszawa, Unja-Lublin, Olsza-Kraków, Warta-Poznań, AZS-Lwów, Gryf-Toruń.

Jako ósmy przeciwnik stanie do walki mistrz Łodzi, który wyłoniony zostanie w niedzielę ze spotkania finałowego. Do walki o tytuł mistrza okręgu łódzkiego stanęły w tym dniu drużyny Harcerskiego Klubu Sportowego i ŁKS-u.

Program mistrzostw Polski, które rozpoczną się 4 stycznia, jest bardzo obfity. Ogólem bowiem w ciągu trzech dni odbędzie się 28 spotkań, które dadzą nam przegląd sił najlepszych zespołów siatkówki żeńskiej z całej Polski.

Kalendarzyk trzydniowej imprezy jest następujący:

W poniedziałek, 4 stycznia, w pierwszym dniu zawodów, walczyć będą następujące drużyny: mistrz Łodzi i Unja (Lublin); Polonja (Warszawa) i Gryf (Toruń); AZS (Lwów) i Warta (Poznań); mistrz Łodzi i Gryf; AZS (Warszawa) i Olsza (Kraków); AZS (Lwów) i Unja; Polonja i Olsza; AZS (Warszawa) i Warta.

W drugim dniu, we wtorek, 5 stycznia, grają: AZS (Warszawa) i Polonja; AZS (Lwów) i Olsza; mistrz Łodzi i Warta; Unja i Gryf; Warta i Polonja; mistrz Łodzi i Olsza; AZS (Warszawa) i Unja; AZS (Lwów) i Gryf; Unja i Warta; mistrz Łodzi i AZS (Warszawa); Polonja i AZS (Lwów) oraz Gryf i Olsza.

W środę, w ostatnim dniu mistrzostw, dnia 6 stycznia spotkają się: Polonja i Unja; AZS (Lwów) i mistrz Łodzi; Olsza i Warta; AZS (Warszawa) i Gryf; Polonja i AZS (Lwów); Olsza i Unja; AZS (Warszawa) i mistrz Łodzi oraz Gryf i Warta.

Mistrzostwa Polski w siatkówce męskiej

Warszawa. — Do mistrzostw Polski w siatkówce męskiej, które odbędą się w dniach 15 do 17 stycznia w Warszawie, zgłosiły dotychczas swoich mistrzów następujące okręgi: Warszawa — AZS i Polonja, Śląsk — KPW (Katowice), Kraków — YMCA, Lublin — ZS (Lublin), Pomorze — Gryf.

W koszykówce rozegrany zostanie w dniach 23 i 24 stycznia ogólno-polski turniej miast w Toruniu.

Konkurs skoków

Zakopane. — Pierwszy konkurs skoków, zorganizowany w niedzielę w Zakopanem, przyniósł zwycięstwo Andrzejowi Marusarzowi (SNPTT) z notą 309 (skoki 51, 52 i 52 m). Dalsze miejsca zajęli: 2) Bochenek (Wisła) 305.3 (51, 51, 52 m), 3) Kolesar (W) 300.6 (47, 48, 51 m), 4) Schindler (W), 5) Słowik (W).

Telephon-Club — Czarni

Zakopane. — W święta rozegrali Czarni dwa spotkania z drużyną rumuńską, przyczem przegrali dwa razy. Pierwsze spotkanie w którem drużyna Polacy wygrali spotkanie 1:0 (1:0, 0:0, 0:0), w niedzielę zaś uzyskali wynik nierozstrzygnięty 1:1 (1:1, 0:0, 0:0), przyczem prowadzenie dla Czarnych zdobył w 3 min. Jasiński, poczem Rumuni wyrównali w 12 min.

LTC (Praga) — HC (Zurych). Rozegrane w święta spotkanie zakończyło się zwycięstwem Czechów w stosunku 2:0 (0:0, 1:0, 1:0).

Szermierka

Pocztowe PW (Łódź) — Policyjny KS (Warszawa) 18:14. Rozegrane w czasie świąt spotkanie drużynowe przyniosło zwycięstwo Łodzianom. Zwycięzyli oni policjantów warszawskich w szpadzie 10:6, podczas gdy w szabli wynik był nierozstrzygnięty 8:8

UWAGI

Marszałka Czang-Kai-Szeka zwie się często „Mussolinim Chin", dla podkreślenia wielkości roli, odgrywanej przez chińskiego polityka i żołnierza.

Zaszczytny przydomek 50-letni mąż stanu zdobył twardym wysiłkiem. Przez ćwierć wieku walczył ambitny syn 450-miljonowego narodu, największego na kuli ziemskiej, o zatamowanie postępującego rozkładu „Państwa Środka", aby — gdy się to wreszcie powiodło — podjąć duchową i materjalną odbudowę narodu i państwa.

CZANG-KAI-SZEK

Przeciwności. kiedyś u boku ojca nowożytnego nacjonalizmu chińskiego dr. Sun Jatsena, Czang-Kai-Szek zwalczał orężem, później grą i intrygą polityczną, gdy działał wespół z Kuo-Min-Tangiem, czyniąc zeń wkońcu powolne narzędzie ambitnych planów wielkomocarstwowych.

Na opory i przeciwników natrafiał ciągle; nietylko ze strony czerwonej Moskwy i niemniej zaborczego Nipponu, lecz również ziomków.

Nie było roku, aby któryś z generałów-gubernatorów prowincjonalnych nie stawał sztorcem wobec centralnego rządu w Nankinie i Czang-Kai-Szeka, rzeczywistego choć nie nominalnego kierownika rządu i partji. Zwyciężał ostatecznie zawsze marszałek.

Dyktator Chin bywał na wozie i pod wozem. Choć był na wolności, nie zawsze miał swobodę działania.

Kiedy teraz znalazł się w niewoli zbuntowanego „młodego marszałka" Czang-Sue-Lianga, za podstępnie uwięzionego wodza działają i pragną działać ci, którzy zdawali się doniedawna opowiadać przeciw jego twardemu reżymowi. W jednym szeregu znajdują się dziś wielcy przemysłowcy i bankierzy, kupcy i chłopi, oficerowie i studenci, którzy nie dawno manifestowali swe niezadowolenie przeciwko Czang-Kai-Szekowi z powodu jego giętkiej i taktycznie ustępliwej polityki wobec Japonji.

Zrozumienie dla wielkiej polityki zjednoczyciela i odnowiciela Chin, który, zanim stanie do walnej rozprawy z zachłannymi sąsiadami, chce dokonać całkowitego duchowego i fizycznego zespolenia narodu i kraju.

Wódz pozbawiony swobody może z zadowoleniem patrzeć na dzieło odrodzenia narodowego. Jak bujna idea faszystowska, zaborcza narodowego socjalizmu, rewolucyjnie — bezkrwawa „Nowego Ładu" prez. Roosevelta, — idea „Nowego Życia" marszałka Czang-Kai-Szeka zapuściła już korzenie w ojczystą glebę.

HERB CHIN

*

Marsz. Czang-Kai-Szek został w czwartek zwolniony z niewoli, jak to wczoraj donosiliśmy.

Awans dla b. starosty w Myślenicach

Kraków, 27. 12. Dawniejszy starosta w Myślenicach, a obecny starosta chrzanowski, p. Bassara doczekał się dalszego awansu. Przeniesiono go mianowicie do VI grupy uposażeniowej.

Nazwisko tego starosty stało się głośne w Polsce na skutek wyprawy inż. Adama Doboszyńskiego na Myślenice w czerwcu b. r. Zwraca uwagę ten awans także i dlatego, że w niezbyt długim czasie po wyprawie inż. Doboszyńskiego starosta Bassara został przenisiony z Myślenic do Chrzanowa. Także prawie wszyscy policjanci z Myślenic w niedługim czasie zostali poprzenoszeni na inne miejsca służbowe.

Makabryczne odkrycie w pociągu

Zwłoki samobójcy w wagonie pędzącego pociągu

Katowice, 27. 12. W drugi dzień świąt Bożego Narodzenia kontroler biletów, który wsiadł do ruszającego z Bogucic w kierunku Katowic pociągu, dokonał w jednym z przedziałów III klasy makabrycznego odkrycia.

Na podłodze pustego przedziału w kałuży krwi leżał jakiś mężczyzna, dający słabe odznaki życia. Mężczyzna miał ranę skroni i opodal niego leżał rewolwer z wystrzeloną łuską. Nim pociąg dojechał do Katowic i można było ciężko rannemu udzielić pomocy lekarskiej, mężczyzna ów zmarł.

Na stacji w Katowicach zawezwana policja ustaliła, że zachodzi tu wypadek samobójstwa, a denatem jest st. junak osiedla robotniczego O. D. R. w Zarzeczu, pow. Bielsko, 26-letni Juljan Nowak.

Przy Nowaku znaleziono różne dokumenty osobiste i ponad 100 zł gotówki. Powodu targnięcia się na życie dotąd nie ustalono.

Tajemnicze zwłoki na wozie

Katowice, 27. 12. Mieszkańcy Czeladzi zauważyli w czwartek przy zbiegu ulic Kilińskiego i Bytomskiej wóz z browaru będzińskiego, a na nim martwego furmana ze zwisającą okrwawioną głową.

Zaalarmowana policja wszczęła śledztwo, aby zbadać czy zaszedł nieszczęśliwy wypadek, czy też morderstwo na tle rabunkowem. Furman wiózł bowiem zainkasowane pieniądze.

Człowiek, który posiał burzę

Obiegają pogłoski, że ostatni prezydent Hiszpanji Manuel Azana został uwięziony w Barcelonie przez czerwonych towarzyszy.

M. AZANA

Faktem jest, że o hiszpańskim prezydencie, który patronował lewicy i później socjal - komunistycznemu „frontowi ludowemu", coraz mniej się słyszy jako o głowie państwa. Polityczna karjera p. Azany kończy się bardzo smętnie. Sprawdza się na nim słuszność powiedzenia, że „kto wiatr sieje, burzę zbiera".

W psychice Manuela Azany był wieczny niepokój; czego się dotknął. tam rodziło się zło.

Czternastoletni Manuel Azana w r. 1902 korzysta ze stypendjum im. Filipa II, dzięki któremu może rozpocząć naukę w słynnej szkole klasztornej w Eskorjalu. Po czterech latach ucieka z uczelni Pisze później pamflet na swoich wychowawców, a jako prezydent Azana konfiskuje majątek fundacji im. Filipa II.

Młody Azana przerzuca się do służby wojskowej Ma znowu szczęście. Dostaje znowu stypendjum i wstępuje do wojskowej szkoły artylerji. Opuszcza ją z patentem oficerskim, lecz munduru nie nosi długo. Zrzuca go, wraca do „cywila" i — znów pisze pamflet oczerniający oficerów-wychowawców ze szkoły w Segowji. Prezydent Azana za swoich rządów zamknął szkołę w Segowji.

Niepoprawny buntownik po nieudałej karjerze wojskowej studjuje prawo. Środki utrzymania czerpie ze skarbca królewskiego; dzięki temu stypendjum może wyjechać na studja uzupełniające do Paryża.

Prawnik Azana, który za rządów dyktatora Primo de Rivery pracuje w królewskiej kancelarji jako szef biura „tytułów i orderów", jest w r. 1931 współtwórcą konstytucji, zaczynającej się od słów: „Hiszpanja jest ludową republiką demokratyczną, opartą na wolności i sprawiedliwości".

P. Azana, jako prezydent podpisał dekret o pozbawieniu króla majątku, zniósł urząd tytułów i orderów, rozpędził i zniszczył słynną uczelnię klasztorną w Eskorjalu.

Okres rządów p. Azany przejdzie do historji jako pełen najtragiczniejszych i smutnych wspomnień: gruzów, morza krwi i łez po kwitnącym ongiś kraju, tętniącym życiem.

Demonstracja bezrobotnych

Tarnowskie Góry, 27. 12. W dniu wigilijnym demonstrowali bezrobotni przed ratuszem, a potem przed starostwem, domagając się dodatkowej zapomogi świątecznej. Odmowa zarówno burmistrza jak i starosty skłoniła niezadowolonych bezrobotnych do jawnej demonstracji. Poważniejszym zaburzeniom przeszkodziła policja.

Na dożywotnie więzienie

Lubliniec, 27. 12. — Sąd okręgowy wydał wyrok, skazujący sprawców mordu na ś. p. Zakrzewskim: Mańkę na dożywotnie więzienie, Kęsego na 10 lat i 6 miesięcy, Zakrzewską na 15 lat i utratę praw obywatelskich na lat 7, Wilka na 5 lat więzienia. I. Jelonka uniewinniono. Skazani wnieśli apelację.

Mussolini zdobywa Atlantyk

Bruno Mussolini, trzeci syn Il Duce, pragnie pokonać rekord Mollisona przelotu nad Atlantykiem na włoskiej maszynie „Breda", osiągającej szybkość 500 km/godz. Na zdjęciu ojciec ze synem podczas rozmowy po obejrzeniu maszyny.

Ojciec św. do narodów świata

Pilne i nagłe wezwanie do rządów i narodów o pokój

Rzym. (PAT) W wigilję Bożego Narodzenia papież Pius XI wygłosił przed mikrofonem radja watykańskiego orędzie, skierowane do Świętego Kolegjum, episkopatu, prałatów rzymskich, kleru i zarazem całego świata katolickiego.

Nawiązując do świąt Bożego Narodzenia, papież wyraził swą szczególną radość z powodu możności wymienienia jak najserdeczniejszych życzeń świątecznych z wiernymi całego świata. Ze swej strony Ojciec św. życzy wszystkim łask duchowych oraz udziela błogosławieństwa, które jest największym darem Bożym. Życzenia swe składa papież w rocznicę wielkich dni, które w dziejach ludzkości były godziną wielkich łask i wszelkiego błogosławieństwa. Godzina ta oczekiwana była przez wszystkich i przygotowana przez dobroć Boską w jej niewyczerpanem miłosierdziu.

Niestety — ciągnął dalej papież — z woli Boga, przynoszącego pokój ludziom dobrej woli, powstaje przewrotna myśl wrogów Dzieciątka, które zechciało stać się człowiekiem i zamieszkać wśród ludzi.

Papież oświadczył dalej, że w rocznicę tych wielkich świętych dni musi, niestety, połączyć swe uczucia radości z uczuciem gorącego smutku, wywołanego złem, które tak szeroko rozpostarło się nad ludzkością, społecznością cywilizowaną i Kościołem. Zło to wskazuje wszystkim na groźne i poważne niebezpieczeństwo, nakazując jednocześnie aktywną czujność i zjednoczenie ludzi dobrej woli w obliczu wysiłków propagandowych, skierowanych przeciw najświętszym wartościom społeczeństwa. rodziny i jednostki.

Do tegorocznych świąt Bożego Narodzenia miesza się szczególnie bolesna nuta wypadków hiszpańskich. Patrząc na wojnę domową w Hiszpanji, nadal siejącą spustoszenia i rozpowszechniającą dzieło nienawiści, odnosi się wrażenie, że propaganda, o której była mowa, chciała dokonać najwyższego eksperymentu, wprawiając w ruch wszystkie siły swe wywrotowe siły, rozprzestrzeniające się również i po całym świecie. Jest to ostrzeżenie najwyższe z tych. jakie kiedykolwiek zostały rzucone. Ostrzeżenie dla świata, dla Europy, dla cywilizacji chrześcijańskiej. Są to fakty i zapowiedzi przerażające, obrazujące to, co stałoby się z całym światem, gdyby natychmiast nie zastosowano środków ochronnych.

Wśród tych, — kontynuował papież — którzy twierdzą, że są obrońcami porządku, przeciw siłom wywrotowym, zwalczającym cywilizację, oraz obrońcami przed ateizmem komunistycznym i którzy nawet przypisują sobie prymat w tej dziedzinie, widzimy niestety dużą ilość ludzi, którzy w doborze środków i określenia swych nieprzyjaciół kierują się ideami fałszywemi i zgubnemi. Albowiem ten, kto stara się zgasić w sercach ludzkich, a zwłaszcza młodzieży, wiarę w Chrystusa i naukę Boską, kto ośmiela się przedstawiać Kościół Chrystusowy jako jawnego wroga dobrobytu i postępu narodu. ten nie tylko nie przyczynia się do pomyślności własnego kraju i ludzkości, lecz niszczy największe i najskuteczniejsze środki obronne przeciw złu oraz współpracuje nieświadomie z tymi. którzy pragną jego zguby.

Papież podkreślił następnie doniosłość Akcji Katolickiej, jako środka walki z prądami wywrotowemi oraz wezwał wszystkich, by akcję tę popierali i rozwijali.

Wspomniawszy zkolei o stanie swego zdrowia, papież stwierdził, że Opatrzność pozwoliła mu znaleźć pocieszenie w modłach, które na jego intencję zanoszone są na wszystkich terenach Kościoła Katolickiego. Cierpienia papieża są jednak drobną rzeczą w porównaniu z cierpieniami, jakie znosi wielka część świata, oraz w porównaniu z cierpieniami, jakie znosił Chrystus Papież prosi, aby Chrystus przyjął cierpienia jego jako ofiarę na chwałę Boską, chwała ta bowiem jest dziś zwalczana w sposób satanistyczny, zwalczana bardziej niż kiedykolwiek. Papież prosi również, by Chrystus przyjął ofiarę jego na intencję cięższych doświadczeń, jakich doznała droga Ojcu św. Hiszpanja. Ożywiony temi uczuciami, papież przesyła wszystkim wiernym orędzie świąteczne: „Chwała Bogu na wysokości, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli".

Następnie papież, sporządzając bilans wydarzeń ostatniego roku, z zadowoleniem omówił znaczenie wystawy prasy katolickiej, na której reprezentowane były 5 części świata, oraz podkreślił doniosłość powstania papieskiej Akademji Nauk. Fakty te sprawiają papieżowi szczególną radość i dają szczególną pociechę.

Nawiązując przy tem do 19-wiekowej rocznicy nawrócenia św. Pawła i 16-wiekowej rocznicy śmierci św. Sylwestra, papież oświadcza, że życie i dzieła obu tych świętych skłaniają go do skierowania pod adresem rządów i narodów pilnego i nagłego wezwania o pokój, wezwania do utrzymania pokoju tam, gdzie on istnieje i przywrócenia tam, gdzie stał się tylko przedmiotem tragicznych a niespełnionych dotychczas nadziei. Do wezwania tego papież dołącza gorącą prośbę do Boga, by pokojowi towarzyszyła powszechna sprawiedliwość zbiorowa i indywidualna, bez której istnienia żaden ład nie jest możliwy.

W zakończeniu Ojciec św., zwracając myśl ku Dzieciątku w grocie Betlemskiej, oświadczył: Dzieciątko to jest z nami i dziś Wikarjusz Chrystusowy wznosi ręce, by udzielić wszystkim błogosławieństwa, prosząc Boga o jak największą obfitość łask dla ludzi dobrej woli.

PO ŚWIĘTACH

Czas znowu wracać do pracy — Polska nie czeka! — Kim są w Polsce Polacy? — Do przyszłej „Gwiazdki"

Święta Bożego Narodzenia już minęły — za parę dni Nowy Rok, ale po staremu w Polsce panoszy się żydostwo... Czas wracać do pracy!

Codzienna, szara, ale właśnie przez swą codzienność najowocniejsza praca czeka nas znowu. Przed paru dniami pan poseł żydowski z Łodzi Mincberg „był łaskaw" nawymyślać nam w Sejmie od „endeckiego szmatławca", a my się cieszymy! Źleby było bowiem, gdyby żydostwo nas chwaliło — skoro się irytują i wymyślają, to znaczy, że akcja nasza jest skuteczna...

Nasza, to nie znaczy bynajmniej akcja wyłącznie „Orędownika" — jesteśmy tylko jedną z placówek trzydziestomiljonowego narodu, który ma już żydostwa dość! Walka z żydowskim zalewem trwa wiele lat, ale z rokiem każdym staje się powszechniejsze zrozumienie grożącego nam niebezpieczeństwa jak pożar ogarniającego coraz to nowe grupy i odłamy. Jedni dostrzegli niebezpieczeństwo i walczą z niem, inni dostrzegli dla siebie samych niebezpieczeństwo w tem, gdyby od tej walki się uchylali i... też walczyć zaczynają.

Ale nie wolno nam z tego powodu cieszyć się tylko i pracy zaniechać. Polska nie czeka — to też choć się cieszymy z wymyślania żydostwa, które już przestaje panować nad nerwami, oraz z coraz solidarniejszej i systematyczniejszej akcji Narodu, rąk pokładać nie wolno. Im bliżej zwycięstwa, tem wysiłek musi być większy i gruntowniejszy. A przedewszystkiem należy pamiętać, że walka z żydostwem nie polega li tylko na akcji negatywnej, skierowanej przeciwko Żydom, lecz również i to przedewszystkiem na pozytywnym wysiłku. Uwolnienie Polski od wschodniego zalewu to zaledwie połowa pracy — trzeba nietylko ich unieszkodliwić i usunąć, ale przedewszystkiem w trwałym wysiłku budować Wielką i Potężną Polskę.

Pamiętajmy bowiem, że im kraj jest silniejszy i zdrowszy tem mniej czepia się go wszelki element rozkładowy. Słaby kraj natomiast narażony jest na stałą inwazję, podobnie jak słaby organizm stale jest atakowany przez przeróżne bakterje, których nie jest w stanie zwalczyć.

Korzon po bardzo skrupulatnych obliczeniach dochodzi do wniosku w swych „Dziejach Polski za Stanisława Augusta", że w latach rozbiorów Polska liczyła miljon Żydów — widzimy, że w ciągu niespełna stu lat liczba ta zwiększyła się wtrójnasób! Nic dziwnego, gdyż w owym czasie Polska rozdarta przez trzech rozbiorców, była zbyt słaba, to też musiała się stać siedliskiem paso-Żydów...

A gdzie w Europie poza Polską jest stosunkowo najwięcej żydostwa?

W Rumunji, na Węgrzech, w Czechosłowacji... w krajach, które stosunkowo nie tak dawno odzyskały niepodległość i były przez dłuższy czas i kulturalnie i gospodarczo słabemi organizmami. Bo co żydostwo ma do czynienia w państwie gospodarczo silnem? Ani wyśrubowane pośrednictwo, ani wszelkiego rodzaju geszefty tam się nie udają — zdrowy gospodarczo i politycznie organizm eliminuje żydostwo, lub spycha je na najniższy szczebel, jako materjał najmniej wartościowy... Chiny — potężne państwo o przeszło pięciu tysiącach lat nieprzerwanej kultury ma swoich Żydów — gnieżdżą się oni w centralnej Azji na pograniczu Turkiestanu i spełniają rolę kulisów, robotników drogowych itp. Dziś, gdy potęga Chin się skończyła, portowe miasta jak Szanghaj czy Kanton coraz bardziej są zalewane przez spekulujący międzynaród!

Przytoczmy o tej rasie opinję nie „endeka", nie „pogromczyka" i „chuligana", lecz człowieka spokojnego, od stu lat cenionego w Polsce, jako jeden z najtęższych umysłów początku ubiegłego stulecia. W „Przestrogach dla Polski" Stanisława Staszica czytamy:

„Żydzi są naszego kraju letnią i zimową szarańczą. Te obydwa stworzeń gatunki przyśpieszają bieg pieniądza, łatwią bogactw odmianę; ubożą ludzi pracowitych; najżyźniejsze pola niszczą, wsie napełniają nędzą, a powietrze zgnilizną. Żydostwo nasze wsie ubogi, a miasta smrodem napycha..."

Czemu pan poseł Mincberg oburza się w Sejmie na współczesnych Polaków i gwałt czyni, a milczy o Staszicu?

Niech się oburza, niech wymyśla — może to temu staremu człowiekowi potrzebne do trawienia?... Myróbmy swoje — pracujmy!

Każda praca solidnie wykonana, każdy kawał pola dobrze uprawiony i niezadłużony, każdy rzetelny wysiłek mózgu nad przyszłą budową Rzeczypospolitej, to cios w żydostwo. Im Polska będzie pracowitsza, rzetelniejsza, solidarniejsza i silniejsza, tem bliższy koniec żydowskiego panoszenia się i wyzysku!

Nadchodzi rok 1937 i zastaje w Polsce rozpanoszonych „wiecznych tułaczy" i „wiecznych ciułaczy". Tę gwiazdę" spotkaliśmy jeszcze w obecności naszych nieproszonych gości... Oby przyszła była już obchodzona we własnem kole.

O tem zadecydujemy my sami — zadecyduje nasz wysiłek i solidarność narodowa. ha.

Sprawa Zdziechowskiego

Łódź, 24. 12. — W wigilję o godz. 12-tej sąd okręgowy w Łodzi miał ogłosić wyrok w sprawie Zdziechowskiego, Kozłowskiego i Weissówny, Żydówki, oskarżonych o działalność komunistyczną. Publikację tego wyroku — jak donosiliśmy — odroczono.

O znaczeniu Zdziechowskiego w szeregach socjal-komuny świadczy fakt, że gdy na skutek zajścia w dniu 8 sierpnia br. Zdziechowski został zatrzymany, komuna zorganizowała protestacyjny strajk sezonowców, terorem zmuszając robotników do porzucenia pracy. Tymczasem sąd postanowił odroczyć sprawę do 28 b. m., celem powołania świadka post. Karpińskiego, który odebrał od Żydówki Weissówny sprawozdanie z wiecu, w którem podkreślono, iż przemawiał „nasz" Zdziechowski, tudzież powtórnie asp. pol. Brylaka, by stwierdzić, jak opiewały raporty policyjne z przebiegu zajść, w szczególności, czy Zdziechowski nawoływał do ataku na policję.

Zdziechowski pozostawiony został na wolnej stopie, natomiast drugi oskarżony Gustaw Kozłowski i Żydówka Weissówna pozostawieni są w więzieniu.

Brawo, sportowcy lubelscy!

Do władz sportowych w Lublinie nie wszedł żaden Żyd!

Lublin, 27. 12. Dnia 19 b. m. odbyło się walne sprawozdawcze zebranie Okr. Lub. Zw. Lekkoatletycznego.

Z całego przebiegu zebrania najcharakterystyczniejszy był wybór nowego zarządu, do którego nie wszedł ani jeden Żyd! Poprzednio było ich dwóch.

Pewni panowie chcieli wmówić obecnym, że bez Żydów owych praca w związku napewno podupadnie i t. d. „Gorliwych żydów" skompromitowano jednak na całej linji. Jeden bowiem nie należał do żadnego klubu sportowego (p. Zylberrajch), a drugi był członkiem klubu (p. mag. Szufla), który był zakałą związku.

To dobiło „aktualność" kandydatów żydowskich i okręg lubelski za wzorem poznańskiego odseparował się od wcale niepotrzebnych Żydów, oczyszczając sport polski od obcych elementów. Stanowisku delegatów polskich należy się szczere uznanie.

Świąteczne występy włamywaczy

Niezwykłe włamanie do kolektury w Katowicach

Katowice, 27. 12. Niebywałe zuchwałego włamania w centrum miasta dokonano w noc wigilijną do kantoru wymiany i kolektury loterji Wł. Kaftala, mieszczącego się w najruchliwszym punkcie miasta, bo przy ul. Dyrekcyjnej w Katowicach.

Odważny rabuś jednem uderzeniem rozbił wielką lustrzaną szybę wystawową i szybko zgarnął do worka znajdujące się na wystawie banknoty w obcych walutach i złote monety wartości zgórą 2.100 zł, poczem, nim nadszedł policjant rontowy, zbiegł z łupem przez nikogo nie zauważony. Za schwytanie zuchwałego złodzieja wyznaczył właściciel kantoru nagrodę w wysokości 500 zł. (AJS).

*

W niezwykle pomysłowy sposób obrabowali złodzieje w wigilję mieszkanie Szmula Pinczowskiego przy ulicy Wojewódzkiej w Katowicach. Popołudniu przybyło tam dwóch osobników, którzy oświadczyli służącej, że mają poczekać na p. Pinczowskiego. W dobrej wierze służąca wpuściła ich do pokoju, a sama zeszła do piwnicy po węgle. Złodzieje wykorzystali ten krótki moment i weszli do sypialni, skąd po oderwaniu zamku w bieliźniarce wykradli dwie szkatułki, zawierające większą ilość drogiej biżuterji i 5 książeczek PKO na różne nazwiska na około 1000 zł. (AJS).

*

W drugi dzień świąt Bożego Narodzenia dokonano bezczelnego włamania do mieszkania notarjusza Stanisława Kobylińskiego w Katowicach (ul. Wita Stwosza 5). Złodzieje wykorzystali chwilę, kiedy służąca wyszła w południe na nabożeństwo i po wyłamaniu zamku w drzwiach wejściowych splondrowali całe mieszkanie wynosząc co cenniejsze przedmioty.

Nim służąca powróciła z kościoła, po złodziejach ostygł już ślad. Wartości i rodzaju skradzionych przedmiotów nie można chwilowo ustalić, bowiem notarjusz Kobyliński bawi przez święta w Poznaniu. (AJS).

Przeciw Żydom w Italji

Doniesienie niedawne o surowych rygorach prawnych (chłosta!) władz włoskich w Libji w odniesieniu do Żydów tam mieszkających a uchylających się od ogólnie obowiązujących zwyczajów handlowych w imperjum italskiem znajdują świeżo ciekawe uzupełnienie.

Według doniesień rzymskiego korespondenta „Daily Telegraph'u" doknywuje się we Włoszech zasadnicza zmiana w stosunku do Żydów. Faszyzm był do niedawna bardzo liberalny w odniesieniu do Żydów, którzy zajmują też szereg wysokich stanowisk w administracji, szczególnie skarbowej, półwyspu apenińskiego. Teraz jednak faszyzm zaczyna krytyczniej patrzeć na działalność Żydów. Marszałek Balbo, wielkorządca Libji, zapoczątkował represje wobec niesforných Żydów w Tripolisie, osadzając 214 wyznawców Mojżesza za jednym zamachem w więzieniu za nieprzestrzeganie przepisów o handlu w soboty i niedziele.

Targ bez Żydów

Radomsko, 27. 12. — W dniu 22 bm. odbył się targ we wsi Kleszczów, na który miejscowi chłopi nie dopuścili Żydów. **Policja aresztowała 6 chłopów, których wkrótce** zwolniono.

Stragany muszą przejść w polskie ręce!

„Orędownik" pojmuje pracę swoją na rzecz polszczenia handlu, rzemiosła i przemysłu — jako działanie planowe, prowadzone na wszystkich możliwych odcinkach naszego gospodarstwa. Jednym z nich to jarmarki i targi.

W okresie powszechnej w Polsce biedy jarmarki i targi stają się coraz więcej, zwłaszcza dla ludności wiejskiej, jedynem miejscem i jedyną okazją zakupów i sprzedaży. Tu odbywa się wielka wymiana towarów i pieniądza. Niestety wymiana ta dokonuje się w dalszym ciągu w lwiej części jeszcze za pośrednictwem — Żyda: straganiarza, kupca, handlarza. Tu i ówdzie coprawda polski chłop, rzemieślnik i kupiec odważył się stanąć do walki z żydostwem na jarmarkach, ale mimo to daleko jeszcze do pełnego na tym odcinku zwycięstwa.

Jarmarki muszą w najbliższym czasie stać się celem ekspansji gospodarczej polskiego chłopa, rzemieślnika i kupca. Wszystkie stragany muszą przejść w ręce polskie! Pośrednictwo w handlu musi być odebrane Żydom. Kapitału do tego nie potrzeba wielkiego. Wystarczy dobra i niezłomna wola, inicjatywa i przedsiębiorczość.

W zrozumieniu ważności tego zagadnienia dołączamy do dzisiejszego numeru „Orędownika" spis jarmarków i targów na r. 1937 na niektóre województwa.

Chleb dla Polaków

W osadzie Szczerców, liczącej ponad 5000 mieszkańców brak jest sztepera, sklepu z gotowem obuwiem, sklepu z ubraniami (t. zw. tandetą). — Pożądany jest także sklep z naczyniami kuchennemi. Na 18 sklepów spożywczych, chrześcijańskich niema zupełnie hurtowni spożywczej. Brak jest także czapnika i straganów z „tandetą". Informacyj udziela Wydział Gospodarczy S. N. w Pabjanicach lub Wydział Gospodarczy S. N. w Szczercowie.

*

W osadzie Lutomiersk brak cholewkarza (43 szewców chrześcijan), czapnika i straganu z tandetą męską, blacharza (Żydów jest aż dwóch). Wiadomości w Wydziale Gospodarczym S. N. w Pabjanicach, lub w Wydziale Gospodarczym w Lutomiersku.

*

Miasto powiatowe Łask, — brak blacharza Polaka (Żydów jest aż czterech), składu z skórami i dodatkami szewskiemi. Wiadomość: Wydział Gospodarczy S. N. w Pabjanicach lub Wydział Gospodarczy w Łasku.

*

Członek Str. Narodowego z zawodu piekarz, stały mieszkaniec miasta Łodzi, reflektujący na wyjazd, znajdzie od zaraz zajęcie.

Reflektuje się tylko na pierwszorzędne siły tak pod względem fachowym, jak i organizacyjnym.

Wydział Gospodarczy Str. Narodowego w Łodzi, ul. Piotrkowska nr. 86.

*

Przypominamy wszystkim członkom i sympatykom Stronnictwa Narodowego, który w jakichkolwiek sprawach zwracają się z zapytaniami do Wydziału Gospodarczego Str. Narodowego, wymagającemi listowej odpowiedzi, by zechcieli dołączyć znaczek na odpowiedź, gdyż Wydział Gospodarczy, udzielając porad bezpłatnie, nie ma żadnych funduszów, z którychby mógł czerpać na tego rodzaju wydatki.

Wydział Gospodarczy Str. Narodowego w Łodzi, ul. Piotrkowska nr. 86.

*

Młody czeladnik lub majster, obznajmiony z obróbką metali na tokarce, czynny członek Str. Narodowego, zamieszkały w Łodzi, reflektujący na wyjazd, zechce się zgłosić pod adresem:

Wydział Gospodarczy Str. Narodowego w Łodzi, ul. Piotrkowska nr. 86.

*

Chcąc ułatwić pracę wszystkim Wydziałom Gospodarczym Stronnictwa Narodowego, które ciążą do Łodzi, bądź też często i gęsto przesyłają zapytania o różne firmy chrześcijańskie, wydaliśmy „Informator firm chrześcijańskich na rok 1937", którego cena za 1 egz. wraz z przesyłką pocztową wynosi 55 gr, 5 egz. wraz z przesyłką 2 zł 10 gr, 10 egz. wraz z przesyłką 3 zł 35 gr, 50 egz. tylko 10 zł plus koszta przesyłki.

Z zamówieniami radzimy pośpieszyć się, gdyż wskutek znacznego popytu może wnet ulec wyczerpaniu. Zamówienia uskuteczniamy za uprzedniem nadesłaniem gotówki.

Wydział Gospodarczy Str. Narodowego w Łodzi, ul. Piotrkowska nr. 86.

Sochaczew a) targi we wtorki i piątki b) jarmarki 5/1, 9/2, 2/3, 6/4, 4/5, 1/6, 6/7, 3/8, 14/9, 5/10, 9/11, 7/12.

Powiat Warszawski

Celestynów targi we wtorki.
Jabłonna a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 4/2, 29/4, 24/6, 9/9, 7/10.
Jeziorna targi w poniedziałki i piątki.
Karczew targi w poniedziałki i piątki.
Legionowo parcel. I targi w poniedziałki i czwartki.
Legionowo parcel. III targi we wtorki i piątki.
Łomianki jarmarki 21/7, 22/9, 17/11.
Nowy-Dwór a) targi w środy i piątki, b) jarmarki 13/1, 20/1, 3/2, 17/2, 3/3, 17/3, 7/4, 21/4, 5/5, 19/5, 2/6, 16/6, 7/7, 21/7, 4/8, 18/8, 1/9, 15/9, 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 1/12, 15/12.
Okuniew jarmark 15/12.
Otwock targi w piątki.
Piaseczno targi we wtorki i piątki.
Pomiechówek targi w środy i piątki.
Pruszków a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 7/1, 4/2, 4/3, 1/4, 13/5, 3/6, 1/7, 5/8, 2/9, 7/10, 4/11, 2/12.
Rembertów (Stary i Nowy) targi we wtorki i piątki.
Włochy targi w poniedziałki i czwartki.
Wiązowna jarmarki 5/1, 19/1, 2/2, 16/2, 2/3, 16/3, 6/4, 20/4, 4/5, 18/5, 8/6, 22/6, 6/7, 20/7, 3/8, 17/8, 7/9, 21/9, 5/10, 19/10, 2/11, 16/11, 7/12, 21/12.
Zakroczym a) targi w czwartki, b) jarmarki 12/1, 16/2, 16/3, 13/4, 11/5, 15/6, 13/7, 17/8, 14/9, 12/10, 16/11, 14/12.
Żbików targi w środy i soboty.

Powiat Włocławski

Brześć Kujawski targi we wtorki i piątki.
Chodecz a) targi w środy, b) jarmarki w drugą i ostatnią środę każdego miesiąca.
Kowal targi w piątki.
Lubień a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w pierwszy i 3 poniedziałek każdego miesiąca.
Lubraniec a) targi w poniedziałki i piątki, b) jarmarki w ostatni poniedziałek przed 1-ym każdego miesiąca.
Marysin (gmina Śmiłowice) targi w czwartki.
Przedecz a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w drugi i ostatni poniedziałek każdego miesiąca.
Włocławek a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 12/1, 26/1, 3/2, 23/2, 16/3, 31/3, 13/4, 27/4, 11/5, 25/5, 15/6, 28/6, 13/7, 27/7, 10/8, 31/8, 14/9, 1/10, 12/10, 26/10, 16/11, 30/11, 14/12, 28/12.

BEZPŁATNY DODATEK DO „ORĘDOWNIKA"

Spis jarmarków i targów na rok 1937

w województwach kieleckiem, krakowskiem, lubelskiem, lwowskiem, łódzkiem, pomorskiem, poznańskiem i warszawskiem.

Uwaga: 1) Pierwsza liczba oznacza dzień, druga miesiąc, naprzykład: Łomża jarmarki 6/2, 13/3, 14/4 itd. oznacza: 6 lutego, 13 marca, 14 kwietnia itd.

2) Jeżeli targ lub jarmark przypada na niedzielę lub święto, to odbywa się on w dniu następnym.

3) Jeżeli na ten sam dzień wyznaczony jest targ i jarmark, w takim razie trzeba przyjąć, że odbywa się jarmark.

Woj. Kieleckie

Sosnowiec (miasto wydzielone): targi we wtorki i piątki.

Powiat Będzin

Będzin targi w środy.
Czeladź targi w czwartki.
Dąbrowa Górnicza targi w poniedziałki i piątki.
Kazimierz targi 1-go i 15-go każdego miesiąca.
Tąpkowice targi w poniedziałki.
Częstochowa (miasto wydzielone): jarmarki we wtorki i piątki.

Powiat Częstochowa

Kłobucko jarmarki w środy co 2 tygodnie, od 2/1.
Krzepice jarmarki w czwartki co 2 tygodnie, od 10/1 (w razie święta w dzień poprzedni).
Mstów jarmarki w poniedziałki co 2 tygodnie, od 7/1.
Przyrów jarmarki we wtorki.
Truskolasy targi w poniedziałki co 2 tygodnie, od 7/1.

Powiat Iłża

Iłża jarmarki 3/2, 26/3, 9/5, 3/7, 16/8, 3/9, 15/10, 10/12.
Kazanów targi w poniedziałki.
Lipsko jarmarki we wtorki co 2 tygodnie, od 1/1.
Sienno jarmarki we wtorki co 2 tygodnie, od 8/1.
Solec targi w środy co 2 tygodnie, od 9/1.
Tarłów targi w środy.
Wąchock targi w poniedziałki.
Wierzbnik jarmarki w czwartki.

Powiat Jędrzejów

Jędrzejów jarmarki w czwartki.
Małogoszcz jarmarki w środy.
Oksa jarmarki we wtorki.
Sędziszów targi we wtorki.
Sobków targi w środy.
Wodzisław jarmarki w poniedziałki.

Powiat Kielce

Bodzentyn jarmarki w poniedziałki.
Chęciny targi w poniedziałki.
Daleszyce targi w poniedziałki.
Kielce targi we wtorki i piątki.
Łopuszno targi w czwartki.
Mniów targi w poniedziałki.
Słupia Nowa jarmarki w środy.
Suchedniów targi w czwartki.

Powiat Końskie

Fałków: targi w czwartki.
Gowarczów targi w poniedziałki.
Końskie targi w poniedziałki, jarmarki we wtorki.
Odrowąż targi w poniedziałki.
Przedbórz jarmarki we wtorki
Radoszyce jarmarki w środy..
Skarżysko Kamien. targi we wtorki i piątki.
Szydłowiec targi w środy.

Powiat Kozienice

Garbatka jarmarki w środy.
Głowaczów jarmarki we wtorki.
Gniewoszów jarmarki we wtorki.
Kozienice jarmarki w czwartki
Zwoleń jarmarki w czwartki.

Powiat Miechów

Brzesko Nowe targi w poniedziałki.
Miechów jarmarki we wtorki.

1-szym każdego nieparzystego miesiąca.

Powiat Kolski

Babiak a) targi w poniedziałki, b) jarmarki we wtorki po 5-tym każdego parzystego miesiąca.
Brudzew jarmarki w poniedziałki po 1-szym każdego miesiąca.
Dąbie a) targi w poniedziałki i czwartki b) jarmarki w czwartki po 1-szym każdego miesiąca.
Izbica a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po 10-tym każdego miesiąca.
Kłodawa a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki we wtorki po 20-tym każdego miesiąca oraz we wtorki po 1-szym stycznia, kwietnia, lipca, września i października.
Koło a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki we wtorki po 1-szym każdego miesiąca i po Oczyszczeniu N. M. P., po Niedzieli Środopostnej, po św. Stanisławie, po Podwyższeniu Św. Krzyża, po św. Szymonie i Judzie, po św. Katarzynie.
Sompolno a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po 20-tym każdego miesiąca.

Powiat Koniński

Golina a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w środy po 14-tym każdego miesiąca.
Grodziec jarmarki we wtorki po 14-tym każdego miesiąca.
Kazimierz Biskupi jarmarki w środy po 20-tym każdego nieparzystego miesiąca.
Kleczew a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki we wtorki po 1-szym każdego miesiąca.
Konin a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki we wtorki po 7-ym każdego miesiąca.
Kramsk jarmarki w poniedziałki po 15 każdego nieparzystego miesiąca.
Krzymów jarmarki w poniedziałki po 15 każdego parzystego miesiąca.
Pyzdry a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po 15-tym każdego miesiąca.
Rychwał a) targi w poniedziałki b) jarmarki w poniedziałki przed 1-szym każdego miesiąca.
Rzgów jarmarki w poniedziałki po 20 każdego parzystego miesiąca.
Skulsk jarmarki w poniedziałki po 8-ym każdego miesiąca.
Slesin a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w poniedziałki po 15-tym każdego miesiąca.
Słupca a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki w poniedziałki po 1-szym każdego miesiąca.
Tuliszków jarmarki w środy przed 15 każdego miesiąca.
Wilczyn jarmarki w środy po 15-tym każdego parzystego miesiąca.
Władysławów a) targi w środy, b) jarmarki w środy przed św. Józefem, przed Zielonemi Świątkami, przed św. Janem przed św. Bartłomiejem, przed WW. Świętymi, przed pierwszą Niedzielą Adwentu.

Zagórów a) targi w środy, b) jarmarki w środy po 1-szym każdego miesiąca.

Powiat Łaski

Lutomiersk a) targi w środy, b) jarmarki w środy po św. Błażeju, po Niedzieli Palmowej, po św. Piotrze i Pawle, po św. Bartłomieju po św. Jadwidze, przed św. Barbarą.
Łask a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po Trzech Królach, po Niedzieli Palmowej, po Zielonych Świątkach, po Nawiedzeniu N. M. P., po Wniebowzięciu N. M. P., po św. Michale.
Pabjanice a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki w poniedziałek po św. Agnieszce, we wtorek po św. Józefie, w poniedziałek po św. Alojzym, w poniedziałek przed św. Wawrzyńcem, w czwartek przed św. Szymonem i Judą, w czwartek przed św. Tomaszem.
Szczerców a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po św. Agatonie, po św. Józefie, po św. Urbanie, po św. Jakóbie po Narodzeniu N. M. P., po WW. Świętych.
Widawa a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 23/2, 16/3, 2/4, 13/7, 16/11, 21/12.
Zelów targi w środy.

Powiat Łęczycki

Grabów a) targi w środy b) jarmarki w środy po 15-tym każdego miesiąca.
Łęczyca a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki we wtorki po 1-szym każdego miesiąca.
Ozorków a) targi w poniedziałki i piątki, b) jarmarki w poniedziałki po 7-mym każdego miesiąca.
Poddębice a) targi w środy, b) jarmarki we wtorki po Trzech Królach, po św. Józefie, po św. Stanisławie, po św. Marji Magdalenie, po św. Tekli, po św. Marcinie.
Parzęczew jarmarki w poniedziałki po 15-tym każdego miesiąca.
Piątek a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w poniedziałki po 15-tym każdego miesiąca.
Wartkowice jarmarki w poniedziałki po 20-tym każdego miesiąca.
Łódź (miasto wydzielone targi we wtorki i piątki.

Powiat Łódzki

Aleksandrów a) targi w piątki, b) jarmarki w czwartki po 10-tym każdego miesiąca.
Chojny targi w środy.
Kazimierz jarmarki we wtorki po 5-tym każdego nieparzystego miesiąca
Konstantynów a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w poniedziałki po 1-szym każdego miesiąca.
Ruda Pabjanicka targi w czwartki.
Tuszyn jarmarki we wtorki.
Zgierz a) targi we wtorki i piątki. b) jarmarki w środy po 15-tym każdego miesiąca.

Powiat Piotrkowski

Bełchatów a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w poniedziałki po Niedzieli Środopostnej, przed św. Stanisławem, po św. Erazmie, przed Narodzeniem

N. M. P., po św. Aniołach Stróżach, po Bożem Narodzeniu.
Gorzkowice targi w poniedziałki.
Kamieńsk a) targi w środy, b) jarmarki w środy po Oczyszczeniu N. M. P., po św. Józefie, przed św. Filipem i Jakóbem, po św. Marji Magdalenie, po św. Franciszku Serafickim, przed św. Tomaszem Apostołem.
Kleszczów targi we wtorki po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca.
Piotrków a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki w poniedziałki po św. Stanisławie, po św. Janie Chrzcicielu, po św. Jakóbie, po św. Marcinie.
Ręczno targi we wtorki po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca.
Rozprza targi w czwartki.
Srocko targi w poniedziałki.
Sulejów a) targi w środy, b) jarmarki w poniedziałki po św. Agnieszce, po św. [illegible]rzu, we wtorek po św. Stanisławie, w poniedziałek po Wniebowstąpieniu N. M. P., po Podwyższeniu św. Krzyża, po św. Leonardzie.
Wolbórz a) targi w czwartki, b) jarmarki we wtorki po św. Kazimierzu, po Wniebowstąpieniu Pańskiem, po św. Piotrze i Pawle, po św. Rochu, po św. Jadwidze, po św. Mikołaju.

Powiat Radomszczański

Brzeźnica jarmarki w poniedziałki po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca.
Koniecpol a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po 1-szym, 8-ym i 15-tym każdego miesiąca.
Pajęczno a) targi we wtorki po 1-szym każdego miesiąca b) jarmarki we wtorki po 15-tym każdego miesiąca.
Pławno a) targi we wtorki po 15-tym każdego miesiąca, b) jarmarki we wtorki po 1-szym każdego miesiąca oraz we wtorki po 15-tym w miesiącach marcu, kwietniu, maju i czerwcu.
Radomsko a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po 1-szym każdego miesiąca.
Sulmierzyce a) targi w poniedziałki przed 1-szym i 15-tym każdego miesiąca, b) jarmarki w poniedziałki po 15-tym każdego nieparzystego miesiąca.
Wielgomłyny a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego nieparzystego miesiąca.
Żytno a) targi w środy, b) jarmarki w środy po 1-szym każdego miesiąca.

Powiat Sieradzki

Braszewice jarmarki w środy po 1-szym każdego miesiąca.
Burzenin a) targi w środy, b) jarmarki w środy po 1-szym każdego miesiąca.
Sieradz a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki we wtorki po 1-szym każdego miesiąca.
Szadek a) targi w środy, b) jarmarki w środy po 15-tym każdego miesiąca.
Warta a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po 1-szym każdego miesiąca.
Zadzim jarmarki w poniedziałki po 1-szym każdego miesiąca.
Zduńska Wola a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki we wtorki po 20-tym każdego miesiąca.
Złoczew a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w poniedziałki po 14-tym każdego miesiąca.

Powiat Turecki

Dobra a) targi w środy, b) jarmarki w poniedziałki: po św. Walentym, po Przewodniej Niedzieli, po św. Trójcy, po św. Mateuszu, po WW. Świętych, przed św. Tomaszem.
Świnice Wartskie targi w środy po 15 każdego miesiąca.
Turek a) targi we wtorki i piątki b) jarmarki we wtorki po 15 każdego miesiąca.
Uniejów a) targi w czwartki, b) jarmarki we wtorki po św. Macieju, po Przewodniej Niedzieli, przed Zielonemi Świątkami, po św. Wawrzyńcu, przed św. Michałem, przed św. Andrzejem.

Powiat Wieluński

Bolesławiec a) targi w poniedziałki b) jarmarki w poniedziałki po 15 każdego nieparzystego miesiąca.
Działoszyn a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po Trzech Królach, po Wielkanocy przed Zielon. Świątkami, po św. Jakóbie, po WW. Świętych, przed Bożem Narodzeniem.
Kraszewice jarmarki we wtorki po 14 każdego miesiąca.
Lututów a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki przed 1 każdego miesiąca.
Osjaków a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w poniedziałki po 1 każdego nieparzystego miesiąca.
Praszka a) targi w środy, b) jarmarki w środy po 15 każdego miesiąca.
Rudniki a) targi w poniedziałki po 15 każdego miesiąca, b) jarmarki w poniedziałki po 1 każdego miesiąca.
Skomlin a) targi w czwartki po 15 każdego miesiąca, b) jarmarki w czwartki po 1 każdego miesiąca.
Wieluń a) targi we wtorki, b) jarmarki we wtorki po 1 każdego miesiąca.
Wieruszów a) targi w środy, b) jarmarki w poniedziałki po 1 każdego miesiąca.

Woj. Pomorskie

Skróty: og. — ogólny, kr. — kramny, zw. — zwierzęta, św. — świnie, b — buhaje rozpłodowe.
Borowymłyn, pow. Chojnice 6/4, 1/6, 19/10 — og.; 17/10 — zw. — Targi w czwartki.
Borzyszkowy, pow. Chojnice 16/3, 22/6, 24/8, 21/12 — og.
Brodnica, pow. Brodnica 6/3, 4/9 — og.; 7/1, 4/2, 1/4, 7/5, 3/6, 1/7, 5/8, 7/10, 4/11, 2/12 — zw. — Targi w poniedziałki i czwartki.
Brusy, pow. Chojnice 21/4, 13/10 — og.; 10/3, 12/5, 16/6, 14/7, 11/8, 8/9 — zw. — Targi w piątki.
Brzeźno, pow. Chojnice 2/3, 6/7, 7/9, 2/11 — og.; 4/5 — zw.
Bukowiec, pow. Świecie 9/2, 8/6, 21/12 — og.; 13/4, 10/8, 26/10 — zw.

Proszowice jarmarki w środy.
Słomniki jarmarki w czwartki.
Wielka Wieś targi w środy.

Powiat Olkusz

Dłużec (Wolbrom) jarmarki we wtorki.
Olkusz targi w piątki, jarmarki we wtorki.
Pilica jarmarki we wtorki
Sławków targi w czwartki.
Skała jarmarki w środy.
Żarnowiec jarmarki w poniedziałki.

Powiat Opatów

Iwaniska jarmarki w poniedziałki.
Łagów jarmarki w czwartki.
Opatów targi w środy, jarmarki w poniedziałki.
Ostrowiec targi w czwartki, jarmarki w poniedziałki.
Ożarów jarmarki we wtorki.
Raków jarmarki we wtorki.

Powiat Opoczno

Odrzywół targi w środy.
Opoczno targi w czwartki.
Przysucha targi v poniedziałki.
Żarnów targi w poniedziałki.

Powiat Pińczów

Działoszyce targi we wtorki.
Kazimierza W.: jarmarki w poniedziałki
Koszyce jarmarki we wtorki.
Pińczów jarmarki we wtorki.
Skalbmierz: jarmarki w czwartki.
Wiślica jarmarki w czwartki.

Powiat Radom

Białobrzegi targi w środy.
Przytyk targi w poniedziałki.
Radom targi w czwartki.
Skaryszów targi we wtorki, jarmarki 6/3 i 7/3.

Powiat Sandomierz

Klimontów targi we wtorki.
Koprzywnica jarmark 2/3.
Osiek targi w środy.
Połaniec targi we wtorki.
Sandomierz targi w poniedziałki, jarmarki 9/5, 12/9.
Staszów jarmarki w poniedziałki.
Zawichost jarmarki 7/1, 5/10, 2/11.

Powiat Stopnica

Busko jarmarki w środy.
Chmielnik targi w poniedziałki, wtorki i piątki, jarmarki w czwartki.
Nowy Korczyn targi w piątki, jarmarki w poniedziałki.
Pacanów jarmarki w czwartki.
Stopnica jarmarki we wtorki.
Szydłów targi w środy.

Powiat Włoszczowa

Lelów targi w poniedziałki.
Jłupia targi we wtorki.
Szczekociny jarmarki w środy.
Włoszczowa targi w poniedziałki, jarmarki w piątki.

Powiat Zawiercie

Koziegłowy jarmarki w czwartki.
Kromołów jarmarki w poniedziałki.
Siewierz jarmarki we wtorki (w razie święta w poniedziałek).
Zawiercie targi w czwartki.
Żarki targi w środy.

Woj. Krakowskie

Powiat Biała

Biała a) targi co wtorek i sobotę, b) jarmarki trzeci poniedziałek po 3-ch Królach; pierwszy poniedziałek po św. Jakóbie Apost.; drugi poniedziałek po św. Janie Nepom.; pierwszy poniedziałek po św. Szymonie i Judzie; 19/3, ostatni poniedziałek przed niedzielą Palmową; 1/5, 25/7, 10/8, 24/8.
Kęty targi co poniedziałek; pierwsze targi w miesiącu oznaczone są jako jarmarki.

Powiat Bochnia

Bochnia targi co drugi czwartek, b) jarmarki 12 i 26/1, 9 i 23/2, 8 i 22/3, 5 i 19/4, 4, 17 i 31/5, 14 i 28/6, 12 i 26/7, 9 i 23/8, 6 i 20/9, 4, 18 i 31/10, 15 i 29/11, 13 i 27/12.
Lipnica Murowana jarmarki 11/1, 1 i 22/2, 14/3, 4 i 25/4, 9 i 30/5, 20/6, 11/7, 1 i 22/8, 12/9, 3 i 25/10, 14/11, 5 i 27/12.
Łapanów jarmarki 9 i 23/1, 6 i 20/2, 5 i 19/3, 2, 16 i 30/4, 14 i 28/5, 11 i 25/6, 9 i 23/7, 6 i 20/8, 3 i 17/9, 1, 15 i 29/10, 12 i 26/11, 10 i 24/12.
Niegowić jarmarki 3, 17 i 31/1, 14 i 28/2, 13 i 27/3, 10 i 24/4, 8 i 22/5, 5 i 19/6, 3, 17 i 31/7, 14 i 28/8, 11 i 25/9, 9 i 23/10, 6 i 20/11, 4 i 18/12.
Niepołomice a) targi co drugi wtorek, b) jarmarki 10 i 24/1, 7 i 21/2, 6 i 20/3, 3 i 17/4, 1, 15 i 29/5, 12 i 26/6, 10 i 24/7, 7 i 21/8, 4 i 18/9, 2, 16 i 30/10, 13 i 27/11, 11 i 24/12.
Trzciana jarmarki 3, 17 i 31/1, 14 i 28/2, 13 i 27/3, 10 i 24/4, 8 i 22/5, 5 i 19/6, 3, 17 i 31/7, 14 i 28/8, 11 i 25/9, 9 i 23/10, 6 i 20/11, 4 i 18/12.
Uście solne jarmarki 2, 16 i 30/1, 13 i 27/2, 12 i 26/3, 9 i 23/4, 7 i 21/5, 4 i 18/6, 2, 16 i 30/7, 13 i 27/8, 10 i 24/9, 8 i 22/10, 5 i 19/11, 3, 17 i 31/12.
Wiśnicz nowy a) targi w każdą środę, b) jarmarki 4 i 25/1, 15/2, 7 i 28/3, 18/4, 9 i 30/5, 20/6, 11/7, 1 i 22/8, 12/9, 3 i 24/10, 14/11, 5 i 26/12.

Powiat Brzesko

Brzesko a) targi w każdy wtorek i piątek. b) jarmarki co drugi wtorek.
Borzęcin jarmarki co drugi wtorek.
Czchów targi co drugi wtorek.
Radłów targi w każdą środę.
Szczepanów targi co drugą środę.
Szczurowa jarmarki co drugi czwartek.
Wojnicz targi co drugi poniedziałek.
Zakliczyn targi co drugi poniedziałek.

Powiat Chrzanów

Chrzanów targi co czwartek.
Alwernia targi co środę.
Jaworzno targi co czwartek.
Krzeszowice targi co poniedziałek.

Powiat Dąbrowa

Dąbrowa jarmarki co drugi poniedziałek.

Płońsk a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki we wtorki.
Sochocin jarmarki w czwartki.

Powiat Przasnyski

Baranowo a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 25/1, 22/2, 22/3, 26/4 24/5, 21/6, 26/7 23/8, 20/9, 25/10, 22/11, 20/12.
Chorzele a) targi we wtorki i czwartki, b) jarmarki 14/1, 11/2, 11/3, 15/4, 13/5 17/6, 15/7, 12/8, 16/9, 14/10, 11/11, 16/12.
Dzierzgowo a) targi w środy, b) jarmarki 7/1, 4/2, 4/3, 8/4, 20/5, 3/6, 8/7, 5/8, 2/9, 7/10, 4/11, 2/12.
Janów targi 1/2, 1/3, 22/3, 26/4, 31.5, 28/6, 26/7, 30/8, 27/9, 1/11, 29/11, 20/12.
Przasnysz a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 19/1, 16/2, 16/3, 20/4, 11/5, 22/6, 20/7, 17/8, 14/9, 19/10, 16/11, 21/12.

Powiat Pułtuski

Nasielsk a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki w pierwsze wtorki po 5-ym i 20-ym każdego miesiąca.
Obryte jarmarki 11/1, 15/2, 15/3, 12/4, 10/5, 14/6, 12/7, 9/8, 13/9, 11/10, 15/11, 13/12.
Popowo-Kościelne jarmarki w pierwszy czwartek po 1-ym każdego miesiąca, a mianowicie: 7/1, 4/2, 4/3, 1/4, 13/5, 3/6, 1/7, 5/8, 2/9, 7/10, 4/11, 2/12.
Pułtusk a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki w pierwsze wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca, a mianowicie: 5/1, 19/1, 9/2, 16/2, 2/3 16/3, 6/4, 20/4, 4/5, 18/5, 8/6, 22/6, 6/7 20/7, 3/8, 17/8, 7/9, 21/9, 5/10, 19/10, 2/11, 16/11, 2/12, 21/12.
Serock a) targi w środy i piątki, b) jarmarki w pierwsze środy po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca, a mianowicie: 13/1, 20/1, 3/2, 17/2, 3/3, 17/3, 7/4, 21/4, 5/5, 19/5, 2/6, 16/6, 7/7, 21/7 4/8, 18/8, 1/9, 15/9, 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 1/12, 15/12.
Wyszków a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki w pierwsze wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca, a mianowicie: 5/1, 19/1, 9/2, 16/2, 2/3, 16/3, 6/4, 20/4, 4/5, 18/5, 1/6, 15/6, 6/7, 20/7, 3/8, 17/8, 7/9, 21/9, 5/10, 19/10, 9/11, 16/11, 7/12, 21/12.

Powiat Radzymiński

Jadów a) targi w środy z wyjątkiem 6/1 i 8/12 z powodu świąt przenosi się na wtorki 5/1 i 7/12, b) jarmarki 11/1, 8/3, 12/5, 5/7, 13/9, 8/11.
Kobyłka targi we wtorki i piątki.
Radzymin a) targi w środy z wyjątkiem 6/1 i 8/12 z powodu świąt przenosi się na wtorki 5/1 i 7/12, b) jarmarki 13/1, 10/2, 10/3, 14/4, 12/5, 2/6, 11/8, 8/9, 13/10, 10/11, 1/12.
Tłuszcz a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 19/1, 16/2, 16/3, 20/4 18/5, 22/6, 20/7, 17/8, 21/9, 19/10, 16/11, 22/12.
Wołomin a) targi we wtorki i czwartki, b) jarmarki 11/2, 7/4, 4/8, 6/10, 1/12.

Powiat Rawsko-Mazow.

Biała-Rawska a) targi w środy, b) jarmarki 23/4, 4/6, 17/9, 17/12 oraz w pierwsze środy po 1-ym każdego miesiąca.
Inowłódź targi w poniedziałki
Nowe-Miasto n/Pil. a) targi w czwartki, b) jarmarki w pierwsze poniedziałki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Rawa-Mazowiecka a) targi w piątki, b) jarmarki we wtorki.
Żelechlinek targi w czwartki.

Powiat Rypiński

Chrostkowo a) targi w trzeci wtorek każdego miesiąca, b) jarmarki 16/2, 4/5, 7/9, 14/12.
Dobrzyń n/Drw. a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 19/1, 16/2, 16/3, 20/4, 18/5, 22/6, 20/7, 17/8, 21/9, 19/10, 16/11, 21/12.
Rypin a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 5/1, 19/1, 2/2, 16/2, 2/3, 16/3, 6/4, 20/4, 4/5, 18/5, 8/6, 22/6, 6/7, 20/7, 3/8, 17/8, 7/9, 21/9, 5/10, 19/10, 2/11, 16/11, 7/12, 21/12.
Skrwilno a) targi w czwartki, b) jarmarki 7/1, 21/1, 4/2, 18/2, 4/3, 18/3, 1/4, 15/4, 29/4, 13/5, 20/5, 10/6, 24/6, 8/7, 22/7, 5/8, 19/8, 2/9, 16/9, 30/9, 14/10, 28/10, 4/11, 25/11, 9/12, 23/12.
Świedziebnia a) targi co druga środa, b) jarmarki 7/1, 20/1, 3/2, 17/2, 3/3, 17/3, 7/4, 21/4, 5/5, 19/5, 2/6, 16/6, 7/7, 21/7, 4/8, 18/8, 1/9, 15/9, 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 1/12, 15/12.

Powiat Sierpecki

Bieżuń jarmarki we wszystkie wtorki z wyjątkiem 2/2 i 29/6; targi, przypadające w te dnie, jako świąteczne, przesunięte zostały na 5/2 i 30/6.
Bożewo jarmarki w pierwsze poniedziałki po 10-ym każdego miesiąca z wyjątkiem 17/5; targ przypadający na ten dzień odbędzie się w poniedziałek 24/5.
Raciąż a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki w pierwszy wtorek po 15-ym każdego miesiąca.
Sierpc a) targi w piątki, b) jarmarki we wszystkie wtorki każdego miesiąca z wyjątkiem wtorku 29/6. Targ tego dnia został ze względu na święto przesunięty na poniedziałek 28/6. Prócz tego 6 targów wielkich przypada na 3/2, 21/4, 9/6, 1/9, 3/11 i 15/12.
Zawidz jarmarki w pierwszy poniedziałek po 1-ym każdego miesiąca z wyjątkiem 3/5. Targ tego dnia ze względu na święto został przesunięty na poniedziałek 10/5.
Żuromin a) targi w piątki, b) jarmarki w wszystkie poniedziałki z wyjątkiem 29/3, 3/5, 17/5, 6/9, 20/9, 27/9, 1/11; targi, przypadające w te dni, odbędą się w środy: 31/3, 5/5, 19/5, 8/9, 22/9, 29/9 i 3/11.

Powiat Skierniewicki

Puszcza Mariańska jarmarki w pierwszy poniedziałek po 20-ym każdego miesiąca.
Skierniewice a) targi w poniedziałki i czwartki, b) jarmarki w pierwszy czwartek po 1-ym każdego miesiąca.

Powiat Sochaczewski

Iłów-Nowy a) targi w środy, b) jarmarki 20/1, 3/2, 17/2, 3/3, 17/3, 7/4, 21/4, 5/5, 19/5, 2/6, 16/6, 7/7, 21/7, 4/8, 18/8, 1/9, 15/9, 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 1/12, 15/12.
Leoncin jarmarki 4/1, 18/1, 1/2, 15/2, 1/3, 15/3, 5/4 19/4 10/5, 24/5 7/6, 21/6, 5/7, 19/7, 2/8, 16/8, 6/9, 20/9, 4/10, 18/10, 18/11 22/11, 6/12 20/12.

Bysław, pow. Tuchola 17/3, 17/11 — og.
Cekcyn, pow. Tuchola 10/3, 22/9.
Chełmno, pow. Chełmno 19/3, 14/5, 9/7, 3/9, 23/10, 3/12 — zw. — Targi w środy i soboty.
Chełmża, pow. Toruń 20/1, 17/2, 17/3, 21/4, 19/5, 16/6, 21/7, 18/8, 22/9, 20/10, 17/11, 22/12 — zw. — Targi w wtorki środy, piątki i soboty (w środy i soboty tylko na świnie, jagnięta i ptactwo).
Chmielno, pow. Kartuzy 4/5, 5/10 — zw.
Chojnice, pow. Chojnice 10/6, 11/11 — og.; 11/3, 8/4, 13/5, 8/7, 12/8, 9/9, 14/10, 9/12 — zw. — Targi w środy i soboty.
Czarze, pow. Chełmno 4/5, 2/11 — zw.
Czersk, pow. Chojnice 9/2, 8/6, 14/9, 14/12 — og.; 13/4, 10/8, 12/10, 9/11 — zw. — Targi w wtorki i piątki.
Dąbrowa, pow. Chełmno 1/2, 6/4, 11/5, 5/7, 7/9, 5/10, 9/11, 7/12 — zw.
Drzycim, pow. Świecie 6/4, 5/11 — og.
Działdowo, pow. Działdowo 12/1, 13/4, 10/8, 13/9, 9/11, 4/12 — og.; 2/3, 11/5, 8/6, 5/10 — zw. — Targi we wtorki i piątki.
Dziemiany, pow. Kościerzyna 2/6, 27/10 — og.; 17/3, 25/8 — zw.
Gdynia, pow. Gdynia 25/2, 21/10. — Targi w poniedziałki, środy i piątki.
Gniew, pow. Tczew 13/3, 25/5, 17/9, 8/10 — zw. — Targi w środy i soboty.
Godziszewo, pow. Tczew 27/3, 25/9 — św.
Golub, pow. Wąbrzeźno Targi w wtorki i piątki.
Gowidlino, pow. Kartuzy 1/4, 4/11.
Górzno, pow. Brodnica 16/3, 14/9, 16/11 og. — Targi w wtorki i piątki.
Grodziczno, pow. Lubawa 11/2, 11/11 — zw.
Gruczno, pow. Świecie 15/6, 19/10 — og.
Grudziądz m., pow. Grudziądz 8/1, 22/1, 5/2, 19/2, 5/3, 19/3, 2/4, 16/4, 7/5, 21/5, 4/6, 18/6, 16/7, 6/8, 20/8, 17/9, 8/10, 22/10, 5/11, 19/11, 3/12, 17/12 — zw. — Targi w środy i soboty.
Iłowo, pow Działdowo Targi w czwartki
Jabłonowe Zam., pow. Brodnica 9/3, 18/5, 22/6, 17/8, 21/9, 23/11 — zw.
Jabłonowo, pow. Brodnica 26/1, 7/12 — og.; 13/4, 11/5, 13/7, 9/11 — zw. — Targi w środy i soboty.
Jeżewo, pow. Świecie 15/4, 12/10 — og.
Kamień, pow. Sępólno 25/3, 17/6, 21/10 og.; 20/5, 19/8, 18/11 — zw.
Kartuzy, pow. Kartuzy 12/5, 14/7, 13/10, 15/12 — og.; 10/3, 15/9 — zw.; 13/1, 10/2, 14/4, 9/6, 11/8, 10/11 — św. — Targi w środy i soboty.
Kielno, pow. Morski 6/4, 2/11 — og.
Kielpino, pow. Kartuzy 7/10 — og.
Kiełpiny, pow. Działdowo 9/3, 12/10 — zw.
Konarzyny, pow. Chojnice 19/5, 18/8, 20/10 — og.
Kościelna Jania, pow. Starogard 11/3, 11/11 — og
Kościerzyna, pow. Kościerzyna 23/3, 11/5, 14/9, 14/12 — og.; 16/2, 18/5, 20/7, 19/10, 7/12 — zw. — Targi w wtorki i piątki.
Kowalewo, pow. Wąbrzeźno 4/3, 4/11 — kr.; 2/4 7/5, 3/9, 5/11 — zw. — Targi w środy i soboty.
Krckowo, pow. Morski 12/5, 29/11 — kr.
Krotoszyny, pow. Lubawa Targi w środy.
Kurzętnik, pow. Lubawa 20/1, 17/3, 19/5, 16/6, 21/7, 18/8, 20/10, 24/11 — zw.
Leśno, pow. Chojnice 27/4, 25/5, 26/10 — og.
Lidzbark, pow. Działdowo 8/3, 4/10 — kr.; 2/1, 5/3, 4/6, 6/8, 3/9, 1/10, 5/11, 3/12 — zw — Targi w poniedziałki i czwartki.
Liniewo, pow. Kościerzyna 30/3, 2/11 — og.; 4/1 — zw.; 5/5, 5/7, 6/9 — św.
Linja, pow. Morski 19/10 — og.; 7/4 — zw.
Lipnica, pow. Chojnice 1/3, 29/4, 10/9, 10/11 — og — Targi we wtorki.
Lipusz, pow. Kościerzyna 25/3, 13/7, 9/11 — og.; 10/8 — zw.
Lisewo, pow. Chełmno 6/7, 16/11 — og. — Targi w czwartki.
Lniano, pow. Świecie 14/4, 13/10 — zw.
Lubawa, pow. Lubawa 7/4 — og.; 17,11 — kr.; 3/2 3/3, 5/5, 2/6, 7/7, 4/8, 1/9, 6/10, 3/11 — zw. — Targi w poniedziałki i piątki.
Lubichowo, pow. Starogard 2/3, 6/7, 14/9, 30/10 — zw. — Targi we wtorki.
Lubiewo, pow. Tuchola 7/4, 1/9 — kr.
Luzino, pow. Morski 13/5, 10/11 — og.
Łasin, pow. Grudziądz 11/2, 10/6, 12/8, 9/12 — og.: 11/3, 7/4, 9/9, 14/10 — zw. — Targi we wtorki i piątki.
Łąkorz, pow Lubawa 18/3, 3/6, 16/9, 9/12 — og — Targi w czwartki.
Łag, pow. Chojnice 25/3, 25/11 — og.
Mroczno, pow. Lubawa 24/6, 27/10 — zw.
Nieżywięć, pow. Brodnica 8/4, 14/10 — og.; 24/6, 12/8 — zw.
Nowacerkiew, pow. Tczew 8/5 — og.; 13/9 — b.
Nowe, pow. Świecie 28/1, 25/2, 25/3, 29/4, 3/6, 24/6, 22/7, 26/8, 23/9, 28/10, 25/11, 23/12 — zw. — Targi w środy i soboty.
Nowemiasto, pow. Lubawa 10/3, 13/10 — og.: 13/1, 10/2, 14/4, 12/5, 9/6, 14/7, 11/8, 8/9, 10/11, 15/12 — zw. — Targi we wtorki i piątki.
Nowe Grodzicz, pow. Lubawa 13/5, 9/9 — zw.
Osie, pow. Świecie 18/2, 17/6, 21/10 — og.; 22/4, 19/8, 18/11 — zw. — Targi w czwartki.
Pelplin, pow. Tczew 11/1, 10/2, 24/3, 8/4, 26/5, 23/6, 5/7, 11/9, 20/10, 27/11 — zw. — Targi w środy i soboty.
Płośnica, pow. Działdowo 20/1, 21/4, 21/7, 20/10 — zw.
Pogódki, pow. Kościerzyna 4/5, 26/10 — og.
Podgórz, pow. Toruń 3/3, 6/10 — zw. — Targi w poniedziałki i czwartki.
Pruszcz, pow. Świecie 3/3, 3/11 — og.
Przodkowo, pow. Kartuzy 27/4, 26/10 — zw.
Puck, pow. Morski 3/3, 2/6, 6/10, 15/12 — og. — Targiwe wtorki i piątki.
Radzyn, pow. Grudziądz 8/4, 7/10 — og.; 4/3, 3/6, 8/7, 2/9, 4/11, 2/12 — zw. — Targi w czwartki.
Rumia, pow. Morski 11/5, 14/9 — og.
Rybno, pow. Działdowo 24/3, 25/8 — og.: — 23/6, 1/12 — zw. — Targi w środy.
Sępólno, pow. Sępólno 27/4, 6/6, 12/10 — og.; 23/3, 9/11 — zw. — Targi w piątki.
Sierakowice, pow. Kartuzy 11/5, 6/7, 17/8

ki 25/1, 24/2, 20/3, 10/4, 1/5, 12 i 26/6, 24/7, 10/8, 9 i 21/9, 30/10, 27/11, 21/12.

Powiat Mościska

Mościska a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 24/2, 18/4, 24/6, 10/8, 2/11.
Sądowa Wisznia a) targi w środy b) jarmarki 2/1, 6/6, 26/7, 22/9.

Powiat Nisko

Bojanów targi w środy.
Kamień targi we wtorki.
Nisko targi w środy.
Rudnik n/Sanem a) targi w czwartki, b) jarmarki 19—21/3, 30/6, 1 i 2/7, 18 do 20/10.
Ulanów targi w poniedziałki.

Powiat Przemyśl

Dubiecko a) targi we wtorki, b) jarmarki: 25/1, 21/2, 27/3, 24/4, 8/5, 6 i 30/6, 17/7, 4 i 14/9, 4/10, 2 i 27/11 21/12.
Niżankowice targi w środy.
Przemyśl a) targi w piątki, b) jarmarki 14/1, 7/4, 7/7.

Powiat Przeworsk

Kańczuga a) targi we wtorki, b) jarmarki: 10/1, 14/2, 14/3, 25/4, 2/5, 6/6, 4 i 25/7, 22/8, 5/9, 3/10, 7/11 5/12.
Przeworsk a) targi w poniedziałki, środy i piątki, b) jarmarki: 2/1, 20/3, 1/5, 28/7, 4/10, 20/11.

Powiat Rawa Ruska

Magierów jarmarki 11/1, 16/2, 14 i 30/3, 6/5, 21/6, 13/7, 22/8, 22/9, 31/10, 28/11, 20/12.
Niemirów targi w czwartki.
Rawa Ruska a) targi w poniedziałki b) jarmarki: 21/1, 7/7, 27/9, 27/12.
Uhnów a) targi w czwartki, b) jarmarki: 20/1, 1/3, 14/6, 13/7, 22/9, 31/10.

Powiat Rudki

Komarno jarmarki w poniedziałki.
Rudki jarmarki we wtorki.

Powiat Sambor

Chyrów targi w środy i piątki.
Felsztyn targi we wtorki.
Sambor targi w poniedziałki i czwartki.
Stary Sambor targi we wtorki i piątki.

Powiat Sanok

Bukowsko targi w czwartki.
Jaćmierz jarmarki 7 i 8/3, 8 i 9/5, 24 i 25/6.
Mrzygłód jarmarki 16/2, 8/4, 9 i 27/5, 29/8, 28/9, 21/11, 20/12.
Rymanów a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 23 i 30/1, 27/2, 27/3, 24/4, 29/5 26/6, 31/7, 7 i 28/8, 25/9, 30/10, 27/11, 27/12.
Sanok targi w środy.

Powiat Sokal

Bełz a) targi w czwartki, b) jarmarki 11/1, 2/7, 2/8, 13/10, 27/11, 13/12.
Krystynopol a) targi w czwartki, b) jarmarki 14/1, 5 i 13/5, 13/6, 14/9.
Sokal targi w poniedziałki.
Wareż jarmarki 16/2, 25/3, 9/4, 8 i 20/5, 24/6, 24/8, 19/9, 8/11, 19/12.

Powiat Tarnobrzeg

Baranów targi w poniedziałki.
Radomyśl a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 11/9.
Rozwadów targi we wtorki
Tarnobrzeg targi w środy.

Powiat Turka

Turka a) targi w środy, b) jarmarki 11/1 14/2, 22/3, 11/7 23/8 19/9 10/10, 22/11.
Wysocko Wyżne targi we wtorki.

Powiat Żółkiew

–ulików a) targi w czwartki, b) jarmarki 15/1, 16/2, 8/4, 10/6 8/7, 20/8, 28/9, 10/10, 9/11, 20/12.
Mosty Wielkie a) targi w środy, b) jarmarki 15/2, 5/4, 10/9 22/12.
Żółkiew a) targi w piątki, b) jarmarki 2 i 20/1, 3 i 27/2, 6/4, 8/5 30/6 14/8, 14/9, 4/10, 2 i 11/11, 5/12.

Woj. Łódzkie

Powiat Brzeziński

Będków a) targi w środy, b) jarmarki w środy: po św. Agnieszce, po św. Józefie, przed Znalezieniem św. Krzyża, po św. Bartłomieju przed św. Szymonem i Judą, po św. Katarzynie
Brzeziny a) targi w czwartki b) jarmarki w czwartki po 10-tym i 21-szym każdego miesiąca.
Głowno a) targi we wtorki, b) jarmarki we wtorki po 1-szym każdego miesiąca.
Jeżów a) targi w środy, b) jarmarki w środy po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca.
Katarzynów targi we wtorki.
Stryków a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca.
Tomaszów Mazowiecki targi we wtorki i piątki.
Ujazd jarmarki w poniedziałki

Powiat Kaliski

Błaszki a) targi w poniedziałki, b) jarmarki we wtorki po 8-ym każdego miesiąca.
Ceków jarmarki w poniedziałki po 14 każdego miesiąca.
Chocz a) targi we wtorki przed 1-szym każdego parzystego miesiąca, b) jarmarki we wtorki przed 1-szym każdego nieparzystego miesiąca.
Godziesze Wielkie jarmarki w czwartki po 14-tym każdego miesiąca.
Iwanowice jarmarki we wtorki po Trzech Królach, po św. Kazimierzu, po św. Trójcy, po Przemienieniu Pańskiem, po Narodzeniu N. M. P., po św. Andrzeju.
Kalisz targi we wtorki i piątki.
Koźminek a) targi w środy, b) jarmarki w środy po 1-szym każdego miesiąca.
Opatówek jarmarki w poniedziałki po 1-szym każdego miesiąca.
Stawiszyn a) targi w czwartki, b) jarmarki w poniedziałki po 8-ym każdego miesiąca.
Strzałków jarmarki w czwartki po

Żabno jarmarki co drugi poniedziałek.
Bolesław jarmarki co drugi czwartek, po jarmarku w Żabnie.
Szczucin jarmarki w każdą środę.

Powiat Gorlice

Gorlice targi co wtorek.
Biecz a) targi co poniedziałek, b) jarmarki w pierwszy poniedziałek każdego miesiąca.
Rzepiennik Strzyżewski targi co czwartek.
Uście Ruskie: 14 targów, daty oznacza się na każdy rok.
Zdynia 9 targów, daty oznacza się na każdy rok.

Powiat Grybów

Grybów targi co poniedziałek.
Ciężkowice targi co środę.
Bobowa targi co czwartek.

Powiat Jasło

Jasło a) targi co piątek, b) jarmarki 7/1, 3/2, 23/4, 21/9, 2/11, 1/12.
Kołaczyce targi co drugi poniedziałek.
Ołpiny targi co drugi czwartek.
Osiek targi co czwartek.
Żmigród Nowy jarmarki we wtorki po M. B. Gromnicznej, w Środopoście, po św. Wojciechu, po św. Janie, po św. Jakóbie, po św. Jadwidze i po św. Łucji.

Powiat Kolbuszowa

Kolbuszowa targi co wtorek.
Majdan targi co poniedziałek.
Raniżów targi co czwartek.
Sokołów targo co środę. O ile dni targowe przypadają w uroczyste święta, wówczas w Majdanie odbywa się targ dnia następnego, t. j. we wtorek, w Kolbuszowej we środę, w Raniżowie dnia poprzedniego, t. j. we środę, a w Sokołowie dopiero następnej środy.

Powiat Kraków

Skawina targi co czwartek.
Czernichów jarmarki w każdą środę po 1-szym.
Liszki targi we środę po 15-tym, a w razie przeszkody w następną środę.
Prądnik Czerwony targi we środę po 15 a w razie przeszkody w następną środę.

Powiat Krosno

Krosno a) targi co poniedziałek, b) prócz tego 12 jarmarków, których daty oznacza się na każdy rok.
Dukla 12 jarmarków, daty oznacza się na każdy rok.
Rogi 3 jarmarki, daty oznacza się na każdy rok.

Powiat Limanowa

Limanowa jarmarki co drugi poniedziałek.
Tymbark jarmarki co drugi poniedziałek.
Mszana Dolna jarmarki co drugi poniedziałek.
Skrzydlna jarmarki co drugi czwartek po tymbarskich.
Niedźwiedź jarmarki co drugą środę po limanowskich.
Kamienica jarmarki co trzeci wtorek.
Ujanowice targi co drugi czwartek.
Łukowice jarmarki co trzeci czwartek.

Powiat Łańcut

Łańcut a) targi co wtorek, a w razie święta w dniu następnym, b) jarmarki: 7/1, 3/2, w środopościu około 15/3, 15/5, 13/6, 13/7, 26/7, 24/8, 5/10, 11/11, 30/11 (w razie święta w dniu następnym).
Leżajsk a) targi co wtorek, a w razie święta w dniu następnym, b) jarmarki: 21/1, 23/5, piątek po Wniebowstąpieniu, 24/8, 14/9, 4/10, 12/11, 6/12 (w razie święta w dniu następnym).
Żołynia jarmarki: 25/1, 24/2, 19/3, poniedziałek Wielkiego Tygodnia, 1/5, poniedziałek po św. Trójcy 24/6, 22/7, 10/8, 8/9, 21/9, 28/10, 25/11, 21/12 (w razie święta w dniu następnym).
Maków targi co drugi czwartek.
Jordanów targi co drugi poniedziałek.
Sucha targi co drugi wtorek.
Rabka targi co drugi poniedziałek.
Ślemień targi co drugi poniedziałek.
Zawoja targi co drugi wtorek.

Powiat Mielec

Mielec targi co poniedziałek i czwartek.
Radomyśl Wielki targi co czwartek.
Przecław targi co wtorek.
Borowa targi co wtorek.

Powiat Myślenice

Myślenice a) targi co wtorek i piątek, b) jarmarki co drugi poniedziałek.
Lubień jarmarki w pierwszą środę każdego miesiąca.
Sułkowice jarmarki co drugi poniedziałek.

Powiat Nisko

Kamień targi co wtorek.
Rudnik nad Sanem targi co czwartek; w razie święta rzym-kat. targi odbywają się dnia następnego.

Powiat Nowy Sącz

Nowy Sącz targi we wtorki i piątki.
Łabowa targi 4/10, 18/10 i co drugi czwartek.
Łącko targi 4/10, 25/10 i co trzeci czwartek.
Muszyna targi 8/10, 23/10 i co drugi poniedziałek.
Piwniczna targi 3/10 i 17/10 i co drugą środę naprzemian z targami w Starym Sączu.
Stary Sącz targi 10/10, 24/10 i co drugą środę naprzemian z targami w Piwnicznej.
Tylicz targi 11/10, 25/10 i co drugi czwartek naprzemian z targami w Łabowej.

Powiat Nowy Targ

Nowy Targ targi co czwartek.
Czarny Dunajec targi co poniedziałek.
Krościenko targi co drugi poniedziałek.
Jabłonka targi co drugą środę.

Powiat Oświęcim

Oświęcim targi co czwartek.
~~**Zator** targi co poniedziałek.~~

Stoczek jarmarki w poniedziałki.
Węgrów a) targi we wtorki i piątki b) jarmarki 25/1, 29/3, 25/4, 4/7, 29/8, 28/11.

Powiat Włodawa

Kołacze jarmarki w 1 wtorek i 1 wtorek października oraz we wtorki co 2 tygodnie.
Ostrów a) targi w czwartki, b) jarmarki 29/5, 17/7, 14/8, 16/10, 20/11.
Parczew jarmarki we wtorki i czwartki oraz 25/4, 27/6, 22/8, 14/11.
Podedwórze jarmarki w poniedziałki po 7-ym każdego miesiąca.
Sławatycze jarmarki w poniedziałki po 1 każdego miesiąca.
Wisznice jarmarki w poniedziałki po 15 każdego miesiąca.
Włodawa jarmarki w czwartki oraz 8 i 28/6, 4/10, 6/12.
Wola Wereszczyńska jarmarki w środy co 2 tygodnie od 11/1.
Wola Uhruska jarmarki w czwartki, o ile tego dnia przypada święto, targ odpada.

Powiat Zamość

Krasnobród jarmarki we wtorki.
Skierbieszów jarmark 8/7.
Szczebrzeszyn jarmarki we wtorki.
Zamość jarmarki w czwartki.
Zwierzyniec targi w środy.

Woj. Lwowskie

Powiat Bóbrka

Bóbrka a) targi w czwartki, b) jarmarki 13/1, 3/2, 7/3, 6/4, 8/5, 26/7, 7/9, 31/10, 7/12.
Brzozdowce targi w środy.
Chodorów a) targi w czwartki, b) jarmarki 14/1, 14/10.
Mikołajów a) targi we wtorki, b) jarmarki 10/1, 13/2, 10/4, 15/5, 14/6, 7/7, 15/9, 14/10, 15/11.
Strzeliska Nowe a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 20/1, 6/6, 29/8, 5/12.

Powiat Brzozów

Brzozów a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 11/1, 8/2, 7/3, 23/4, 17/5, 29/6, 22/7, 24/8, 14/9, 4/10, 1/11, 4/12.
Domaradz jarmarki 9/3, 4/5, 6/7, 7/9, 16/11 i w 1-szą środę każdego miesiąca.
Dynów a) targi w czwartki, b) jarmarki 6/1, 2/2, 19/3, 5/5, 13/6, 25/7, 10/8, 8/9, 4/10, 11/11, 6/12.

Powiat Dobromil

Bircza a) targi w środ-, b) jarmarki 2/1, 23/4, 13/7, 14/10.
Dobromil a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 11/4, 25/6, 1—18/8, 26/10.

Powiat Drohobycz

Drohobycz jarmarki w poniedziałki.
Medenice targi w środy.

Pow. Gródek Jagielloński

Gródek Jagiel. a) targi w czwartki, b) jarmarki 11/4, 19/6, 14/9.
Janów a) targi w środy, b) jarmarki 14/1, 13/2, 14/3, 8/4, 29/5, 29/6, 8/7, 20/8, 9 i 30/9, 22/11, 9/12

Powiat Jarosław

Jarosław targi we wtorki i piątki.
Pruchnik a) targi w czwartki, b) jarmarki 21/1 24/2, 19/3, 23/4, 8/5, 13/7, 7/8, 9/9, 15/10, 12/11, 6/12.
Radymno targi w poniedziałki.
Sieniawa a) targi w czwartki, b) jarmarki 2/1, 4/4, 24/6, 2/11.

Powiat Jaworów

Jaworów a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 20/3, 5/5, 1/9, 26/10, 12/12.
Krakowiec a) targi w czwartki, b) jarmarki 21/1, 24/3, 4/5, 29/9, 20/10, 1/12.
Wielkie Oczy a) targi w środy, b) jarmarki 3/1 7/2, 3/4, 17/6, 16/7, 20/8, 19/11, 24/12.

Powiat Kolbuszowa

Kolbuszowa jarmarki we wtorki.
Majdan jarmarki w poniedziałki.
Raniżów targi w czwartki.
Sokołów jarmarki w środy oraz 11/1, 8/2, 29/3, 4/10, 15/11, 13/12.

Powiat Krosno

Dukla a) targi w czwartki, b) jarmarki 5/1, 23/2, 16/3, 20/4, 24/5, 14 i 22/6, 20/7, 28/9, 19/10, 23/11, 21/12.
Frysztak jarmarki w czwartki.
Jedlicze a) targi w środy, b) jarmarki w 3-ą środę każdego miesiąca (w razie święta w następnym tygodniu).
Korczyna a) targi w piątki, b) jarmarki 13/1, 14/4, 13/10, 9/12.
Krosno: a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w 1 poniedziałek każdego miesiąca (w razie święta w następnym tygodniu)
Rogi jarmarki 26/7, 24/8, 6/12.

Powiat Lesko

Baligród targi w poniedziałki.
Lesko targi we wtorki.
Lutowiska a) targi w czwartki, b) jarmarki 16/1, 16/2 22/3, 9 i 26/5, 6/6, 13/7, 21/8, 25/9, 31/10, 20/12.

Powiat Lubaczów

Cieszanów targi we wtorki.
Lubaczów jarmarki w poniedziałki.
Narol a) targi w czwartki, b) jarmarki 4 i 18/2 10 i 31/3, 28/7, 15/8, 6/10, 17/11.
Oleszyce targi w środy.
Lwów (miasto wydzielone) a) targi w poniedziałki i soboty, b) jarmarki we wtorki i piątki.

Powiat Lwów

Jaryczów Nowy a) targi w środy, b) jarmarki 21/1, 30/5, 19/9, 11/11.
Nawarja a) targi w środy, b) jarmarki 18/1, 14/2, 11/7, 18/8, 26/9, 10/11.
Szczerzec a) targi w czwartki, b) jarmarki 2/1, 17/5, 13/7, 30/9.
Winniki targi w soboty.

Powiat Łańcut

Leżajsk a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 21/1, 23/4, 9/5, 24/8, 14/9, 4/10, 6/12.
Łańcut a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 9/1, 3/2, 27/3, 26/5, 13/6, 13/7,
Żołynia a) targi w czwartki, b) jarmar- 24/8, 2/10, 13 i 30/11.

9/11 — og.; 16/3 — zw. — Targi w poniedziałki.
Skarszewy, pow. Kościerzyna 9/2, 7/4, 22/6, 28/7, 7/9, 20/10, 23/11 — zw. — Targi we wtorki i piątki.
Skórcz, pow. Starogard 6/4, 5/10 — og.; 9/2, 8/6, 3/8, 7/12 — zw. — Targi w soboty.
Śliwice, pow. Tuchola 14/4, 13/10 — og.; 2/6, 11/8 — zw.
Stara Kiszewa, pow. Kościerzyna 16/3, 10/11 — og.; 19/5, 21/7, 22/9 — zw. — Targi w środy.
Starogard, pow. Starogard 30/6, 1/7, 2 i 3/11 — kr.; 10/2, 17/3, 16/6, 15/9, 27/10, 15/12 — zw.; 5/5, 10/11 — b. — Targi w środy i piątki.
Stężyca, pow. Kartuzy 18/3, 5/11 — og.
Strzepcz, pow. Morski 20/4, 26/10 — og.
Sulęczyno, pow. Kartuzy 8/4, 14/10 — og.; 12/8 — zw.
Świecie, pow. Świecie 10/5, 8/11 — og.; 4/1, 1/2, 1/3, 5/4, 7/6, 5/7, 2/8, 6/9, 4/10, 6/12 — zw. — Targi w środy i soboty.
Swornegacie, pow. Chojnice 18/5, 21/9 — og.; 16/2, 21/10 — zw.
Szemud, pow. Morski 24/6, 9/12 — og.
Szymbark, pow. Kartuzy 29/5, 30/10 — og.; 30/6 — zw. (także na wełnę).
Tczew, pow. Tczew 19/3, 11/6, 10/9, 5/11 — zw. — Targi w środy i soboty.
Topólno, pow. Świecie 8/4, 9/9 — og.; 14/1, 11/3, 13/5, 8/7, 14/10, 10/11 — zw.
Toruń, m. pow. Toruń 7/1, 21/1, 4/2, 18/2, 4/3, 18/3, 8/4, 22/4, 13/5, 20/5, 3/6, 17/6, 8/7, 22/7, 5/8, 19/8, 2/9, 16/9, 7/10, 21/10, 4/11, 18/11, 2/12, 16/12 — zw. — Targi we wtorki, środy, piątki i soboty.
Tuchola, pow. Tuchola 9/3, 1/6, 24/8, 16/11 — og.; 16/2, 20/4, 11/5, 13/7, 28/9, 26/10 — zw. — Targi we wtorki i piątki.
Turza, pow. Tczew 6/4, 5/10 — zw.
Warlubie, pow. Świecie 7/5, 7/10 — kr.; Targi w piątki.
Wąbrzeźno, pow. Wąbrzeźno 16/3, 20/6, 10/11 — og.; 5/1, 1/2, 6/4, 4/5, 6/7, 3/8, 7/9, 5/10, 7/12 — zw. — Targi we wtorki i piątki.
Wejherowo, pow. Morski 4/3, 3/6, 7/10, 22/12 — og.; 7/1, 8/4, 5/8, 4/11, 2/12 — zw. — Targi w środy i soboty.
Wiele, pow. Chojnice 20/5, 16/9 — og.
Więcbork, pow. Sępólno 16/3, 2/11 — og.; 14/12 — kr.; 9/2, 13/4, 18/5, 15/6, 10/8, 5/10 — zw. — Targi w czwartki.
Wysin, pow. Kościerzyna 8/4, 14/10 — zw.
Zblewo, pow. Starogard 3/6, 7/10 — og.; 1/4, 5/8 — zw. — Targi w czwartki.
Żukowo, pow. Kartuzy 2/6, 3/11 — zw.

Jeżeli targ przypada na dzień świąteczny, to odbywa się w dzień poprzedni.

Obrotom targów są surowe płody przyrody, zwierzęta domowe z wyłączeniem większych zwierząt (jak konie, krowy, woły), artykuły żywnościowe wszelkiego rodzaju, naczynia i narzędzia gospodarcze i rolnicze, oraz przedmioty, których wytwarzaniem zajmuje si ubocznie okoliczna ludność.

Obrotem jarmarków ogólnych są wszystkie przedmioty wolnego obrotu towarowego oraz zwierzęta domowe wszelkiego rodzaju. Obrotem jarmarków kramnych są wszystkie przedmioty wolnego obrotu towarowego, z wyjątkiem zwierząt domowych.

Obrotem jarmarków zwierzęcych są zwierzęta domowe wszelkiego rodzaju oraz przedmioty będące obrotem targów. Obrotem jarmarków na świnie i buhaje rozpłodowe są te zwierzęta domowe oraz przedmioty, będące obrotem targów.

Zmiany, jakie zajdą w rozkładzie targów i jarmarków w ciągu roku 1937 zostaną osobno podane do wiadomości.

Woj. Poznańskie

Skróty: kon. — konie, b. — bydło, kr. — kramny, og. — ogólny.
Barcin, pow. Szubin 8/4, 10/6, 12/8, 14/10 — og.; 11/2, 9/12 — kon. b.
Białośliwie, pow. Wyrzysk 16/3, 15/6, 7/9, 14/12 — og.
Bnin, pow. Śrem 10/2, 4/5, 3/8, 9/11 — og.
Bojanowo, pow. Rawicz 7/4, 7/7, 6/10, 1/12 — kon. b.
Borek, pow. Gostyń 17/2, 9/6, 11/8, 1/12 — og.; 14/4, 13/10 — kon. b.
Bralin, pow. Kępno 17/3, 19/5, 15/9, 15/12 — kr.
Budzyń, pow. Chodzież 3/2, 6/4, 1/6, 3/8, 12/10, 7/12 — og.
Buk, pow. Nowy Tomyśl 20/4, 13/7, 7/9, 9/11 — og.; 16/2 — kon. b.
Bydgoszcz, miasto 5/1, 9/2, 2/3, 6/4, 4/5, 1/6, 6/7, 3/8, 7/9, 5/10, 9/11, 7/12 — kon. b.
Chodzież, pow. Chodzież 6/4, 26/10 — og.; 9/2, 8/6, 10/8, 14/12 — kon. b.
Czarnków, pow. Czarnków 23/3, 15/6, 14/9, 14/12 — og.; 26/1, 27/4, 27/7 26/10 — kon. b.
Czempiń, pow. Kościan 11/3, 3/6, 19/8, 16/12 — og.; 15/4, 30/9 — kon. b.
Czerniejewo, pow. Gniezno 11/2, 13/5, 12/8, 11/11 — og.
Damasławek, pow. Wągrowiec 12/3, 11/6, 10/9, 10/12 — og.
Dąbrowa Biskupia, pow. Inowrocław 12/1 16/2, 16/3, 13/4, 11/5, 15/6, 13/7, 17/8, 14/9, 12/10, 16/11, 14/12 — og.
Dobrzyca, pow. Krotoszyn 3/2, 2/6, 4/8, 6/10 — og.; 7/4, 1/12 — kon. b.
Dolsk, pow. Śrem 16/2, 20/4, 22/6, 24/8, 19/10, 21/12 — og.
Fordon, pow. Bydgoszcz 2/3, 6/8, 2/11 — og.
Gębice, pow. Mogilno 13/4, 17/6, 19/8, 9/12 — og.; 23/2, 14/10 — kon. b.
Gniewkowo, pow. Inowrocław 5/1, 6/4, 6/7, 5/10 — og.
Gniezno, miasto 15, 16 i 17/2, 17/3, 21, 22 i 23/4, 16/6, 16, 17 i 18/8, 6/10, 22, 23 i 24/11, 15/12 — kon. b.
Gołańcz, pow. Wągrowiec 3/3, 2/6, 1/9, 1/12 — og.
Gostyń, pow. Gostyń 25/2, 29/4, 24/6, 26/8, 28/10, 16/12 — kon. b.
Grabów, pow Kępno 3/3, 2/6, 8/9, 15/12 — og.
Grodzisk, pow. Nowy Tomyśl 23/3, 25/5, 31/8 26/10 — og.; 23/2, 13/4, 6/7, 7/12 — kon. b.
Inowrocław, miasto 13/1, 3/2, 3/3, 7/4, 5/5, 2/6, 7/7, 4/8, 8/9, 6/10, 3/11, 15/12 — kon. b.
Janowiec, pow. Żnin 15/4, 21/10 — og.; 18/2, 20/5, 15/7, 16/9, 18/11, 16/12 — kon. b.
Jarocin, pow. Jarocin 24/2, 19/5 25/8, 24/11 — og.; 27/1, 24/3, 23/6, 27/10 — kon. b.
Jutrosin, pow. Rawicz 1/4, 3/6, 5/8, 7/10 — og.; 4/2, 2/12 — kon. b.

1/4, 26/4, 5/5, 3/6, 1/7, 5/7, 5/8, 2/9, 23/9, 7/10, 28/10, 4/11 i 2/12.

Powiat Lipnowski

Czernikowo jarmarki 9/1, 20/1, 3/2, 17/2, 3/3, 17/3, 7/4, 21/4, 5/5, 19/5, 2/6, 16/6, 7/7, 21/7, 4/8, 18/8, 1/9, 15/9, 6/10, 20/10, 3/11, 17/11, 1/12, 15/12.
Dobrzyń n/Wisłą a) targi we wtorki, b) jarmarki 5/1, 16/2, 2/3, 6/4, 4/5, 1/6, 6/7, 3/8, 7/9, 5/10, 2/11, 7/12.
Kikół jarmarki 12/1, 26/1, 9/2, 23/2, 9/3, 23/3, 13/4, 27/4, 11/5, 25/5, 8/6, 22/6, 13/7, 27/7, 10/8, 24/8, 14/9, 28/9, 12/10, 26/10, 9/11, 23/11, 24/12, 28/12.
Lipno a) targi w poniedziałki i czwartki, b) jarmarki 4/1, 18/1, 1/2, 15/2, 1/3, 15/3, 5/4, 19/4, 10/5, 24/5, 7/6, 21/6, 5/7, 19/7, 2/8, 16/8, 6/9, 20/9, 4/10, 18/10, 8/11, 22/11, 6/12, 20/12.
Lubicz targi w poniedziałki i czwartki.
Skępe a) targi w środy, b) jarmarki 13/1, 27/1, 10/2, 24/2, 10/3, 24/3, 14/4, 28/4, 12/5, 26/5, 9/6, 23/6, 14/7, 28/7, 11/8, 25/8, 8/9 22/9, 13/10, 27/10, 10/11, 24/11, 9/12, 22/12.

Powiat Łowicki

Bielawy jarmarki 13/1, 17/2, 17/3, 14/4, 12/5, 16/6, 14/7, 11/8, 15/9, 13/10, 17/11, 15/12.
Bolimów a) targi w środy, b) jarmarki 13/1, 3/2, 3/3, 7/4, 5/5, 2/6, 7/7, 4/8, 1/9, 6/10, 3/11, 1/12.
Kiernozia jarmarki 4/1, 18/1, 6/2, 22/2, 8/3, 22/3, 5/4, 19/4, 10/5, 24/5, 7/6, 21/6, 5/7, 19/7, 2/8, 23/8, 6/9, 20/9, 4/10, 18/10, 8/11, 22/11, 6/12, 20/12.
Łowicz a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 12/1, 25/1, 16/3, 6/4, 11/5, 24/6, 20/7, 16/8, 21/9, 19/10, 9/11 6/12.
Łyszkowice a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 4/1, 18/1, 1/2, 15/2, 1/3, 15/3, 5/4, 26/4, 10/5, 26/5, 7/6, 21/6/ 5/7, 19/7, 2/8, 16/8, 13/9 4/10, 11/10, 25/10, 8/11, 22/11, 6/12, 20/12.
Sobota a) targi w czwartki, b) jarmarki 21/1, 25/2, 1/3, 22/4, 27/5, 24/6, 22/7, 26/8, 23/9, 21/10, 25/11, 23/12.
Zduny jarmarki 14/1, 11/2, 11/3, 15/4, 13/5, 17/6, 15/7, 12/8, 16/9, 14/10, 18/11, 16/12.

Powiat Makowski

Krasnosielc a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 5/1, 9/2, 2/3, 6/4, 4/5, 8/6, 6/7, 3/8, 31/8, 5/10, 9/11, 7/12.
Maków Mazow. a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 13/1, 3/2, 3/3, 7/4, 5/5, 2/6, 7/7, 4/8, 1/9, 6/10, 3/11, 15/12.
Rożan a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 12/1, 16/2, 16/3, 13/4, 11/5, 15/6, 13/7, 10/8, 14/9, 12/10, 16/11, 14/12.

Powiat Mińsko-Maz.

Dobre a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 18/1, 22/2, 22/3, 19/4, 10/5, 21/6, 19/7, 16/8 22/9, 18/10, 22/11, 20/12.
Kałuszyn a) targi we wtorki, b) jarmarki 12/1, 26/1, 9/2, 23/2, 9/3 23/3, 6/4, 20/4, 4/5, 18/5, 1/6, 15/6, 6/7, 13/7 27/7, 10/8, 24/8, 31.8, 14/9, 5/10, 12/10, 26/10, 9/11, 23/11, 7/12, 21/12.
Kołbiel a) targi w czwartki, b) jarmarki 14/1, 28/1, 11/2, 25/2, 11/3, 25/3, 8/4, 22/4, 4/5, 20/5, 3/6, 17/6, 1/7, 15/7, 29/7, 12/8, 26/8, 9/9, 23/9, 7/10, 21/10, 4/11, 18/11, 2/12, 16/12, 30/12.
Latowicz a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 11/1, 25/1, 8/2, 22/2, 8/3, 22/3, 12/4 29/9, 6/10, 13/10, 20/10, 27/10, 3/11, 10/11, 17/11 24/11 1/12, 7/12, 15/12, 22/12, 29/12.
Mrozy a) targi we wtorgi, b) jarmarki 5/4, 5/7, 4/10, 20/12.
Stanisławów jarmark 16/11.

Powiat Mławski

Konopki a) targi w środy, b) jarmarki 27/1, 24/2, 31/3, 28/4, 26/5, 30/6, 28/7, 25/8, 29/9, 27/10, 24/11, 29/12.
Mława a) we wtorki i piątki, b) jarmarki 5/1, 19/1, 9/2, 16/2, 2/3, 16/3, 6/4, 20/4, 4/5, 18/5, 8/6, 22/6, 6/7, 20/7 3/8, 17/8, 7/9, 21/9, 5/10, 19/10, 9/11, 16/11, 7/12, 21/12.
Radzanów targi w środy.
Strzegowo jarmarki w poniedziałki.
Szreńsk a) targi w czwartki, b) jarmarki 9/1, 2/4, 25/6, 3/9, 22/10 oraz pierwsze czwartki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Zieluń targi w środy.

Powiat Nieszawski

Aleksandrów-Kuj. a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 5/1, 9/2, 2/3, 6/4, 4/5, 8/6, 6/7, 3/8, 7/9, 5/10, 2/11, 7/12.
Bądkowo jarmarki 25/1, 22/2, 22/3, 26/4, 24/5, 21/6, 26/7, 23/8, 27/9, 25/10, 22/11, 27/12.
Ciechocinek targi w środy i piątki.
Nieszawa a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 7/1, 26/1, 11/2, 23/2, 11/3, 23/3, 8/4, 27/4, 13/5, 25/5, 10/6, 22/6, 8/7, 27/7 12/8, 24/8, 9/9 21/9, 7/10, 26/10, 11/11, 23/11, 9/12, 21/12.
Osięciny a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 4/1, 1/2, 1/3, 5/4, 10/5, 7/6, 5/7, 2/8, 6/9, 4/10, 8/11, 6/12.
Piotrków-Kuj. a) targi w poniedziałki i piątki, b) jarmarki 18/1, 22/2, 22/3 19/4, 24/5, 21/6, 19/7, 16/8, 20/9, 18/10, 22/11, 20/12.
Radziejów a) targi w środy i piątki, b) jarmarki 13/1, 3/2, 3/3, 24/3, 7/4, 5/5, 2/6, 7/7, 4/8, 1/9, 6/10, 3/11, 1/12, 22/12.
Służewo jarmarki 20/1, 17/2, 17/3, 21/4, 19/5, 16/6, 21/7, 18/8, 22/9, 20/10, 17/11, 22/12.

Powiat Płocki

Bielsk a) targi w środy, b) jarmarki 27/1, 24/2, 24/3, 21/4, 26/5, 23/6, 21/7, 25/8, 15/9, 27/10, 24/11, 22/12.
Bodzanów a) targi w środy, b) jarmarki 13/1, 10/2, 10/3, 7/4, 12/5, 9/6, 7/7, 11/8, 1/9, 6/10, 10/11, 15/12.
Drobin a) targi w czwartki, b) jarmarki 7/1, 4/2, 4/3, 8/4, 13/5, 3/6, 8/7, 4/8, 2/9, 7/10, 4/11, 2/12.
Płock a) targi we wtorki, b) jarmarki w piątki każdego tygodnia oraz 5/10, 6/10, 7/10.
Starozreby a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 11/1, 15/2, 15/3, 12/4, 18/5, 14/6, 12/7, 16/8, 13/9, 11/10, 15/11, 13/12.
Wyszogród a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 19/1, 16/2, 16/3, 20/4, 18/5, 22/6, 20/7, 17/8, 21/9, 19/10, 16/11, 21/12.

Powiat Płoński

Czerwińsk a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w pierwsze poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca.
Nowe-Miasto a) targi w środy, b) jarmarki w pierwsze środy po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

Powiat Pilzno

I[illegible] [illegible] co poniedziałek.
Brz[illegible] targi co wtorek.
Jodłowa targi co drugi wtorek.
Zassów targi co wtorek.

Powiat Przeworsk

Przeworsk targi w poniedziałki, środy i piątki.
Kańczuga targi co wtorek.

Powiat Ropczyce

Ropczyce targi co drugi poniedziałek.
Sędziszów targi co piątek.
Dębica targi co środę.
Wielopole targi co drugi poniedziałek.

Powiat Rzeszów

Rzeszów a) targi co piątek, b) 7 jarmarków 19/3, 24/4, na św. Trójcę, 7/6, 22/7, 21/9, 2/11, 21/12.
Błażowa a) targi co środę, b) 6 jarmarków 7/1, 12/3, 8/5, 2/7, 30/9, 12/11.
Jawornik Polski a) targi co poniedziałek, b) 9 jarmarków: 24/2, w poniedziałek po kwietnej niedzieli, 1/5, 24/6, 12/8, 24/8, 23/9, 7/10, 2/12.
Głogów targi co poniedziałek.
Tyczyn a) targi co poniedziałek, b) 10 jarmarków: 2/1, 25/[illegible] 4/3, 26/4, 3/5, w poniedziałek po Bożem Ciele, 22/7, 17/8, 28/10, 25/11.

Powiat Strzyżów

Strzyżów targi co wtorek
Frysztak targi co czwartek.
Czudec targi co środę.
Niebylec targi co poniedziałek.

Powiat Tarnobrzeg

Tarnobrzeg targi co środę.
Rozwadów targi co wtorek.
Radomyśl nad Sanem targi co poniedziałek

Powiat Tarnów

Tarnów a) targi co wtorek i piątek, b) jarmarki: 1-szy poniedziałek w styczniu, 3/2, 19/3, w 2-gi poniedziałek w sierpniu, 29/9 w 2-gi poniedziałek w październiku, listopadzie i grudniu.
Tuchów targi co wtorek.

Powiat Wadowice

Wadowice a) targi co czwartek, b) jarmarki: pierwszy czwartek po 1-szym i pierwszy czwartek po 15-tym każdego miesiąca.
Andrychów targi co wtorek.
Kalwarja jarmarki: dwie środy w każdym miesiącu, po jarmarkach w Lanckoronie.
Lanckorona jarmarki: pierwsza środa po 1-szym i pierwsza po 15-tym każdego miesiąca.

Powiat Wieliczka

Wieliczka targi co drugi poniedziałek.
Dobczyce targi co druga środę.
Gdów targi co drugą środę.
Wiśniowa targi co drugi czwartek.
Targi w Gdowie, Wiśniowej i Wieliczce odbywają się w jednym tygodniu, zaś w Dobczycach w drugim tygodniu.

Powiat Żywiec

Żywiec a) targi co środę, b) 9 jarmarków: w poniedziałki po Trzech Królach, po Wniebowstąpieniu Pańskiem po św. Piotrze i Pawle, po św. Michale, po św. Bartłomieju, po św. Macieju, po św. Marcinie, przed Świętami Wielkanocnemi i 21/12.
Milówka targi co drugi wtorek.
Rajcza targi co czwartek po 15-tym każdego miesiąca.

Woj. Lubelskie

Powiat Biała

Biała Podlaska a) targi w czwartki, b) jarmarki w czwartki po 1-szym każdego miesiąca.
Janów Podlaski jarmarki we wtorki.
Kodeń a) targi we wtorki, b) jarmarki: we wtorek po 15-tym każdego miesiąca.
Konstantynów jarmarki w poniedziałki po 1-szym każdego miesiąca.
Łomazy jarmarki w poniedziałki po 1-szym każdego miesiąca.
Piszczać jarmarki w środy po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca.
Terespol targi w środy i piątki.

Powiat Biłgoraj

Biłgoraj jarmarki w czwartki.
Frampol jarmarki w poniedziałki.
Goraj jarmarki w środy (w razie święta dnia poprzedniego).
Huta Krzeszów jarmarki we wtorki.
Józefów jarmarki w poniedziałki.
Krzeszów jarmarki w środy.
Tarnogród jarmarki we wtorki.

Powiat Chełm

Chełm a) targi w poniedziałki, b) jarmarki we wtorki.
Cyców targi we wtorki co 2 tygodnie, od 3/1.
Dorohusk targi w piątki.
Rejowiec a) targi w poniedziałki, b) jarmarki: 25/4, 17/5, 17/7, 4/9, 22/12.
Sawin targi w poniedziałki (w razie święta w środę), oraz 6/2, 3/4, 5/6, 7/8 2/10, 4/12.
Siedliszcze jarmarki w czwartki.
Świerże targi w środy.
Wojsławice targi w środy.

Powiat Garwolin

Garwolin a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w środy.
Łaskarzew targi we wtorki.
Maciejowice jarmarki w poniedziałki.
Osieck targi w czwartki co 2 tygodnie od 12/1 (wrazie święta w dzień następny).
Parysów jarmarki we wtorki co 2 tygodnie (w razie święta w dzień następny).
Ryki jarmarki w czwartki.
Sobienie-Jeziory jarmarki we wtorki.
Sobolew targi w czwartki.
Żelechów a) targi w piątki, b) jarmarki we wtorki.

Powiat Hrubieszów

Białopole targi w poniedziałki.
Dubienka jarmarki w czwartki.

Grabowiec jarmarki w piątki.
Horodło targi w poniedziałki.
Hrubieszów jarmarki we wtorki.
Kryłów jarmarki w czwartki.
Uchanie targi w środy.
Werbkowice targi w czwartki.

Powiat Janów Lubelski

Annopol jarmarki w czwartki.
Batorz jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca (w razie święta w poniedziałek następnego tygodnia).
Janów Lubelski a) targi w czwartki, b) jarmarki 2/1, 3/2, 4/3, 4/5, 25/6, 14/9, 2/11, 9/12.
Kraśnik jarmarki we wtorki oraz 9/1, 14/2, 10/4, 15/5, 13/6, 10/7, 16/8, 15/9, 4/10, 13/11, 4/12.
Modliborzyce a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 23/1, 23/2, 13 i 27/3, 25/4, 9/5, 6 i 30/6, 24/7, 10 i 24/8, 11 i 21/9, 16 i 30/10, 13 i 27/11.
Urzędów jarmarki w poniedziałki i w czwartki.
Wilkołaz jarmarki w środy po 15-tym każdego miesiąca (w razie święta dnia poprzedniego).
Zaklików targi w środy.
Zakrzówek jarmarki w czwartki.

Powiat Krasnystaw

Gorzków targi w czwartki.
Izbica targi w piątki.
Krasnystaw a) targi w piątki, b) jarmarki we wtorki.
Turobin jarmarki w czwartki (w razie święta we wtorek), oraz 31/1, 21/3, 25/4, 13/6, 3/7, 23/8, 17/10, 5/12.
Wysokie jarmarki w środy.
Żółkiewka targi w poniedziałki.

Powiat Lubartów

Czemierniki jarmarki w pierwszy czwartek po 1-szym i 15-tym każdego miesiąca (w razie święta w czwartek następnego tygodnia).
Lubartów a) targi w piątki, b) jarmarki we wtorki oraz 10/1, 11/4 9/5, 1 i 29/8, 10/10.
Łeczna a) targi w piątki, b) jarmarki w poniedziałki i 1/6 1/9
Michów jarmarki w środy.

Powiat Lublin

Lublin (miasto wydzielone) a) targi w poniedziałki i soboty, b) jarmarki w czwartki.
Bełżyce a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 7 i 28/2, 4/4, 9/5, 20/6, 18/7, 22/8, 3/10, 7/11, 19/12.
Bychawa jarmarki we wtorki oraz 9/1, [illegible] 26/4, 26/7, 27/9, 25/10.
Milejów jarmarki we wtorki oraz 22/1, 25/4, 29/6, 29/9.
Niedrzwica Duża jarmarki w pierwszy i trzeci poniedziałek każdego miesiąca.
Piaski jarmarki w środy (w razie święta w następnym tygodniu).

Powiat Łuków

Adamów jarmarki w poniedziałki (w razie święta dnia następnego) i w piątki (w razie święta w następnym tygodniu).
Kock targi we wtorki.
Krzywda jarmarki we wtorki oraz 25/1, 8/5, 6/8, 28/10.
Łuków jarmarki w czwartki (w razie święta w dzień następny), oraz 7/3, 11i 25/4, 6/6, 12/9.
Okrzeja jarmarki w środy.
Stanin jarmarki w środy oraz 11/1, 22/3, 10/5, 28/6, 27/9, 30/11.
Stoczek jarmarki we wtorki.

Powiat Puławy

Baranów jarmarki we wtorki (w razie święta w następnym tygodniu).
Irena targi w środy.
Józefów jarmarki w czwartki.
Kazimierz targi we wtorki.
Markuszów jarmarki w poniedziałki.
Opole jarmarki w poniedziałki.
Puławy jarmarki w środy.
Wąwolnica jarmarki w środy.

Powiat Radzyń

Komarówka jarmarki w środy po 10-ym każdego miesiąca oraz 5/7 i 6/12.
Międzyrzec Podl. a) targi we wtorki i czwartki, b) jarmarki w czwartki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Radzyń a) targi w środy b) jarmarki w poniedziałki po 1-ym każdego miesiąca oraz 9/1, 29/5 11/10, 6/11.
Wohyń jarmarki w czwartki (w razie święta w następnym tygodniu).

Powiat Siedlce

Kotuń targi w czwartki.
Łosice: a) targi w środy i piątki, b) jarmarki w środy po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Mokobody a) targi w środy co drugi tydzień, b) jarmark 18/10.
Mordy targi w czwartki.
Sarnaki jarmarki we wtorki oraz 24/1, 28/3, 25/4, 9/5, 3 i 24/10.
Siedlce a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki we wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

Powiat Sokołów

Jabłonna jarmarki we wtorki po 15-ym każdego miesiąca (w razie święta w następnym tygodniu).
Kosów a) targi we wtorki (w razie święta w następnym tygodniu), b) jarmarki we wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca (w razie święta w następnym tygodniu).
Sokołów jarmarki w czwartki (w razie święta w dzień poprzedni).
Sterdyń a) targi w poniedziałki (w razie święta w następnym tygodniu).

Powiat Tomaszów

Komarów a) targi w poniedziałki, b) jarmarki 7/3, 23/5, 20/6, 22/8, 3/10, 7/11.
Łaszczów targi we wtorki.
Tomaszów targi w czwartki (w razie święta w dzień poprzedni).
Tyszowce a) targi w środy, b) jarmarki 11/1, 8 i 22/2, 28/3, 18/4, 9 i 23/5, 6 i 20/6, 4/7, 8/8, 12/9, 7/11.

Powiat Węgrów

Liw jarmarki 24/2, 13/4, 1/6, 26/10.
Sadowne jarmarki we wtorki od 1/5 do 1/10, a potem co 2 tygodnie.

Kamionna, pow. Międzychód 3/3, 5/5, 7/7, 3/11 — og.
Kaszczor, pow. Wolsztyn 11/3, 3/6, 9/9, 2/12 — og.
Kaźmierz, pow. Szamotuły 27/5, 28/10 — kr.
Keynia, pow. Szubin 12/5, 7/7, 8/9, 1/12 — og.; 17/2, 7/4, 6/10, 10/11 — kon. b.
Kębłowo, pow. Wolsztyn 1/4, 8/7, 2/9, 4/11 — og.
Kępno, pow. Kępno 23/2, 27/4, 24/8, 23/11 — og.
Kiszkowo, pow. Gniezno 11/3, 17/6, 16/9, 25/11 — og.
Kłecko, pow. Gniezno 16/2, 15/6, 17/8, 19/10 — og.; 20/4, 21/12 — kon. b.
Kobylagóra, pow. Kępno 8/3, 9/8, 11/10, 13/12 — og.
Kobylin, pow. Krotoszyn 13/4, 10/8, 7/12 — og.; 9/2, 8/6, 12/10 — kon. b.
Koronowo, pow. Bydgoszcz 15/4, 17/6, 19/8, 21/10 — og.; 18/2, 18/3, 20/5, 15/7, 16/9, 18/11 — kon. b.
Kórnik, pow. Śrem 18/3, 13/5, 8/7, 9/9, 4/11, 16/12 — kon. b.
Kostrzyn, pow. Środa 16/3, 22/6, 21/9, 21/12 — og.
Kościan, pow. Kościan 11/2, 11/3, 8/4, 13/5, 12/8, 9/9, 14/10, 9/12 — kon. b.
Koźmin, pow. Krotoszyn 14/1, 12/8 — og.; 11/2, 11/3, 8/4, 13/5, 10/6, 8/7, 9/9, 14/10, 4/11, 9/12 — kon. b.
Krobia, pow. Gostyń 10/2, 13/5, 5/8, 7/10 — og.; 3/6, 10/12 — kon. b.
Krotoszyn, pow. Krotoszyn 19/1, 16/2, 16/3, 20/4, 18/5, 15/6, 20/7, 17/8, 21/9, 19/10, 16/11, 21/12 — kon. b.
Kruszwica, pow. Mogilno 11/3, 14/10 — og.; 13/5, 8/7, 9/9, 9/12 — kon. b.
Krzywin, pow. Kościan 20/1, 14/4, 7/7, 6/10 — og.; 10/2, 17/3, 12/5, 16/6, 18/8, 8/9, 24/11, 14/12 — kon. b.
Książ, pow. Śrem 9/2, 8/6 — og.; 13/4, 10/8, 12/10, 14/12 — kon. b.
Leszno, pow. Leszno 17/2, 16/6, 20/10, 15/12 — og.; 21/4, 15/9 — kon. b.
Lwówek, pow. Nowy Tomyśl 17/2, 16/6, 22/9, 17/11 — og.; 21/4, 25/8 — kon. b.
Łabiszyn, pow. Szubin 11/1, 12/4, 9/8, 11/10 — og.; 8/3, 14/6, 13/9, 8/11 — kon. b.
Łobżenica, pow. Wyrzysk 9/2, 27/4, 17/8, 7/12 — og.; 1/6, 12/10 — kon. b.
Margonin, pow. Chodzież 7/4, 7/7, 1/9, 3/10 — og.
Miasteczko, pow. Wyrzysk 10/5, 3/11 — og.
Miejska Górka, pow. Rawicz 30/3, 30/11 — og.; 26/1, 25/5, 27/7, 28/9 — kon. b.
Mielżyn, pow. Gniezno 9/3, 8/6, 7/9, 7/12 — og.
Mieścisko, pow. Wągrowiec 2/3, 1/6, 7/9, 7/12 — og.
Międzychód, pow. Międzychód 15/6, 14/12 — og.; 9/2, 13/4, 10/8, 12/10 — kon. b.
Mikstat, pow. Ostrów 9/3, 10/8, 12/10, 14/12 — og.; 12/1, 8/6 — kon. b.
Miłosław, pow. Września 13/1, 10/3, 12/5, 14/7, 8/9, 10/11 — og.
Mogilno, pow. Mogilno 2/3, 8/6, 7/9, 14/12 — og.; 12/1, 11/5, 10/8, 12/10 — kon. b.
Mosina, pow. Śrem 4/2, 20/5, 5/8, 11/11 — og.
Mrocza, pow. Wyrzysk 2/3, 4/5, 6/7, 21/9, 9/11, 23/12 — og.
Mur. Goślina, pow. Oborniki 11/2, 10/6, 14/10, 9/12 — og.
Nakło, pow. Wyrzysk 16/2, 13/4 20/7, 19/10 — og.; 19/1, 9/3, 16/11, 21/12 — kon. b.
Nowawieś Wielka, pow. Bydgoszcz 11/2, 8/4, 10/6, 12/8, 14/10, 9/12 — og.
Nowe Miasto n. W., pow. Jarocin 17/3, 16/6, 15/9, 15/12 — og.
Nowy Tomyśl, pow. Nowy Tomyśl 11/3, 10/6, 9/9, 25/11 — og.; 25/2, 12/8 — kon.
Oborniki, pow. Oborniki 2/3, 7/9 — og.; 8/6, 7/12 — kon. b.
Obrzycko, pow. Szamotuły 17/2, 19/5 18/8, 17/11 — kr.
Odolanów, pow. Ostrów 18/2, 10/6, 16/9, 16/12 — og.; 11/3, 15/4, 13/5, 12/8, 14/10, 18/11 — kon. b.
Ołobok, pow. Ostrów 11/2, 13/5, 12/8, 25/11 — og.
Opalenica, pow. Nowy Tomyśl 18/2, 8/4, 24/6, 19/8, 21/10, 9/12 — og.
Osiek, pow. Wyrzysk 15/3, 7/6, 20/9, 15/11 — kon. b.
Osieczna, pow Leszno 9/2, 13/4, 15/6, 10/8, 12/10, 14/12 — og.
Ostroróg, pow. Szamotuły 24/2, 16/6, 4/8, 15/12 — og.; 14/4, 20/10 — kon. b.
Ostrów, pow. Ostrów 7/1, 4/2, 8/4, 13/5, 3/6, 8/7, 5/8, 9/9, 7/10, 4/11 — kon. b.
Ostrzeszów, pow. Kępno 4/2, 3/6, 2/9, 2/12 — og.; 4/3, 7/10 — kon. b.
Pakość, pow. Mogilno 30/3, 30/11 — og.; 19/1, 1/6, 3/8, 5/10 — kon. b.
Piaski, pow. Gostyń 24/2, 16/6, 27/10, 15/12 — og.; 21/4, 18/8 — kon. b.
Pleszew, pow. Jarocin 7/1, 4/2, 4/3, 1/4, 13/5, 3/6, 1/7, 5/8, 2/9, 7/10, 4/11, 2/12 — kon. b.
Pniewy, pow. Szamotuły 20/5, 9/12 — og.; 18/3, 15/7, 12/8, 21/10 — kon. b.
Pobiedziska, pow. Poznań 20/1, 3/3, 7/4, 5/5, 16/6, 4/8, 8/9, 6/10, 3/11, 15/12 — kon. b.
Pogorzela, pow. Krotoszyn 21/1, 18/3, 20/5, 22/7, 16/9, 18/11 — og.
Poniec, pow. Gostyń 4/3, 1/7, 2/9, 4/11 — og.; 7/1, 13/5 — kon. b.
Powidz, pow. Gniezno 18/3, 17/6, 16/9, 16/12 — kr.
Przemęt, pow. Wolsztyn 9/2, 11/5, 10/8, 9/11 — kon. b.
Rakoniewice, pow. Wolsztyn 11/2, 13/5, 12/8, 14/10, 11/11, 9/12 — og.
Raszków, pow. Ostrów 13/1, 19/5, 8/9, 24/11 — og.; 3/3, 7/7 — kon. b.
Rawicz, pow. Rawicz 9/2, 9/3, 13/4, 8/6, 10/8, 12/10, 9/11, 14/12 — kon. b.
Rogowo, pow. Żnin 2/6, 6/10 — og.
Rogoźno, pow. Oborniki 16/3, 22/6, 5/10, 21/12 — og.; 19/1, 20/4, 17/8, 16/11 — kon. b.
Rychtal, pow. Kępno 4/2, 6/5, 2/9, 4/11 — kr.
Ryczywół, pow. Oborniki 10/2, 9/6, 11/8, 15/12 — og.; 14./4, 13/10 — kon. b.
Sieraków, pow. Międzychód 4/2, 1/7 — og.; 1/4, 2/9, 7/10, 2/12 — kon. b.
Skoki, pow. Wągrowiec 25/3, 24/6, 26/8, 23/12 — og.
26/4, 10/5, 24/5, 14/6, 28/6, 12/7, 26/7, 9/8, 23/8, 13/9, 27/9, 11/10, 25/10, 8/11, 22/11, 13/12, 27/12.
Mińsk-Mazow. a) targi w środy, b) jarmarki 5/1, 13/1, 20/1, 27/1, 3/2, 10/2, 17/2, 24/2, 3/3, 10/3, 17/3, 24/3, 31/3, 7/4, 14/4, 21/4, 28/4, 5/5, 12/5, 19/5, 26/5, 2/6, 9/6, 16/6, 23/6, 30/6, 7/7, 14/7, 21/7, 28/7, 4/8, 11/8, 18/8, 25/8, 1/9, 7/9, 15/9, 22/9,
Solec Kujawski, pow. Bydgoszcz 1/4, 3/6, 5/8, 4/11 — og.
Stęszew, pow. Poznań 4/3, 3/6, 2/9, 4/11 — kon. b.
Strzelno, pow. Mogilno 5/1, 2/3, 4/5, 6/7, 7/9, 9/11 — og.

Sulmierzyce, pow. Krotoszyn 18/2, 17/6, 19/8, 18/11 — og.
Swarzędz, pow. Poznań 21/1, 18/2, 18/3, 22/4, 20/5, 17/6, 22/7, 19/8, 16/9, 21/10, 18/11, 16/12 kon. b.
Szamocin, pow Chodzież 11/3, 10/6, 9/9, 9/12 — og.; 14/1, 11/2, 8/4, 13/5, 8/7, 12/8, 14/10, 11/11 — kon. b.
Szamotuły, pow. Szamotuły 14/7 — og.; 13/1, 10/3, 12/5, 11/8, 8/9, 13/10, 6/12 — kon. b.
Szubin, pow. Szubin 24/3, 16/6, 1/9, 15/12 — og.; 17/2, 5/5, 28/7, 20/10 — kon. b.
Śmigiel, pow. Kościan 3/2, 2/6, 8/9, 1/12 — og.; 7/4, 27/10 — kon. b.
Śrem, pow. Śrem 19/1, 16/2, 16/3, 20/4, 18/5, 15/6, 20/7, 17/8, 21/9, 19/10, 16/11, 21/12 — kon. b.
Środa, pow. Środa 2/3, 7/9 — og.; 6/4, 1/6, 5/10, 14/12 — kon. b.
Tarnowo Podgórne, pow. Poznań 11/3, 15/7, 14/10 — og.
Trzemeszno, pow. Mogilno 6/4, 15/6, 19/10, 7/12 — og.; 9/2, 17/8 — kon. b.
Ujście, pow. Chodzież 11/3, 10/6, 9/9, 9/12 — og.
Wągrowiec, pow. Wągrowiec 7/1, 4/2, 4/3, 1/4, 13/5, 3/6, 1/7, 5/8, 2/9 7/10, 4/11, 2/12 — kon. b.
Wieleń, pow. Czarnków 7/4, 15/12 — og.; 3/2, 10/3, 2/6, 4/8, 13/10, 10/11 — kon. b.
Wielichowo, pow. Kościan 9/2, 6/4, 1/6, 3/8, 5/10, 7/12 — og.
Witkowo, pow. Gniezno 3/3, 4/8 — og.; 13/1, 3/2, 7/4, 5/5, 2/6, 7/7, 8/9, 6/10, 3/11, 15/12 — kon. b.
Wolsztyn, pow. Wolsztyn 16/3, 18/5, 21/9, 21/12 — og.; 16/2, 15/6, 17/8, 16/11 — kon. b.
Wronki, pow. Szamotuły 4/3, 16/9 — og.; 13/5, 16/7, 4/11, 16/12 — kon. b.
Wyrzysk, pow. Wyrzysk 18/3, 20/5, 24/6, 23/9, 28/10, 16/12 — og.
Wysoka, pow. Wyrzysk 10/3, 12/5, 25/8, 10/11 — og.; 14/4, 7/7, 22/9, 22/12 — kon. b.
Września, pow. Września 13/4, 13/7, 12/10, 14/12 — og.; 12/1, 9/2, 11/5, 10/8 — kon. b.
Zaniemyśl, pow. Środa 9/2, 11/5, 3/8, 16/11 — og.
Zbąszyń, pow. Nowy Tomyśl 9/3, 22/6, 7/9, 23/11 — og.; 9/2, 10/8, 12/10 — kon. b.
Zduny, pow. Krotoszyn 4/3, 3/6, 2/9, 2/12 — og.
Żerków, pow. Jarocin 9/3, 8/6, 14/9, 14/12 — og.; 12/1, 11/5, 10/8, 9/11 — kon. b.
Żnin, pow. Żnin 4/3, 13/5, 3/6 5/8, 7/10, 4/11 — kon. b.

Woj. Warszawskie

Powiat Błoński

Błonie a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 26/1, 23/2, 30/3, 27/4 25/5, 22/6, 27/7, 31/8, 28/9, 26/10, 30/11, 28/12.
Grodzisk Maz. a) targi w środy i piątki, b) jarmarki 13/1, 3/2, 3/3, 7/4, 5/5, 2/6, 7/7, 4/8, 8/9, 6/10, 3/11, 15/12.
Leszno, gm. Radzików a) targi w czwartki, b) jarmarki 7/1, 8/4, 8/7, 7/10.
Mszczonów a) targi w czwartki, b) jarmarki 4/1, 1/2, 1/3, 5/4, 10/5, 31/5, 5/7, 2/8, 30/8, 4/10, 8/11, 29/11.
Nadarzyn, gm. Młochów jarmarki 18/1, 15/2, 15/3, 19/4, 24/5, 14/6, 19/7, 16/8, 13/9, 18/10, 15/11, 13/12.
Wiskitki, gm. Wiskitki a) targi we wtorki, b) jarmarki 19/1, 16/2, 16/3, 20/4, 18/5, 15/6, 20/7, 17/8, 21/9, 19/10, 16/11, 21/12.
Żyrardów a) targi w środy i soboty, b) jarmarki 20/1, 17/2, 17/3, 21/4, 19/5, 16/6, 21/7, 18/8, 15/9, 20/10, 17/11, 15/12.

Powiat Ciechanowski

Ciechanów a) targi we wtorki i piątki, b) jarmarki 5/1, 9/2, 2/3, 6/4, 4/5, 8/6, 6/7, 3/8, 14/9, 5/10, 9/11, 7/12.
Gąsocin a) targi w czwartki, b) jarmarki 28/1, 25/2, 25/3, 29/4, 3/6, 24/6, 29/7, 26/8, 30/9, 28/10, 25/11, 30/12.
Gołymin jarmarki 18/1, 22/2, 15/3, 19/4, 24/5, 21/6, 19/7, 16/8, 20/9, 18/10, 15/11, 20/12.
Glinojeck targi w środy.
Grudusk jarmarki 13/1, 10/2, 10/3, 14/4, 12/5, 9/6, 14/7, 11/8, 15/9, 13/10, 10/11, 15/12.

Powiat Gostyniński

Gostynin a) targi we wtorki i piątki b) jarmarki 5/1, 19/1, 2/2, 16/2, 2/3, 16/3, 23/3, 6/4, 20/4, 4/5, 11/5, 18/5, 8/6, 22/6, 6/7, 20/7, 3/8, 17/8, 7/9, 21/9, 5/10, 19/10, 2/11, 16/11, 23/11, 7/12, 21/12.
Gąbin a) targi w czwartki, b) jarmarki 19/1, 16/3, 4/5, 22/6, 10/8, 14/9, 26/10, 30/11, oraz w czwartki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Duninów Nowy targi co drugi czwartek.
Osmolin jarmarki 25/1, 22/2, 22/3, 26/4, 24/5, 28/6, 26/7, 23/8, 27/9, 25/10, 29/11, 27/12.
Sanniki jarmarki 11/1, 15/2, 15/3, 12/4, 10/5, 14/6, 12/7, 9/8, 13/9, 11/10, 15/11, 13/12.

Powiat Grójecki

Błędów a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w pierwsze poniedziałki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Góra-Kalwarja a) targi we wtorki, b) jarmarki 12/1, 6/4, 1/6, 17/8, 16/11, oraz pierwsze wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Grójec a) targi w czwartki, b) jarmarki w wszystkie czwartki.
Mogielnica a) targi we wtorki, b) jarmarki w pierwsze wtorki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Tarczyn a) targi w poniedziałki, b) jarmarki w pierwsze poniedziałki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Warka a) targi w środy, b) jarmarki w pierwsze środy po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

Powiat Kutnowski

Krośniewice a) targi w czwartki, b) jarmarki w pierwsze czwartki po 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.
Kutno a) targi w piątki z wyjątkiem piątków 1/1 1937 r. i 2/4 1937 r. Targi mające się odbyć w te dni przesuwa się na dzień 31/12 1936 r. i 1/4 1937 r. b) jarmarki we wszystkie wtorki z wyjątkiem wtorków dn. 2/2 i 29/6. Targi, mające się odbyć w te dnie, przesuwa się na dzień 1/2 i 28/6 1937 r.
Łanięta jarmarki 20/1, 17/2, 17/3, 21/4, 19/5, 16/6, 21/7, 18/8, 22/9, 20/10, 17/11, 22/12.
Żychlin a) targi w poniedziałki i czwartki, b) jarmarki 7/1, 11/1 1/2 4/3 15/3.

Adres redakcji i administracji w Łodzi

telefon redakcji i administracji 173-55

Piotrkowska 91

Godziny przyjęć dla interesentów

od 10—12

KRONIKA ŁODZI

Samobójstwa i awantury. Zanotowano w ciągu ubiegłych dni kilka samobójstw. 27-letni Michał Sobczyński (Teresy 29) po pijanemu w podwórzu strzelił sobie w okolicę serca. Samobójcę przewieziono w agonji do szpitala. — 35-letni Marjan Bączysta (11 Listopada 33) zatruł się jodyną. — 41-letni Wincenty Wawrzyniak (Zgierska 113) zatruł się sublimatem. Przewieziono go w agonji do szpitala. — Lucjan Chmiel (Piotrkowska 174) zatruł się nieznanym płynem. — 22-letni Mieczysław Przepióra (Narodowa 8) przerżnął sobie gardło brzytwą. — W ciągu doby ubiegłej zanotowano 14 bójek i rozpraw nożowych, przyczem dziewięć osób ciężej rannych przewieziono do szpitala. Zanotowano pozatem sześć wypadków złamania rąk lub nóg wskutek upadków oraz dwa wypadki tramwajowe, na szczęście lżejsze.

Oszuści nie śpią. Ostatnio znów pojawili się specjaliści od oszustw wydawniczych. Mianowicie jacyś osobnicy, podający się za przedstawicieli związków byłych wojskowych, zgłaszają się do firm i urzędów i do wybitniejszych osobistości, proponując im kupno kalendarza z podobizną marszałka Rydza-Śmigłego. Okazuje się, że oszuści na zwykły kalendarz nalepiają pocztówki z podobizną marszałka Rydza-Śmigłego i w ten sposób wyłudzają większe sumy za zwykłe kalendarze. Władze zarządziły już dochodzenie.

KRONIKA SIERADZA

Praca. Główna komenda junackich hufców pracy daje zatrudnienie podchorążym i podoficerom rezerwy oraz podof. w stanie spoczynku, którzy przeszli przeszkolenie wojskowe broni pancernych i samochodowych. Również podoficerom stanu spoczynku i rezerwy, którzy służyli w oddziałach łączności, piechoty, kawalerji i posiadają wyszkolenie w służbie łączności. Zgłoszenia przyjmuje P. K. U. w Sieradzu. Do podań wyznaczony jest życiorys, opinja z czasu służby wojskowej, wyciągi z księgi kar i ukończenia kursów wojskowych broni pancernych, samochodowych lub łączności.

KRONIKA BRZEZIN

Z ruchu narodowego. W niedzielę, 20 bm. w Domu Ludowym pod przewodnictwem kierownika koła S. N. p. Stefana Krawczyka odbyło się ogólne zebranie członków Stronnictwa Narodowego koła Polik pod Brzezinami. Do licznie zebranych wygłosił referat p. K. Tomaszewski. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Roty". — Tegoż dnia o godz. 17 w lokalu własnym przy ul. Św. Anny 14, pod przewodnictwem zastępcy kierownika miejscowego koła p. Stefana Jakubowskiego odbyło się zebranie członkowskie koła S. N. Brzeziny. Do zebranych członków wygłosił referat p. K. Tomaszewski.

Walne zebranie „Pracy Polskiej". W niedzielę, 20 bm. o godz. 15 odbyło się w lokalu własnym przy ul. Św. Anny 42 walne zebranie Związku Zawodowego Pracowników Zakładów Użyteczności Publicznej „Praca Polska", oddział w Brzezinach. Na przewodniczącego zebrania zaproszono p. Stefana Jakubowskiego — zast. kierownika koła Stron. Nar. w Brzezinach, a na protokulanta p. Władysława Pachowskiego — sekretarza koła. Po otwarciu zebrania przez przewodniczącego p. Wiktor Durański, prezes tegoż związku zabrał głos i zdał sprawozdanie z działalności zarządu za 1936 r. i jednocześnie zawiadomił zebranych, że w myśl otrzymanego okólnika z zarządu okręgowego kadencja obecnego zarządu z dniem 1 stycznia 1937 r. się kończy, przeto zaproponował wybór nowego zarządu. Po wystawieniu kandydatów zebrani jednogłośnie wybrali na prezesa p. Jana Kucharskiego, wiceprezesa — Michała Szurbaka, skarbnika — Piotra Leszczynę, sekretarza — Michała Stępniarka, zast. — Henryka Ogińskiego, gospodarza — Henryka Morawskiego, delegatów — A. Pawlaka, Urbana Władysława i Świercza Józefa. Do komisji rewizyjnej — Kazimierza Ogińskiego, Antoniego Zawadzkiego i Józefa Hendzelewskiego. Przejęcie czynności nowego zarządu wyznaczono na dzień 28 b. m. o godz. 15. W dyskusji została poruszona sprawa wyznaczenia miejsca przechowywania sztandaru, lecz sprawę tę narazie zawieszono.

Jeszcze jeden z rodzinki

„Sanacyjny" społecznik zdefraudował kilkanaście tys. zł

Łódź, 28. 12. Ujawniona została w Łodzi afera, której dopuścił się powszechnie znany 62-letni Wincenty Pawlikowski (Mielczarskiego 13).

Pawlikowski uchodził za wielkiego społecznika, był jednym z najpopularniejszych działaczy „sanacyjnych" w Łodzi. Od kilku lat sprawował on funkcję skarbnika w kole rodzicielskiem gimnazjum państwowego im. Sczanieckiej przy ul. Pomorskiej 16.

Przed kilku jeszcze miesiącami dyrektorka gimnazjum Romana Pachucka zwróciła uwagę na pewne niedokładności w działalności Pawlikowskiego. Wówczas jednak napłynęły anonimy na działalność Pachuckiej. — Wszczęto dochodzenia.

W rezultacie Pachucka, nie chcąc się przeciwstawić ani tłumaczyć z bezpodstawnych zarzutów, przeniosła się na inne stanowisko do Płocka. Podniesione zarzuty nie przestały jednak absorbować zarządu. Przed kilku tygodniami wybrano nowy zarząd, do którego Pawlikowski nie został powołany i miał złożyć agendy do rąk nowowybranego skarbnika. Nastąpił „krach". Pawlikowski kręcił, zwlekał, a gdy wszczęto badania, okazało się, że sprzeniewierzył na swem stanowisku kilkanaście tysięcy złotych.

Po ujawnieniu nadużyć sprawa znalazła się u prokuratora. Pawlikowski musiał, w obawie przed aresztowaniem, wyjechać i dopiero na święta wrócił. Gdy go zatrzymano i przeprowadzono rewizję, ze zdenerwowania dostał obłędu i musiano go umieścić w szpitalu dla umysłowo chorych w Kochanówce pod Łodzią. Dalsze dochodzenie trwa.

Sport łódzki w r. 1936

Piłka nożna. Piłkarze łódzcy odpoczywają po trudach i bojach ligowych, A-klasowych i innych. Jedynie ligowcy, chcąc zachować jakąkolwiek formę, uprawiają zaprawę zimową w sali.

Lekka atletyka. Zasadniczo Łódź w zimie lekkiej atletyki nie uprawiała. Dopiero rok bieżący wyróżnił się pod tym względem. Zobaczymy, co nam przyniosą zimowe mistrzostwa lekkoatletyczne, które odbędą się w styczniu na hali sportowej Kruszendera w Pabjanicach.

Pływanie. W tej dziedzinie sportu Łódź ma dużo do powiedzenia. Od czasu, kiedy zbudowany został piękny basen pływacki, sport ten w Łodzi stanął na poziomie. Obecnie nietylko w klubach, stowarzyszeniach, związkach i towarzystwach sportowych, posiadających sekcje pływackie, sport ten jest kultywowany bodajże przymusowo, lecz nawet szkoły średnie i powszechne mają szerokie możliwości do korzystania z nauki i treningów w dziedzinie pływactwa. Ostatnio Okr. Urząd W. F. i P. W., idąc po myśli Państw. Urzędu W. F. i P. W., organizuje na terenie Łodzi szereg kursów pływackich w basenie zgierskim. Kursy te ze względu na swój charakter, są dostępne dla wszystkich miłośników sportu pływackiego dla obojga płci.

Łyżwiarstwo. Sport ten w Łodzi znajduje się prawie w powijakach. Jedynie kluby posiadające sekcje hokejowe i łyżwiarskie, nieliczna garstka uczniów i amatorów uprawia ten sport, reszta zaś ze względu na brak sprzętu i innych trudności łyżwiarstwa nie uprawia.

Narciarstwo i saneczki. Łódź ze względu na położenie geograficzne przedstawia najniewdzięczniejszy teren do uprawiania tych sportów. Położenie nizinne nie pozwala na utrzymanie się stałej powłoki śnieżnej, przytem brak terenów zjazdowych uniemożliwia wręcz wszystkie konkurencje narciarskie. Biegi płaskie — oto wszystko, co narciarz łódzki może uprawiać, nie oddalając się zbytnio od rodzinnego miasta. Jedyne perły terenowe to Łagiewniki, okolice Brzezin i ostatnio wynalezione okolice Tuszyna.

Szermierka. Szabliści, szpadziści i „floreciarze" w Łodzi zdobyli sobie wstępnym bojem na terenie Łodzi obywatelstwo sportu. 60 czynnych szermierzy i pań, to gałąź sportu, której nie można lekceważyć. Szereg czołowych szermierzy Polski, to również dowód, iż szermierka w Łodzi stoi na poziomie i nie da się zdystansować przez inne okręgi. Żywa działalność klubów, posiadających sekcje szermiercze, oraz Okręgowej Komisji Szermierczej w Łodzi, która w celu podniesienia do maksimum poziomu tego sportu zaangażowała dyplomowanego fechtmistrza, daje najlepszą rękojmię, że Łódź stanie w rzędzie czołowych ośrodków szermierczych w Polsce, dając świadectwo i możliwość stworzenia doskonałej kadry, zasilającej naszą drużynę narodową zawodnikami tej miary, co olimpijczyk Kantor. Kalendarzyk spotkań międzymiastowych jest również bogaty. Ma to w pierwszym rzędzie na celu poznanie dokładne poziomu i stytemu walki naszych przeciwników innych okręgów, a tem samem pozwoli Łodzi na intensywną pracę nad usunięciem braków i niedomagań fachowych.

Tennis stołowy. Wybitnie „pokojowy" ten sport, niestety zarówno w Łodzi, jak i w innych miastach nie cieszy się ani „poważaniem", ani uznaniem. Przedewszystkiem że sport ten — o ile go sportem można nazwać — jest wybitnie opanowany przez Żydów, a po drugie, że nie daje absolutnie żadnych korzyści w wychowaniu fizycznem. — Ostatnie walne zgromadzenie Polskiego Związku Tenisa Stołowego, odbyte niedawno w Łodzi, doskonale odkryło zresztą całokształt pracy na terenie całego kraju w tej dziedzinie „sportu". Niesnaski, osobiste aluzje, obrzucanie się zarzutami niedołęstwa i braku poczucia do obowiązków, reprezentowanie barw państwa zagranicą z strony, połączone z „aferami", to smutny bilans sportu, który nie zdobył sobie obywatelstwa i — mamy wrażenie — nie zdobędzie.

Gry sportowe. Sport ten jest bodajże jedynym, który jest uprawiany przez cały rok. W miesiącach ciepłych na boisku, w zimowych w salach, które nie potrzebują specjalnych wymogów. To też poziom gier sportowych — koszykówki, siatkówki i hazeny w Łodzi jest dominujący wobec innych okręgów. Drużyny łódzkie zarówno żeńskie jak i męskie w mistrzostwach Polski zawsze zajmują czołowe miejsca. Jest to niezawodnie zasługą usilnych i intensywnych treningów klubów łódzkich, które specjalny nacisk kładą na tę dziedzinę sportu. Łodzianki w grach sportowych od szeregu lat wybitnie zasilały drużynę narodową w spotkaniach międzynarodowych i we wszelkich zawodach wychodziły jako najlepsza część drużyny. Prócz tego hazenistki łódzkie dzierżą od kilku lat z rzędu zaszczytny tytuł mistrza Polski, przyczem zawodniczki łódzkie w spotkaniach międzynarodowych wychodziły zawsze zwycięsko. Męskie drużyny, aczkolwiek sięgały w finałach spotkań do lauru mistrza Polski, nie osiągały go, nie przeczy to jednak faktowi, że zajmowały w nich zaszczytne miejsca. — Jednem słowem Łódź w grach sportowych jest miastem dużych talentów, o czem wie doskonale naczelna magistratura tego sportu i w poważniejszych imprezach zawsze pod uwagę bierze Łódź.

Boks. Temu sportowi poświęcimy bodajże najwięcej miejsca, gdyż Łódź jest i była kolebką talentów, które zarówno na terenie Rzplitej, jak i na terenach zagranicznych odgrywała niepoślednią rolę. Chmielewski, Seweryniak, Pisarski, Woźniakiewicz, Stibbe, Konarzewski, Cyranek i inni, oto nazwiska, które w boksie Polski zapisały się złotemi zgłoskami. Nie walczą oni wszyscy coprawda w swoim macierzystym terenie, rozsypani po Polsce koniecznościami pracy zawodowej czy innemi, jednakże Łódź ma tę zasługę, że ci właśnie pięściarze, to jej wychowankowie, którzy pierwsze kroki stawiali na ringach łódzkich. I w obecnych czasach Łódź nie stoi w pięściarstwie tak źle, jakby się to na pierwszy rzut oka zdawało. Mistrz Łodzi, I. K. P., to wielki warsztat narybku nowych talentów, to zbiornia i „wychowalnia" nowych kadr pięściarzy, którzy w nadchodzących latach szlachetnej rywalizacji w ringu nie jeden raz pokażą swój lwi pazur. Obecnie nie możemy nic specjalnego powiedzieć o obecnym stanie pięściarstwa łódzkiego, w fazie ćwierćfinałów o mistrzostwo Polski w spotkaniach drużynowych, w żażdym razie Łódź ma nadzieję, że mistrz jej I. K. P. na krajowym forum ringowym da dowód swej siły, woli zwycięstwa i w rezulacie zajmie zaszczytne miejsce o palmę pierwszeństwa boksu polskiego.

Zapasy. Atletyka łódzka to sport, który pracuje w specjalnym kręgu swoich tylko zamierzeń. Mając wielką rywalizację w klubach uprawiających lżejszy sport, zajmuje tylko ludzi interesujących się kulturą ciała w znaczeniu nie wychowania fizycznego, lecz przewagi fizycznej. Atletyka łódzka w tem znaczeniu nie mogla znaleźć zrozumienia szerszych warstw społeczeństwa. Ludzie nie lubią zawodów połączonych z nadużywaniem siły fizycznej, a niestety atletyka łódzka obfituje w te momenty, gdyż zawodnicy poszczególnych klubów, nie mogąc technicznie opanować przeciwnika, uciekają się do stystemów, nie mających nic wspólnego ze sportem atletycznym. Kult ciała — oto dewiza polskiej atletyki, a spotykamy się z czemś innem. Nic więc dziwnego, że sport ten rozwija się tylko w ograniczonych kołach zwolenników, nic zdobywając sobie uznania szerszych warstw społecznych, a przedewszystkiem młodzieży.

KRONIKA KALISZA

Po świętach. W polskich sklepach w Kaliszu dał się zauważyć bardzo silny ruch przedświąteczny. Kupcom naszym opodały nawet ręce ze znużenia. Natomiast sklepy żydowskie świeciły dość wymownemi pustkami. Fakt ten należy zanotować z radością. Jest on pocieszającym objawem zdecydowanego odwrotu społeczeństwa polskiego od sklepu żydowskiego. Ożywienie to przedświąteczne w naszych rodzimych placówkach gospodarczych, z widocznym zastojem w firmach żydowskich, będzie miało niezawodnie i swoje dalsze skutki. Dla nas oczywiście pożyteczne i radosne. Dla kupca i rzemieślnika będzie zachętą i podnietą, niejednego zaś klijenta dotychczas uprzedzonego do kupca i wytwórcy polskiego — ostatecznie przekona i zatrzyma u niego.

Komitet Tygodnia Propagandy Chrześcijańskiego Handlu i Rzemiosła spełnił swój obowiązek. Wykonał pracę dużą i ciężką. Skutki jednak pracy dały się widzieć wszystkim, nawet najbardziej niewierzącym. Nic dziwnego, że Żydzi interwenjowali aż w ministerstwie spraw wewnętrznych. Żyd tak się przyzwyczaił przez lata całe do klijenta polskiego, że uważał go za swoją własność. A kiedy ta własność skierowała swe kroki do sklepu polskiego, podniósł się gewałt żydowski! Stała im się krzywda.

KRONIKA PABJANIC

Nie będzie wspólnego cechu rzeźnicko-wędliniarskiego. W dniu 26 października, zgodnie z zaleceniem Izby Rzemieślniczej, zlikwidował się cech rzeźnicko-wędliniarski, aby utworzyć wspólny cech z cechem wędliniarskim. Ten ostatni jednakże nie zlikwidował się, uniemożliwiając zlanie się cechów. Dotychczasowy podział cechów będzie jednak mimo wszystko utrzymany zgodnie z zarządzeniem starostwa powiatowego z dnia 26. 11. 1936 r.

Nowe rynki. Miasto nasze cierpiało na brak odpowiednich placów dla rynków. Zarząd miasta, zaradzając temu, urządził ostatnio rynek na placu przy ulicy Moniuszki. Z zadowoleniem trzeba stwierdzić, że dotąd nowy ten rynek jest terenem ekspansji wyłącznie przekupniów chrześcijańskich. Oby tak pozostało na stałe.

Ochotnicza Straż Pożarna w Dobroniu jakoś niedomaga. Wykazała to inspekcja z dnia 15 b. m., w czasie której urządzono alarm z polecenia p. inspektora. Alarm wypadł bardzo niepomyślnie (brakło nawet sikawki). Prezesm O. S. P. jest sekretarz gminy p. Boniński.

KRONIKA SŁUPCY

Pożar. W dniu 22 bm. o godz. 11 przy ulicy Stodolnej powstał pożar, pastwą którego padła stodoła, własność pp. I. Hermacińskiego i J. Brzuśkiewicza. Spaliło się zboże i maszyny rolnicze. Ogólna strata około 9.000 zł. Pożar zlokalizowano.

ORĘDOWNIK

WYCHODZI CODZIENNIE Z DATĄ NA DZIEŃ NASTĘPNY

Centrala: Poznań, św. Marcin 70. P. K. O. Poznań 200 149.

Telefony centrali: 40-72, 14-76, 33-07, 44-61, 35-24, 35-25

W niedziele, święta i późnym wieczorem: 35-21, 40-72

Redaktor odpowiedzialny Andrzej Trella z Poznania. — Za wszystkie wiadomości i artykuły z m. Łodzi odpowiada Leon Trella, Łódź, Piotrkowska 91. — Za ogłoszenia i reklamy odpowiada Antoni Leśniewicz z Poznania. Rekopisów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Przedpłata: miesięcznie (7 wydań tygodniowo), z odbiorem w agenturach 2.35 zł. Za odnoszenie do domu odpowiednia dopłata. Na pocztach i u listonoszów miesięcznie 2.34 zł, kwartalnie 7.—. Poczta przyjmuje zamówienia tylko na 6 wydań tygodniowo (bez poniedziałkowego). — Pod opaską w Polsce 3.— zł miesięcznie (6 wydań tygodniowo). — Zamówienia pocztowe należy uskuteczniać do 25 każdego miesiąca w urzędach pocztowych, u listowych lub wprost w centrali Orędownika, Poznań, św. Marcin 70, P. K. O. 200 149.

Ogłoszenia i reklamy: Na stronie 6-łamowej 15 groszy, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 30 gr., na stronie 4-tej 50 gr., na stronie 2-giej 60 gr., na stronie wiadomości lokalnych 100 gr. od jednołamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane wraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówkowych (drukowanych tłusto): słowo nagłówkowe 15 gr., każde dalsze słowo 10 groszy. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada. Ogłoszenia są płatne zgóry.

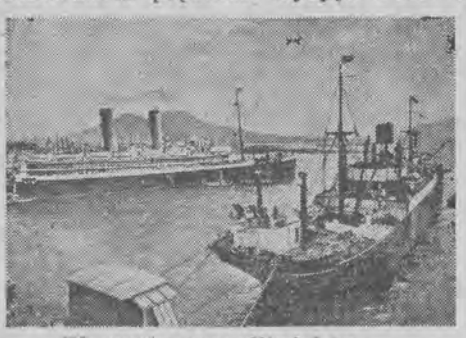
Nakład i czcionki: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna, Poznań, św. Marcin 70.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Dziwny dom na pięknej wyspie

Międzynarodowa zbieranina jedzie na Capri — Zachwyty niemieckiej gromady — Piosenka neapolitańska wśród skał — Dorożkarz włoski mówi... po polsku — W domu Axela Munthe — Urocza przewodniczka opowiada — Capri o zachodzie słońca

Neapol. Z neapolitańskiego portu wyjeżdża spacerowy statek, naładowany szczelnie turystami. Zbieranina międzynarodowa jedzie na Capri zachwycać się osławionem pięknem wyspy. Przewa-

W porcie neapolitańskim

żają Niemcy z nieodłącznemi „Kodakami" i lornetkami w skórzanych futerałach. W kącie przygrywa jakaś mała orkiestra studencka. Dowiaduję się, że ta banda rozkrzyczanej młodzieży — to weseli studenci z Neapolu, którzy wybrali się na wycieczkę z okazji uroczystości czegoś w rodzaju naszej korporacji. Ich śpiewy mieszają się z przesadnemi zachwytami grubych Niemców, dla których wszystko jest „wunderschön". Kelnerzy roznoszą kieliszki mocnych napojów, bo południowe morze tego dnia wcale nie jest przysłowiowo spokojne...

Po kilku godzinach jazdy wśród tej hałaśliwej czeredy zaczynam wzdychać do brzegu, by uwolnić się od natrętnych zgiełków. Przed wylądowaniem spełnia się jeszcze obrzęd wjazdu w małych łódeczkach do lazurowej groty, gdzie „wunderschön" dochodzi do najwyższego tonu, a wśród skał rozlega się piosenka neapolitańska w kilku różnych językach, co stwarza nieprawdopodobną kakofonję.

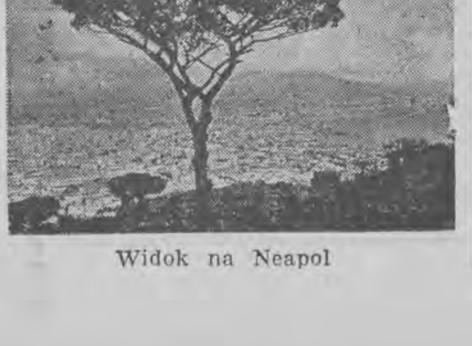
Górska kolejka — fonicolare — unosi nas szybko z portu ku górze wśród gęstwy południowej, bujnej zieleni. W kilka minut patrzymy już na rozległą panoramę morza i skał. Na tarasie eleganckiej restauracji krzątają się ładne brunetki w barwnych strojach ludowych, przygotowując obiad na tle olbrzymich palm, agaw i kaktusów.

Czasu jest niewiele. Za kilka godzin odjeżdża statek do Neapolu. Trzeba zdecydować się, w jaki sposób zwiedzić wyspę. Wycieczka belgijska proponuje jazdę autokarem po najważniejszych drogach. Capri zwiedzać autokarem? Niesłychane. Właśnie tu przyjeżdża człowiek z hałaśliwych miast, by w ciszy ujrzeć najwspanialsze piękno przyrody. Po krótkim namyśle decyduję się na wózek jednokonny. Dorożkarz z wielką radością dowiaduje się, że spotkał Polkę i — o dziwo — umie dwa słowa po polsku:

— Proszę pani.

Tyle nauczyli go turyści z Polski, których tu bywa bardzo wielu. Chodzi mi o dotarcie do domu Axela Munthe, tak wspaniale opisanego w słynnej „Księdze z San Michele". Jedziemy wąską serpentyną w górę do Anacapri. Po drodze roztacza się kalejdoskop barwnych widoków. Spotykamy bogato ubranych, wesołych ludzi, spacerujących po zboczach. Dowiaduję się, że to przeważnie bogaci Amerykanie lub Anglicy, którzy przyjeżdżają tu na wywczasy. Wreszcie koń zatrzymuje się, a dorożkarz pokazuje mi wąską dróżkę wśród domów, która prowadzi do domu Axela Munthe.

Otwierają się drzwi białego domu, staje w nich młoda kobieta z dużym psem. Zaprasza z uśmiechem do wnętrza. W tej chwili kończy się wszyst-

Widok na Neapol

ko, co przypomina na Capri modną współczesność.

Dziwny dom. Zbudowany na gruzach siedziby cesarza Tyberjusza, w stylu dawnych rzymskich domostw, ma jednak w sobie sporo rysów odrębnych, które wyróżniają go np. od zachowanych doskonale domów pompejańskich. Zbudował go przecież człowiek północy, który przywiózł na tę słoneczną wyspę cząstkę swego ducha nordyckiego.

Na dziedzińcu stoi stylowa studzienka, perystyl otoczony jest prześliczną, o harmonijnych kształtach kolumnadą, błyszczącą w swej nieskalanej bieli. W kącie leży olbrzymi żółw Z wysokiego podmurowania patrzy na morze granitowy sfinks, którego legenda darzy niezwykłą mocą zaklęć.

— Nie zdarzyło się jeszcze — mówi z tajemniczym uśmiechem urocza moja przewodniczka, — by jakiś gość nie dotknął tego sfinksa, wyrażając przytem mające się spełnić życzenie...

Położenie tego domu jest wspaniałe. Miejsce pod budowę wybierał człowiek o przesubtelnionem wyczuciu piękna przyrody. Z każdego okna, z każdej ścieżki ogrodu wzrok tonie tylko w morzu, górach i zieleni, nie dostrzegając żadnych siedzib ludzkich, których mnóstwo gnieździ się w najbliższem sąsiedztwie.

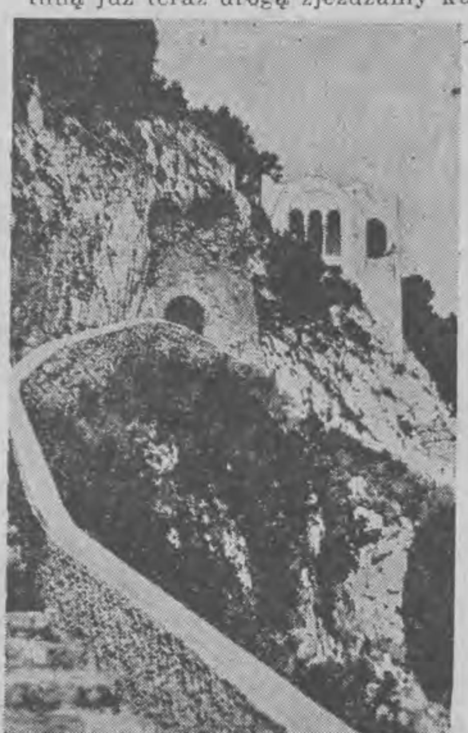
Za domem rośnie gęsty, splątany liśćmi przeróżnemi ogród, pełen starych cyprysów, pachnących kwiatów i śpiewającego ptactwa, które stało się ukochaniem starego samotnika — Axela z północy. Mówią, że Mussolini zakazał wszelkich polowań na Capri, by uszanować gust „mądrego doktora".

— A gdzież jest sam właściciel? Czy nie można go zobaczyć?

— Axel Munthe? Nie... Niema go tu. Mieszka teraz w innym domu. Od czasu jak napisał książkę o San Michele, zaczęli go turyści zadręczać odwiedzinami. A on bardzo niechętnie przyjmuje gości. Lubi samotność. Kazał tylko przygotować wielką księgę, gdzie każdy z odwiedzających może wpisywać swoje nazwisko.

Po chwili drzwi białego domu zamykają się i śpieszę wdół do drodze, na której czeka wózek. Idę śladami wiośnianego spaceru osiemnasotletniego Axela Munthe, który spotkał tu kiedyś ową piękną, młodziutką Włoszkę z kwiatami. Dziś jest też piękny dzień wiosenny, lecz zgrzybiały starzec, prawie oślepły, siedzi w zamkniętym pokoju, bo silny blask słońca szkodzi nerwom wzrokowym.

Inną już teraz drogą zjeżdżamy ku

Widoczek z Capri

Wezuwjusz

portowi — do Capri. Odurzająco pachną wielkie pęki rozkwitłych glicynij. Drzewa uginają się pod ciężarem cytryn i pomarańcz.

Za wozem biegną dzieciaki z pękami kwiatów, wołając: „Fioretti, fioretti, una lira..." W porcie odbywa się zgiełkliwy targ: turystyczna „załoga" statku kupuje stosy korali białych i czerwonych, drewniane inkrustowane pudełka, szpinki, bransoletki i inne „pamiątki z Capri".

Nieznośne targowisko przesłania cichą wizję białego domu i świątynny przybytek piękna, w którym ongiś — przed wiekami — wielki cesarz Tyberjusz spędził ostatnie lata swego życia.

Słońce rzuca jaskrawy refleks na stojący na górze dom. Statek sunie po uciszonej przed wieczorem tafli morza, a znużony wrażeniami wzrok błądzi po mijanych wybrzeżach Sorrenta, Castellamare, zatrzymując się raz po raz na dymiącym w dali kominie Wezuwjusza. Zatoka neapolitańska zasypia. Ucichają teraz i najhałaśliwsi pasażerowie. Ulegli przemocy piękna przyrody, które ma nad człowiekiem władzę przeogromną.

ZOFJA KARCZEWSKA.

Migawki nadmorskie

Gdynia, 23 grudnia

„S-P-1 — Kanada! Kanada!"

Tak zgłasza się znana mieszkańcom wybrzeża, nie bardzo lubiana, bo przeszkadzająca radjostacja To „es - pe - jeden" samo już zdradza, że nie z kanadyjską, ale z polską do czynienia mamy stacją. Jest to też sygnał radjostacji wybrzeża polskiego, która nie nadaje koncertów i nudnych pogadanek, ale za to woła za radjotelegrafistami pozostających na morzu jednostek polskiej floty handlowej. Kontakt Gdyni przez radjo z pływającemi po morzach cząstkami naszej ojczyzny podnosi naszą dumę. Skąd się jednak wzięła ta „Kanada"? Kiedy ustalano sygnał stacji, napewno nie wiedziano, że już stary Fryc Pomorze nazywał „swoją Kanadą", bo wyzyskiwał ją, jak Kanadę Anglicy i Francuzi. Kanadą... stało się dla wielu Pomorze i Gdynia w czasach dzisiejszych. Na Gdynie i Pomorze bardzo wielu patrzy jako na cel, a nie środek, który ma służyć narodowi w jego dążeniu do wielkich celów. Przez takie traktowanie dzielnicy nadmorskiej mogli istnieć Krawczykowie, Twardowscy, Ruszczewscy, Jeziorowscy i cały długi rejestr ściganych za kolidujące z kodeksem karnym sprawy.

Gryf pomorski rumieni się ze wstydu.

*

Nadmorska „Kanada" wielu ludziom daje zyski. Powstają w Gdyni monopoliści. Królowie kawy, śledzi, przeładunków. A tytułem do monopolu jest żydowska metryka. Takim jest już ten świat ludzi, który miał wyemigrować za ocean do Kanady, ale zatrzymał się jeszcze na przedostatniej stacji, — w Gdyn'

Przez pomorską „Kanadę" coraz trudniej jest się dostać do rzeczywistej Kanady, zwlaszcza takim, którzyby chcieli uzyskać pracę na statkach polskich, udających się do Kanady. Tu naprawdę z protekcji korzystać mogą tylko członkowie żydowskiej orkiestry, którzy dostają się na statek z pominięciem biura angażowania załóg. Przez wspomniane biuro protegowany nie dostanie bez kłopotu pracy na statku, odpływającym do Kanady. Bo wejścia do biur strzegą bezrobotni marynarze, przed tymi, którzy przychodzą z modnemi listami polecającemi. Nie jeden już posiadacz listu polecającego zapłacił zań guzem.

*

Gryf pomorski jednak niewątpliwie nie będzie potrzebował się obrurzać, że „Kanada" zastąpi nazwę „Pomorze". Pomorze nie zmieni swojej nazwy. Żydzi pracują natomiast usilnie nad tem, aby herb Pomorza przy jego niezmienionej nazwie uległ zupełnemu przekształceniu. Gryf mają widocznie zastąpić insygnja bolszewizmu. Bo zaczyna się zmuszać najróżniejszemi środkami robotników do wstępowania do związków czerwonych. Kapitaliści żydowscy nie mogą spać spokojnie, wciąż myślą, jakieby jeszcze wymyśleć sposoby, aby robotników poddać pod komendę czerwonych działaczy.

Już komunizującym się więcej płaci, już wyraźnie daje się odczuwać opornym, że niewstępowanie do związku socjalistycznego pogarsza ich dolę. Energiczne to zabiegi, aby herb Pomorza zastąpić nowym, moskiewskim. Ale chyba znajdą się jeszcze środki na taką robotę. Bo i w Kanadzie za komunizm wsadzają do więzienia. E. P.

ZARĘCZYNY KRÓLEWNY

Narzeczeni: księżniczka Juljana i książę Bernard jako laleczki w stroju holenderskim.

Księżniczka Juljana, następczyni tronu holenderskiego i jej narzeczony książę Bernard zur Lippe Biesterfeld udali się onegdaj na ratusz w Hadze, gdzie w obecności burmistrza zapisali się do księgi stanu cywilnego.

Z okazji tej odbywają się wspaniałe uroczystości, które trwać będą aż do dnia zaślubin w początku stycznia. Radość w Holandji panuje ogromna, bo też księżniczka cieszy się w kraju dużą sympatją, a jej narzeczony, dwudziestopięcioletni roześmiany „Benno" z punktu podbił serce obywateli.

Już sam sposób powiadomienia kraju o zaręczynach zjednał im popularność. Nazajutrz po urzędowem ogłoszeniu zaręczyn, rodzina królewska: Królowa, księżniczka następczyni tronu i jej narzeczony udali się do radjostacji, gdzie kolejno przed mikrofonem opowiedzieli o swem szczęściu. Królowa zapewniła, że związek małżeński oparty jest na prawdziwej miłości, a księżniczka wyznała poddanym, jak bardzo jest zakochana i szczęśliwa ze swym narzeczonym.

Holandja przygotowuje się teraz na dzień ślubu, ażeby zamanifestować parze młodej swe uczucia. Haga przybiera odświętny strój. Składy zaroiły się od przeróżnego rodzaju pamiątek, przedstawiających wizerunek księżniczki z narzeczonym.

Sensacyjna powieść współczesna — Napisał specjalnie dla „Orędownika" Antoni Hram

47)

Zapinał ładownicę, wkładał do skórzanej torby nieodstępny służbowy notes, a przytem mruczał nieustannie pod wiechą wypłowiałych wąsów.

— Ot psi los człowieka — biadał, nie śpiesząc się bynajmniej, pomimo napomnień przodownika. — Niby to są określone godziny służby, ale tylko na papierze... cholera!... Ustawa, regulamin... hmm... a wszystko to tylko na większe utrapienie człowieka. Żebyś to chociaż wiedział, gdzie i po co się wleczesz... i to na taki upał. A tam moja Wiktusia kwasu dziś przyrządziła... zimny, dobry, na gazie... Ażeby to cholera...

— Dosyć już tego dłubania, panie Duda! — krzyknął przez drzwi niecierpliwy przodownik.

— Jeszcze chwileczkę, panie komendancie — a ciszej dodał: — pocałuj psa w nos, kiedyś taki prędki... Może jeszcze Gajdzik najdzie — łudził się pan Wawrzyniec, rozmyślnie nie śpiesząc się na wezwania przodownika. — Młodszy jest i zamiast po służbie szwendać się z dziewuchami po polu, mógłby się przespacerować z panem przodownikiem.

Ponieważ jednak kolega Franciszek Gajdzik nie nadchodził, a przodownik począł się niecierpliwić coraz więcej, nie szczędząc pod adresem pana Dudy całkiem niewybrednych epitetów, przygnębiony i zły posterunkowy musiał, chcąc nie chcąc, opuścić dyżurkę, aby wraz z przodownikiem udać się na jakąś tajemniczą wyprawę.

Wyszli na drogę i skierowali się prosto w stronę Brzezinki.

Pan przodownik zdążył już w międzyczasie podciągnąć nieco pasa i obetrzeć zroszone potem czoło. Jakiś czas nie mówili nic do siebie. Pan Więciorek podążał przodem, a posterunkowy Duda wlókł się za nim w odległości kilku kroków, czując głęboką urazę do swego przełożonego.

Tak doszli do końca wsi, gdzie rozwidlały się drogi. Główny trakt skręcał w lewo, a na prawo biegła polna drożyna, którą można było poprzez las dostać się do odległej o pięć kilometrów Brzezinki.

Odtąd już szli razem obok siebie. Posterunkowy Duda, widząc, że w żaden sposób nie uda mu się już wykręcić od towarzyszenia przodownikowi, pogodził się z tą przykrą rzeczywistością, a nawet począł go interesować cel tej nagłej wyprawy.

— To niby do Brzezinki idziemy, panie komendancie? — zagadnął dyplomatycznie.

— Ażeby ich cholera! — padła krótka odpowiedź, nie wyjaśniająca nic panu Dudzie.

— A niech ich tam — zgodził się z przełożonym.

— Kogo? — Przodownik Więciorek zatrzymał się i spojrzał na swego podwładnego.

— No tych tam łajdaków, psiawiarów, łotrów zapowietrzonych — odpowiedział spokojnie posterunkowy.

— Tego jeszcze nie było, jak piętnaście lat noszę mundur — pasjonował się znów przodownik Więciorek. — Poczekajcie, łajdaki, już ja was odnajdę... Żeby się w biały dzień na coś podobnego poważyć... I to w moim rejonie... a łotry!...

— W biały dzień? — zdziwił się pan Wawrzyniec, nie rozumiejąc zresztą, o co chodzi.

— No przecież widzi pan, że dzień jest — żachnął się rozwścieczony przodownik.

— A tak, dzień jest... Pan przodownik ma rację...

— Głupi pan jesteś, panie Duda!...

— Wedle rozkazu pana komendanta.

Znów szli w milczeniu, zapadając po kostki w kolainach polnej dróżki. Zresztą południowy upał dokuczał niemiłosiernie, a komendant Więciorek coraz to więcej przyśpieszał kroku, więc na pana Wawrzyńca spłynęło rozleniwienie. Nie chciało mu się poprostu ust otwierać, choć niezaspokojona dotąd ciekawość nie dawała mu spokoju

Dopiero, kiedy dobrnęli do lasu i otoczył ich zewsząd przyjemny, aromatyczny chłód, idący przodem Więciorek począł znów monologować:

— Żeby to w nocy, prędzej mógłbym się z tem pogodzić, ale w dzień... ażeby to.. I to w dodatku nie jakąś chłopską chabetę, ale wyścigową kobyłę... a łajdaki...

— Ko-byłę?... — zdziwił się szczerze pan Wawrzyniec.

— A coś pan myślał?! — rzucił zniecierpliwiony przodownik.

— Ano, że może kogo zamordowali w Brzezince, albo coś w tym rodzaju.

Przodownik Więciorek zatrzymał się i obrzucił posterunkowego karcącem i zarazem pogardliwem spojrzeniem.

— Morderstwo?... w moim rejonie?... Coś pan zgłupiał, panie Duda?

— No nie... tylko, że to pan komendant tak się śpieszy... a tu kobyła... — uśmiechnął się wyrozumiale.

— Policjant zawsze musi się śpieszyć; ile razy wam to wkładam do głowy... zawsze: czy w dzień, czy w nocy... Tak samo przy skradzeniu kobyły, jak i przy morderstwie trzeba się śpieszyć, zrozumiano?...

— Tak jest, panie komendancie — odparł Duda, bynajmniej nie przekonany wywodami przełożonego.

— A jak to było, panie komendancie? — zapytał już śmielej, widząc, że pan przodownik nie zamierza robić z tego wielkiej tajemnicy.

— Jak było?... Głupio było i nic więcej... Zresztą szczegółów nie znam. Byłem w sam raz u wójta, gdy przyjechał na koniu parobek od pana dziedzica Brzezińskiego, że cyganie ukradli wyścigową klacz z ogrodzenia tuż za dworskim ogrodem. Tyle wiem, panie Duda... Pan dziedzic mnie prosi — podkreślił — abym przybył do dworu.

— A nie mógł to choć linijki przysłać po pana komendanta — zauważył posterunkowy. — Tyli szmat drogi odwalać na piechty...

— Nie pańska rzecz, panie Duda — zgromił go zły komendant. — Napewnoby przysłał, tylko jest w reparacji. Parobek mi mówił.

— Panie komendancie...

— Co tam znowu?

— Myślę, że zamiast drałować po niewczasie do dworu, lepiejby się było przyczaić tu gdzie w zaroślach. Przecież cyganie nie poszli z kobyłą do traktu, a tylko będą ją przeprawiać lasami — wyraził swoje zdanie posterunkowy.

— Oj, panie Duda, panie Duda — pokiwał głową przodownik z politowaniem. — Nie pierwszy rok pan służy w policji, a nie wiesz, że pierwsza rzecz, to sporządzić protokół. Co pan zrobi bez protokółu? Trzeba wszystko opisać jak należy. Kiedy, gdzie, o jakiej godzinie... Trzeba zebrać generalja od poszkodowanego i od świadków. Rozumiesz pan, panie Duda; imię ojca, matki, wiek, zawód i tak dalej. Trzeba oszacować straty... ot co... Pierwsza rzecz to protokół, panie Duda. Tak było i tak będzie. Nie zmienisz pan tego, ani ja też nie zmienię; nie nasze głowy.

— Niby prawda.

— Przypuśćmy, że złapiesz pan złodzieja o czternastej — wyjaśniał dalej Więciorek — a protokół sporządzisz później, o piętnastej. Jak to będzie wyglądać?... Komenda powie, że to przypadek, a nie wynik poszukiwań, na podstawie zeznań poszkodowanego i świadków.

— A prawda — przyznał pan Wawrzyniec Duda, olśniony lotnością umysłu pana komendanta.

Ponieważ jednak do dworu w Brzezince pozostawało jeszcze około trzech kilometrów drogi, a pan posterunkowy Duda był porządnie sfatygowany, starał się więc, pomimo przekonywujących argumentów pana komendanta, wpłynąć na niego, żeby chociaż on przyczaił się tutaj gdzieś w zaroślach, w nadziei przyłapania bandy bezczelnych koniokradów. Nie wiedział tylko, jak do tego przystąpić.

— Panie komendancie — zagadnął więc po namyśle — a gdyby tak mimo wszystko jeden z nas, naprzykład ja, przyczaił się w gęstwinie. Bo cyganie napewno nie zdołali jeszcze ujść z naszych lasów, a od Brzezinki tylko tędy najłatwiej im się przekraść na drugą stronę traktu.

— Powiedz pan otwarcie, panie Duda, że nie chce się panu iść do Brzezinki — odpalił komendant.

— Broń Boże, panie komendancie, — zaoponował posterunkowy.. — Tylko myślę, że takby było lepiej.

— To może ja zostanę, a pan pójdzie do dworu.

Duda podrapał się za uchem. Że jednak nie był chłopem w ciemię bitym, wnet znalazł właściwy wykręt.

— Panu komendantowi to lepiej pasuje gadać z panem dziedzicem. Pan komendant potrafi rozmawiać z lepszymi gośćmi, a mnie to jakoś nie idzie. Zawsze co pan przodownik, to nie zwykły posterunkowy. Gdzie mnie tam do inteligencji pana komendanta — wbijał go w dumę.

— Może i masz pan rację — odparł przodownik Więciorek dziwnie łagodnym głosem. — Niech i tak będzie.

Skracając sobie drogę, dochodzili właśnie do „djablich ruin".

— Ot, tu będzie najlepiej — powiedział przodownik Więciorek, wdrapując się na wzgórze. — Człowieka na tem pustkowiu trudno kiedy uwidzieć, a w dodatku brzegiem jeziora, obok zarośli, najłatwiej im się przedrzeć w stronę gościńca. Tutaj się pan ukryje, panie Duda, i zaczeka na mnie. Za jakieś półtorej godzinki powinienem być z powrotem. Chyba, że mnie pan dziedzic zatrzyma na podwieczorku...

Pan posterunkowy Duda skrzywił się na te słowa. Nie spodziewał się, aby mu przełożony wyznaczył miejsce na czujkę akurat przy „djablich ruinach". Obiecywał sobie zadrzemać gdzieś w leśnym gąszczu, gdy tymczasem nie mogło być o tem mowy w sąsiedztwie tych przeklętych ruin.

— Tu nie będzie dobrze, panie komendancie, — zauważył. — Przez polanę nie odważą się przeprowadzać konia. Co innego tam w dole, przy ścieżce do głównego gościńca...

— Nie gadaj pan głupstw, panie Duda, — ofuknął go przodownik. — Miejsce jest w sam raz do obserwacji, tem więcej, że wszyscy wiedzą, że nawet za dnia mało kto ośmiela się tu zaglądać. Ot, jak to głupcy ludzie — dodał z pogardą. — Chyba, że pana strach oblatuje, panie Duda, co?... he, he, he...

Pan Wawrzyniec ruszył groźnie wiechami swych wypłowiałych wąsów, co miało być dla przodownika oznaką, że uczucie strachu jest obce dla posterunkowego Wawrzyńca Dudy, z posterunku w Sarnowie. Pan Duda wolał już tu pozostać, niż narażać się na drwiny własnego komendanta.

— Tylko nie zaśnij pan, panie Duda i czekaj na mnie, póki nie wrócę. Chyba żeby się tamci nawinęli, no to wiesz pan co trzeba zrobić...

— Tak jest, panie komendancie — odparł z pewnością siebie. — Niech mi tylko wpadną pod rękę, to już ja ich hyclów nauczę... oho... — potrząsnął karabinem.

Jednakże w miarę jak cichły kroki oddalającego się przodownika Więciorka ulatywał i pierwotny animusz posterunkowego Dudy.

— Zawsze co we dwóch, to nie w jednego — mruknął, oglądając się nieufnie dokoła, — Oj, służba, służba — westchnął, wyszukując sobie dogodnego miejsca na trawie.

Usiadł wreszcie w tem samem miejscu, pod pniem rozłożystej sosny, gdzie był odpoczywał przed niespełna tygodniem, gdy tędy skracał sobie drogę z obchodu po rejonie. Zdjął kaszkiet, rozpiął kołnierz, ale karabina nie wypuszczał z rąk ani na chwilę. Miał przecież żywo w pamięci niezapomnianą postać groźnego opryszka Świdra, który w tych właśnie podziemiach obrał sobie siedlisko.

Pan posterunkowy Duda tem sensacyjnem odkryciem z przed tygodnia, nie podzielił się z nikim. Tak mu bowiem nakazywała postąpić przezorność. Wiedział dobrze, że gdyby ta wieść dotarła do komendanta posterunku, zapalczywy przodownik nie wahałby się ani chwili przed urządzeniem obławy na tego groźnego zbira, a to nie wróżyło nic dobrego lubiącemu spokój posterunkowemu.

— A niech go tam djabli — mruknął. — Wcześniej czy później, zadynda oprych na szubienicy. Nie jestem mściwy... I tak dzięki mnie odsiedział swoje. Niech sobie teraz kto inny popróbuje zapracować na awans. Nie zazdroszczę... Broń Boże...

Tego rodzaju myśli snuły się po głowie pana Wawrzyńca Dudy, który siedząc z karabinem w ręku i duszą na ramieniu, obserwował pilnie widniejącą w dole czarną czeluść lochu.

— Niby mam uważać na tych tam... cyganów — przypomniał sobie, pragnąc odegnać przykre wspomnienia, które budziły się w nim właśnie w tem miejscu. — Wprawdzie sam podsunąłem komendantowi tę myśl, ale wątpię, aby się to na co przydało. Cyganie zaszyli się gdzieś w gęstwinie i nie ruszą się do samej nocy. Zresztą, kto ich tam wie; może już do tej pory zdążyli przehandlować kobyłę gdzieś pod Poznaniem. Wredny naród. A zresztą o jedną kobyłę dziury w niebie nie będzie. Ma pan dziedzić Grzeziński tyle koni, że na tuziny je można liczyć. Tylko że ta pono była rasowa... angielska... Eeee... — machnął niechętnie ręką.

Bo i prawda; czyż nie lepiej byłoby siedzieć sobie teraz w ogródku przed domem i rozmawiać z Wiktusią, popijając zimny chlebowy kwas, w którym pływają nadęte gazem rodzynki. O, napewno lepiej. Człowiek nie myśli wtedy o niczem, a tylko patrzy jak szybko migają druty w cienkich palcach Wiktusi i wyrasta z nich długa, wełniana rękawica o jednym palcu. Takie mu właśnie rękawice sporządza troskliwa małżonka na zimę. I takie same skarpety dostanie pan Wawrzyniec na gwiazdkę.

Do gwiazdki jednak jeszcze daleko, a zamiast srebrnych drutów Wiktusi, drgają przed zmęczonemi oczyma posterunkowego płatki nagrzanego powietrza. Zwłaszcza tam, nad rozpalonemi kamieniami widać to wyraźnie. Myśli posterunkowego znów wracają do otaczającej go rzeczywistości. Jest więc rozległa polana, szeroko rozlane, znieruchomiałe w południowej ciszy jezioro i jest najważniejszy objekt trosk pana Wawrzyńca: kupa gruzów przeklętych „djablich ruin", spoglądających ku niebu z odległej, okrytej mrokiem nieprzejrzanych tajemnic przeszłości, niewidzącem okiem ciemnego lochu.

Romantyzm pana Wawrzyńca nie wybiega jednak poza własny ogródek, Wikcie i kwas chlebowy i dlatego nie dostrzega w tym czarownym zakątku nic innego, jak tylko stertę niepotrzebnych nikomu gruzów. To samo i dalej: woda, las, słońce i nic więcej. Tak jest zresztą wszędzie; czasem to, a czasem co innego... Jedno jest tylko pewne dla posterunkowego Dudy, a mianowicie, że w „djablich ruinach" straszy i że widział tutaj przeklętego, groźnego opryszka Świdra. A to już dostatecznie usprawiedliwia niechęć policjanta do tego romantycznego ustronia.

Posterunkowy Duda spojrzał na zegarek.

Dopiero piętnaście minut — zdziwił się, że czas, jak na złość jemu, tak wolno się wlecze. — Komendant nie zdążył więc jeszcze zajść do Brzezinki.

— Ciekawym, czy ten zbój jeszcze gospodaruje w tych podziemiach — wrócił znów myślami do przykrej rzeczywistości. — Wolałbym, żeby go już raz na tamten świat wysłali... Zarazby człowiek lżej odetchnął.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Czem tłumaczyć powodzenie filmów austrjackich?

Właściciele kinoteatrów spotykają się często z dość niezwykłem zjawiskiem, a mianowicie, że dobry i dobrze zareklamowany film produkcji pozaeuropejskiej nie cieszy się takiem powodzeniem, na jakieby zasługiwał. Ale niech tylko wejdzie na ekran film austrjacki, a zaraz wypełni się widownia, przy kasie zaś utworzą się długie ogonki.

Czem tłumaczyć ten objaw? Poprostu filmy austrjackie bardziej „przypadają do gustu" polskiej publiczności. Są nam po części bliższe, lepiej rozumiemy ich założenie, wolimy język Austrjaków od mniej znanego angielskiego, poza tem są tak miłe i tak na nasz gust zrobione, że trudno, aby nie cieszyły się powodzeniem. Wogóle możnaby przytoczyć dziesiątki niezachwianych przyczyn, usprawiedliwiających powodzenie produkcji austrjackiej.

Z tych też względów, już zgóry zapewnione powodzenie ma film „Toni z Wiednia", uznany za najudatniejszy i najmilszy obraz tegorocznej produkcji wiedeńskiej. Uznanie całkiem zrozumiałe, jeżeli weźmiemy pod uwagę, iż film ten reżyserował Max Neufeld, twórca tak kasowej „Csibi".

„Toni z Wiednia" zaspakaja wymagania najwybredniejszego widza. W filmie tym bowiem znajdzie widz i piękną treść, i doskonałych wykonawców, humor, sentyment i dużo muzyki, urozmaiconej wesołemi piosenkami.

Na specjalną jednak uwagę zasługują sceny z udziałem słynnego na cały świat, a znanego również z występów w Polsce, znakomitego chóru „Wiener Sängerknaben", nie mającego sobie równego. Słuchanie ich śpiewu jest prawdziwą ucztą duchową.

Film „Toni z Wiednia" wypuszcza na nasz rynek Polska Spółka Filmowa.

Tempo, brawura, życie *widzimy na tem zdjęciu z filmu „Kłopoty sportowca", a cóż dopiero na całym filmie. Tam wszystko tchnie beztroskliwą młodością.* Fot. Warner Bros.

„Carmen" na ekranie

„Carmen", słynne dzieło operowe Bizeta, którego libretto napisali Hallevy i Meilhac, z chwilą, gdy sfilmowane zostanie przez Paramount, stanowić będzie niezawodnie największą atrakcję muzyczno-filmową od chwili wprowadzenia dźwięku do produkcji kinowej.

Firma Paramount, która od szeregu lat posiada wyłączne prawa sfilmowania „Carmen" — najpopularniejszej i najbardziej lubianej z oper — od szeregu miesięcy poszukuje artystki, której możnaby powierzyć tytułową rolę w tym filmie, będącym pierwszą operą, transponowaną na film w całej jej rozciągłości. Brano pod uwagę możliwość zaangażowania wszystkich najsłynniejszych śpiewaczek świata i jest rzeczą bardzo prawdopodobną, że Gladys Swarthout z Metropolitain Opera w New Jorku otrzyma rolę Carmen. Pozostała obsada godna będzie wykonawczyni roli głównej. To też melomani całego świata, którzy niejednokrotnie mieli okazję słyszenia Carmen na wielkich scenach operowych, z zainteresowaniem oczekują pojawienia się sfilmowanej Carmen takiej, jak ją wyprodukuje firma Paramount, jedyna posiadająca wyłączne prawo sfilmowania tej opery Bizeta.

Marta Eggerth, jako śpiewaczka w chórze kościelnym, występuje w sympatycznym filmie muzycznym „Skowronek", produkcji wiedeńskiej. O pięknie tego filmu świadczy powyższe zdjęcie. Partnerami Marty Eggerth są m. in.: Hans Sönker, Lucy Englisch, Fritz Imhoff i Rudolf Carl. Fot. Bezetfilm

Wychowanie dzieci tematami filmu

Wytwórnie filmowe chętnie reklamują swoje filmy słowami: „O filmach tych mówi cały świat". W słowach tych jest zwykle wiele przesady, lecz twierdzenie to będzie zupełnie słuszne, jeśli zastosujemy je do filmu „These Three" („Ich troje"), produkcji Sama Goldwyna, w którym występują Miriam Hopkins, Merle Oberon i Joel McCrea. Jest to film, o którym istotnie mówi obecnie cały świat i który budzi ogólną sensację i poruszenie we wszystkich warstwach społeczeństwa.

Czemu zawdzięcza film „These Three" tak wielkie powodzenie? Nietylko świetnej grze zespołu i znakomitej reżyserji, lecz w pierwszym rzędzie tematowi. Jest on bardzo śmiały i nie waha się poruszać bolączek, związanych z wychowaniem współczesnych dzieci, o jakich dotychczas głośno nie mówiono. Wpływ, jaki ma obserwowanie dorosłych na zboczone typy dzieci, jest tematem tego niezwykłego filmu, który wywołał burzę oklasków z jednej, oraz burzę... protestów z drugiej strony.

Ogromne powodzenie tego filmu w Ameryce, Anglji i Francji wskazuje, że jest to film wielkiej miary i że dzięki niepospolitości ujęcia może być zaliczony do rzadkich dzieł, wnoszących do sztuki filmowej coś zupełnie nowego i nieprzeciętnego.

Nowinki

Piękna Gertruda Michael, którą wszyscy pamiętają z filmu „Zapomniane twarze", ukaże się jeszcze w bieżącym sezonie w nader ciekawym filmie sensacyjnym p. t. „Powrót Zofji Lang". Film ten, reżyserowany przez George'a Archainbauda, odznacza się wyjątkowo ciekawie zawiązaną akcją, dobrem tempem i doskonałą obsadą. Obok Gertrudy Michael grają: Raymond Milland, sir Guy Standing i Elizabeth Patterson.

•

Znana na całym świecie, gdziekolwiek wyświetlane są filmy, marka fabryczna Paramountu zawiera 24 gwiazdy. Obecnie postanowiono dodać jeszcze jedną gwiazdkę do tej marki, aby było ich w sumie 25. Cyfra ta symbolizuje 25 lat pracy dla filmu Adolpha Zukora, twórcy Paramountu. Każda więc z gwiazdek w marce fabrycznej tej firmy symbolizuje jeden rok pracy jej twórcy i założyciela.

Pocieszna scena z filmu „Grzesznik mimowoli", w którym główną rolę gra świetny komik Joe Brown. Fot. Warner Bros

Pragnę jednego spojrzenia twoich ócz!... W dawnem księstwie Ferrary żył niegdyś piękny młodzieniec, którego jedno spojrzenie starczyło, by najwięcej dumna kobieta stała się jego wielbicielką na całe życie. Młodzieńcem tym był Giovani Boccaccio. Jego pełne werwy życie i przygody ujrzymy w filmie p. t. „Boccaccio". Główne role odtwarzają: Willy Fritsch i Heli Finkenzeller. Fot. Ufa

To nie jest obraz walk w Hiszpanji, to realistyczna scena z trzęsienia ziemi w San Francisko, jakie miało miejsce 18 kwietnia 1906 roku. Reżyser Van Dyk wykorzystał ten temat i stworzył wspaniały film, mogący każdego widza wstrząsnąć do głębi. Na zdjęciu obraz, jak nieszczęśliwi mieszkańcy po trzęsieniu szukają w ruinach zwłoki swoich najbliższych. Fot. Metro-Goldwyn-Mayer